

ΡΗΞΗ

Μηνιαία εφημερίδα για την εθνική ανεξαρτησία, την κοινωνική χειραφέτηση, την οικολογία και την άμεση δημοκρατία

Έτος 8° • Αριθμός φύλλου 107

Σάββατο 6 Σεπτεμβρίου 2014

www.ardin-rixi.gr • Τιμή: 2€

• | Σήμερα

Γιώργος Μάλλφας
Για τις ορκωμοσίες στην
Τ.Α. Σελίδα 6

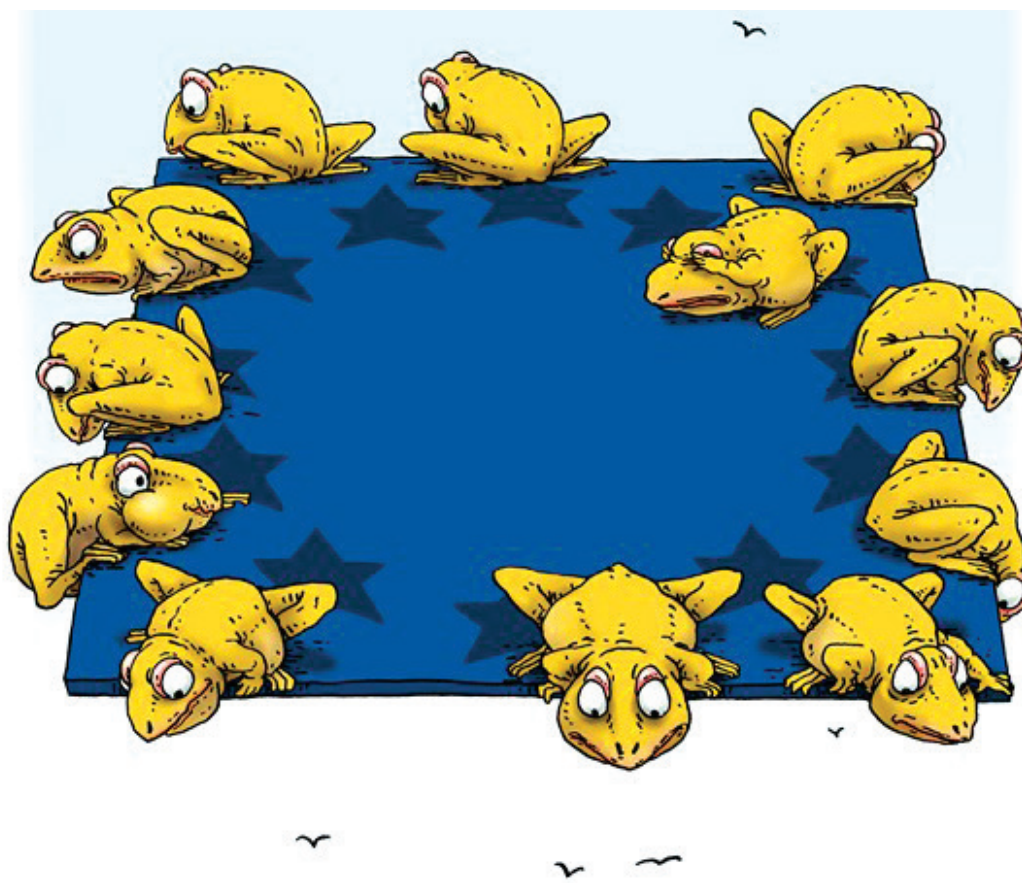
Τάσος Χατζηναστασίου
Νέα σχολική χρονιά χω-
ρίς καθηγητές; Σελίδα 5

Σπύρος Βαζούρας
Η «διπλή μετάλλαξη»
του ΠΑΣΟΚ Σελίδα 10

Θανάσης Σταματούκος
Βρυξέλλες και τζιχαντιστές
Σελίδα 17

Κώστας Σαμάντης
Τήλος: με μέτρο τη φύση
Σελίδα 21

Τελευταίο τανγκό στο Παρίσι;

Γ. Καραμπελιάς, Το μακρύ καλοκαίρι της παρακμής

Σελίδα 3 ➤

Αφιέρωμα:
Εφοπλισμός,
στημένοι αγώνες και
διακίνηση ναρκωτι-
κών

ΣΕΛ. 14-15

Σελίδα 4

Αντιρατσιστικό νο-
μοσχέδιο

Σελίδα 13

Το μεγάλο νιλ του
Γιάννη Μπουτάρη

Σελίδα 20

Οδοιπορικό στα
Άγραφα

• | εκ ΡΗΞΗΣ | Κοντός ψαλμός...

Της Σύνταξης

Ο Αντώνης Σαμαράς υπολόγιζε, με τη χρήση του Κουβέλη και του κόμματός του, καθώς και με κάμποσους «ανεξάρτητους», να συμπληρώσει τον μαγικό αριθμό 180 και να αποφύγει τις μοιραίες εκλογές. Ωστόσο οι «σύμμαχοι» μάλλον βουλιάζουν. Το κόμμα του Κουβέλη διαλύεται εις τα εξ ων συνετέθη και όσοι μεταξύ των βουλευτών του έχουν πιθανότητα εκλογής με τον Σύριζα

(Πανούσης, Ξηροτύρη κ.λπ) έχουν ήδη «σκαπετήσει».

Παράλληλα, το ΠΑΣΟΚ διαλύεται μεταξύ Βενιζέλου, ΓΑΠ και... Λαλιώτη, ενώ το «Ποτάμι» μάλλον στερεύει. Η παλιά «κεντροαριστερά» δεν έχει πλέον κανένα μέλλον, γιατί τα κοινωνικά στρώματα που τη στήριζαν έχουν εκπιωχευθεί και στρέφονται στον Σύριζα.

Το σύστημα έχει ανάγκη από μια νέα «κεντροαριστερά» και μια νέα «κεντροδεξιά». Η πρώτη είναι υπό κατασκευήν, και το όνομα

αυτής... **Σύριζα**, άσχετο αν πολλά μέλη και ψηφοφόροι του το αγνοούν ακόμα! Αλλά η νέα «κεντροδεξιά», που θα έπρεπε να κρατάει τα μπόσικα και να κυβερνάει, μέχρι να είναι έτοιμοι ο **Τσίπρας** και η **Δούρου** χωρίς τα «βαρίδια» του... **Λαφαζάνη**, και αφού θα έχει ολοκληρωθεί ο κύκλος του μνημονίου, **απουσιάζει**. Κατά συνέπεια **αδιέξοδο**.

Γι' αυτό και το σύστημα αποκτά όλο και περισσότερο μαφιόζικα χαρακτηριστικά. Εκβιασμοί,

«εφοπλιστές», ανακατατάξεις στον έλεγχο των ΜΜΕ, επισκέψεις του ΣΔΟΕ σε βουλευτές και του... Τσίπρα στον ΣΔΟΕ, νυκτερινές συναντήσεις Μαρινάκη-Δούρου κ.ο.κ. ενώ ακόμα και ο συναγωνιστής **Τράγκας**, αναγκάζεται να θέσει το αντιμνημονιακό «κύρος» του στην υπηρεσία της κεντροδεξιάς παράταξης η οποία είναι κορμάτια και θρύψαλα, για να μην έρθουν οι «κουμμουνιστές».

Εν τέλει, όλα θα εξαρτηθούν από τους «δανειστές» και πάλι, δη-

λαδή τον **Σόιμπλε**, τη **Μέρκελ**, τον **Νιράγκι** τον **Γιουνκέρ** και τους Αμερικανούς μέσω του ΔΝΤ. Θα κρίνουν άραγε τη γεωπολιτική θέση της Ελλάδας, μέσα στο σημερινό σκηνικό, τόσο σημαντική, ώστε να στηρίξουν την παρούσα κυβέρνηση, οπότε και ο Κουβέλης μπορεί να το «ξανασκεφτεί», ή αντίθετα θα πρυτανεύσουν άλλες «προτεραιότητες» και θα αφήσουν τον Σαμαρά να βουλιάξει;

Σύντομα θα το μάθουμε...

ΡΗΞΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκδίδεται από μη κερδοσκοπικό σωματείο
Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Γιώργος Καραμπελιάς

Ομάδα έκδοσης:
Γιάννης Ξένος, Γιώργος Ραγκάς
Κωνσταντίνος Σεβρής, Νικόλαος Δημητριάδης,
Ελένη Σαββάκη, Γιώργος Μπύρος
Κώστας Μαυρίδης
Αλέκος Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Διαλεκτόπουλος

Οικονομικός υπεύθυνος
Στράτος Ιωαννίδης

Διορθώσεις-επιμέλεια κειμένων
Ελένη Ζαχαροπούλου
Χριστίνα Σταματοπούλου
Νίκη Παντελεμίδου
Γρηγόρης Αποστολίδης
Τέτη Ιωαννίδου
Επιμέλεια έκδοσης
Νόσια Παναγούλια

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Δημήτρης Γ. Λουζικιώτης
www.louzikiotis.gr

Αθήνα
Θεμιστοκλέους 37, 106 77
Τηλ: 210 3826319 fax: 210 3839930
Θεσσαλονίκη
Βαθαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου,
Τηλ/fax: 2310 543751
E-mail: efrxi@gmail.com

Τυπογραφείο
Γ. ΤΑΣΣΙΟΠΟΥΛΟΣ-Κ. ΜΠΑΡΛΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Ορφέως 13, Κορωπί, 194 00 Αθήνα
Τηλ.: 210 6620734

Συνδρομές

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (1 ΕΤΟΣ): 30 ευρώ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
116/772277-01 - Εθνική Τράπεζα

Η ΡΗΞΗ κυκλοφορεί στα περίπτερα όλης της Ελλάδας από το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2006 και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα.

• Η κυκλοφορία της ΡΗΞΗΣ βασίζεται επίσης, πέρα από το πρακτορείο, στην καλή θέληση των μελών, των φίλων και των αναγνωστών της. Γι' αυτόν τον σκοπό, μπορείτε να περνάτε από τα γραφεία της εφημερίδας στην Αθήνα (Θεμιστοκλέους 37, τηλέφωνο 210 3826319), στο Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο (στην ίδια διεύθυνση, τηλ. 210 3802644), στη Θεσσαλονίκη (Βαθαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, τηλ. 2310 543751) και να προμηθεύσετε τον αριθμό των φύλλων που επιθυμείτε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΔΡΑΜΕΤΕ:

• Η ΡΗΞΗ φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε μία εφημερίδα συμμετοχικής ιδιοκτησίας. Η κατώτερη τιμή μίας μετοχής είναι 100 ευρώ. Η κατάθεση των χρημάτων μπορεί να γίνει, κατόπιν επικοινωνίας, στον λογαριασμό που έχουμε ανοίξει γι' αυτόν τον σκοπό στην Εθνική Τράπεζα (αρ. λογ. 116/772277-01).
• Η ΡΗΞΗ επιθυμεί να διευρύνει όσο το δυνατόν τον κύκλο των συντακτών της.
Μπορείτε μας στείλετε το δικό σας άρθρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση efrxi@gmail.com
• Η ΡΗΞΗ έχει συνδρομές. Μπορείτε, αν θέλετε, να γραφτείτε συνδρομητές, προσφέροντας έτσι μία επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την έκδοσή της. Η ετήσια συνδρομή κοστίζει 30 ευρώ.

Το επόμενο φύλλο της ΡΗΞΗΣ θα κυκλοφορήσει το Σάββατο 4 Οκτωβρίου 2014

Στο παρά πέντε

Τα σχέδια του Χρυσανθου για τις παρλιές της Απικής

Σύμφωνα με το Ποντίκι, ένα μεγαλόπνοο σχέδιο επεξεργάζεται ο σύμβουλος του πρωθυπουργού, Χρυσανθος Λαζαρίδης, για τον αιγιαλό, από Παλαιό Φάληρο έως και Σούνιο (συνολικού μήκους 50 χλμ). Στο σχόλιο της εφημερίδας αναφέρεται ότι σχεδιάζεται κατασκευαστούν στην παραλιακή αυτή ζώνη δέκα ξενοδοχειακά συγκροτήματα τύπου Κόστα Ναβαρίνο και ενδιάμεσα να κατασκευαστούν υπερπολυτελείς βίλλες, δίχως περιφράξεις, αλλά με γκαζόν, το οποίο θα αγγίζει τις παραλίες, αλλά Αμερική. Τις βίλλες θα τις νοικιάζουν πάμπλουτοι, οι οποίοι θα έχουν τα σκάφη τους αραγμένα απέξω για να μπορούν να μετακινούνται εύκολα και γρήγορα στα κοσμικά νησιά του Αιγαίου. Στην ερώτηση του ποιος θα χρηματοδοτήσει μια τέτοια επένδυση, η απάντησή του είναι οι Άραβες. Ελπίζουμε να είναι ένα ακόμα «μεγαλοφυές» σχέδιο του συμβούλου, έτσι ώστε να καταλάβουν στο Μαξίμου επιτέλους ότι δεν πρέπει να προβούν σε κάτι τόσο καταστροφικό.

Να αναλογιστούν ότι για τα εκατομμύρια των Αθηναίων, που σε συντριπτικό ποσοστό πια δεν έχουν τα μέσα ούτε για ολιγοήμερες διακοπές, η μόνη τους διέξοδος από το καμίνι της πόλης είναι αυτές οι παραλίες, που κάθε Σαββατοκύριακο κατακλύζονται από εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες. Αν ο σύμβουλος, με τερατώδη ξενοδοχεία και νεοπλουτίτικες βίλλες αποκλείσει στους Αθηναίους και αυτήν τη διέξοδο, η Αθήνα και οι κάτοικοί της θα μοιάζουν περισσότερο με τους Παλαιστίνιους στη Γάζα.

Γ.Ξ.

Αίσθηση...

Αίσθηση προκάλεσε η απουσία εκπροσώπου της Ζίμενς απ' την εκδήλωση για τα 40 χρόνια του ΠΑΣΟΚ...

«Αυτό τι σημαίνει»;

Όταν η δημοτική σύμβουλος που πρόσκειται στους Οικοδόγους Πράσινους έδωσε το περίφημο αστέρι του Δαβίδ στον Γιάννη Μπουτάρη, εκείνος της έδειξε το «Juden» και την ρώτησε «αυτό τι σημαίνει;». Μας ήρθε τότε να του απαντήσουμε... «παπούτσι». Έπειτα το φόρεσε ανάποδα (;) και περιφερόταν

σαν τον Ναπολέοντα με τα παράσημά του. Τελικά, είτε κανείς παρακολουθεί μεξικάνικη σαπουνόπερα, είτε τα καμώματα των τοπικών πολιτικών ελίτ της Θεσσαλονίκης, είναι ένα και το αυτό...

Μας τελείωσε και ο αντιμνημονιακός Τράγκας;

Λίγες μέρες πριν ξεκινήσει και πάλι τις ραδιοφωνικές του εκπομπές στον Ριάλ εφ-εμ, ο Γιώργος Τράγκας, με άρθρο στην ιστοσελίδα του crashonline.gr, προετοίμασε τους αναγνώστες του για μια μεγαλοπρεπή κωλοτούμπα. Ο Τράγκας εξανίσταται που ο χώρος της παλιάς κεντροδεξιάς έχει διασπαστεί σε τόσα κόμματα και προειδοποιεί «Δεν είναι δυνατόν να κατέβουν σε πρόωρες ή μη εκλογές σαράντα κόμματα με σαράντα οπληρχηγούς και πολιτικούς τσιφλικάδες. Πάρτε μια βαθιά ανάσα και μετρήστε ψηφοδέλτια: Ν.Δ., ΛΑΟΣ, Χρυσή Αυγή, Ανεξάρτητοι Έλληνες, Πολύδωρας, Μάνος, Σκυλακάκης...».

Η πολυδιάσπαση της δεξιάς είναι κάτι που, όπως μας πληροφορεί, απασχολεί πολύ επιχειρηματικούς ομίλους και εκδοτικά γραφεία. Ο ΣΥΡΙΖΑ γι' αυτόν έχει τελειώσει, οι διακόσιες, τριακόσιες χιλιάδες θέσεις που υπόσχεται είναι σταγόνα στον ωκεανό, όταν υπάρχουν 2 εκ. άνεργοι. Άσε που, αν ανέβουν αυτοί, θα υπερφολογήσουν τον κόσμο και ο «θεός» έχει πολλή λεφτά και δεν του αρέσει καθόλου να τον φορολογούν. Από την άλλη, όπως λέει όλη την εβδομάδα στο ραδιόφωνο (όποιοι μπορεί να ακούσει τι λέει στα μικρά διαλείμματα μεταξύ των διαφημίσεων και των τζιχαντιστών ιμάμηδων που προσεύχονται), οι δανειστές μάς έχουν δεμένους χειροπόδαρα, περιθώρια για ανατρεπτικές κινήσεις δεν υπάρχουν. Άρα τι μας μένει, μια όσο το δυνατόν καλύτερη διαπραγμάτευση. Το ίδιο, λέει, πρέπει να γίνει και στην κεντροαριστερά, αλλά εκεί υπάρχει ο προβοκάτορας Γ. Παπανδρέου, που δεν αφήνει να γίνει τίποτα καλό. Μέχρι εδώ, υπάρχει καμιά διαφορά με αυτά που λέει ο Παπαδημητρίου στον Σκάι;

Ο Τράγκας, αφού τέσσερα χρόνια πούλησε αντιμνημόνιο, έπαιξε με τη δραχμή και είχε αναλάβει την προβολή και εν συνεχεία την υπεράσπιση της ΧΑ, τώρα, με μια εντυπωσιακή στροφή, τα αφήνει όλα στο παρελθόν και οι ταξιτζήδες οπαδοί του έχουν μείνει ενεοί, γι' αυτό και τον βρίζουν κατά εκατοντάδες στη σελή-

δα του στο φέισμπουκ. Από την προηγούμενη περίοδο μόνο τη ΧΑ κρατά, που θέλει και αυτή να την εντάξει στο νέο κεντροδεξιό σχήμα. Μια εξήγηση της στάσης του Τράγκα θα μπορούσε να είναι ότι και το αφεντικό του σταθμού, ο Χατζηνικολάου, την ίδια τακτική ακολουθεί αμέσως μετά, στην εκπομπή του, ενώ αφού εξεδίωξε τον Σταύρο Λυγερό, τα μεσημέρια παραχωρεί το μικρόφωνο στον Τάκη Χατζή, μεταγραφή από τον Σκάι, που είχε στασίδι στον Ευαγγελίτα και κάθε απόγευμα ήταν ο φανατικότερος υπερασπιστής της συγκυβέρνησης.

Γ.Τσ.

Μεγάλη αναταραχή...

Οι Αμερικανοί προσπάθησαν να ανοίξουν το μέτωπο της Ουκρανίας για να κλειδώσουν τη Ρωσία εκτός

ευρωπαϊκών εξελίξεων. Ωστόσο, η εμφάνιση του ισλαμικού κράτους και ο αυξανόμενος ρόλος του, δυσκολεύουν τους αμερικάνικους υπολογισμούς. Η Αμερική δεν μπορεί να «πολεμήσει» σε πολλή μέτωπα ταυτόχρονα, όπως στο παρελθόν, και θα πρέπει τουλάχιστον στο ένα μέτωπο, της Μέσης Ανατολής, να τα βρει, αν είναι δυνατόν, με τη Συρία, το Ιράν και τον... Πούτιν!

Η Γερμανία, διά του Σόιμπλε, έρχεται να συνεχίσει στο γνωστό χαβά. Αν αποτύχει —και μάλλον φαίνεται να αποτυχαίνει— το σενάριο της έξωσης χωρών όπως η Ελλάδα και λοιπά PIGS από την ευρωζώνη, υπάρχει και μια δεύτερη λύση: Η διάσπαση της σε δύο επί μέρους «ζώνες»! Και η απάντηση ήρθε από τον... Ντράγκι που τραβάει προς την αντίθετη κατεύθυνση. Τραγέλαφος.

Γ.Κ.

Δημοσκοπήσεις

Μαζί με τα πρωτοβρόχια ήρθαν και οι πρώτες δημοσκοπήσεις. Πιο πρόσφατη της Alco για το Ποντίκι. Η πρόθεση ψήφου επί των εγκύρων) τοποθετεί τον ΣΥΡΙΖΑ στο 28,1% και τη ΝΔ στο 24,1%, δηλαδή διαφορά τεσσάρων μονάδων, όταν η διαφορά τους στις ευρωεκλογές ήταν στις 3,8 μονάδες. Το αρνητικό κλίμα για την κυβέρνηση, που δημιουργήθηκε λόγω ΕΝΦΙΑ, κατά τη δημοσκοπήση δεν μπορεί να το καρπωθεί ο ΣΥΡΙΖΑ, που εδώ και πολλούς μήνες έχει μείνει στάσιμος σε ποσοστά μεταξύ του 25% και 30%.

Ως προς τα υπόλοιπα κόμματα, η Χρυσή Αυγή εμφανίζεται ελαφρώς πεσομένη στο 8,1%, από 9,4% στις ευρωεκλογές, το ΠΑΣΟΚ πέφτει πολύ, 4,8% (από 8%) και επιβεβαιώνει ότι αυτό είναι ο αδύναμος κρίκος της συγκυβέρνησης, το ΚΚΕ 5,1% (από 6,11%), το Ποτάμι 4,1% (από 6,6%) δεν πείθει, οι ΑΝΕΛ 3,9%, για τη ΔΗΜΑΡ η δημοσκοπήση επιβεβαιώνει την εικόνα διάλυσης που εκπέμπει, 2,6%, ΛΑΟΣ 1,1%, άλλο κόμμα 4,8%, οι αναποφάσιστοι στο 13,3%.

Η συσπείρωση του ΣΥΡΙΖΑ είναι υψηλή, 79%, οι απώλειές του προς άλλα κόμματα μικρές, αλλά είναι σχεικά υψηλό το ποσοστό των αναποφάσιστων. Η συσπείρωση της ΝΔ είναι στο 71%, που για όσα έπραξε το καλοκαίρι είναι ένα μικρό θαύμα. Περιορίζει τις μετακινήσεις ψήφων προς τη ΧΑ στο 3%, λίγο περισσότεροι πάνε στο ΣΥΡΙΖΑ, 4%, 8% είναι αναποφάσιστοι. Το ΠΑΣΟΚ έχει τη μικρότερη συσπείρωση, μόλις 39%, χάνει προς όλες τις κατευθύνσεις, αλλά, κυρίως, προς ΣΥΡΙΖΑ, Ποτάμι, ΝΔ. Χαμηλή συσπείρωση έχουν και οι ΑΝΕΛ 44%, στο 83% η συσπείρωση της ΧΑ, στο 93% αυτή του ΚΚΕ.

Στα ποιοτικά χαρακτηριστικά, η παράσταση νίκης δείχνει ΣΥΡΙΖΑ με 44% και 21% η ΝΔ, καταλλήλότερος για πρωθυπουργός είναι ο Κανένας με 38%, ο Σαμαράς με 29,5% και ο Τσίπρας με 27,5%. Στο ερώτημα αν είναι προτιμότερο, με αφορμή την εκλογή Προέδρου να πάμε σε πρόωρες εκλογές, το 51% λέει όχι και το 34% ναι. Εντύπωση προκαλεί ότι ένας στους τέσσερις ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ (27%) δεν θέλουν πρόωρες εκλογές.

Ως προς τα οικονομικά ζητήματα, το 50% πιστεύει ότι η νέα χρονιά θα είναι χειρότερη, ένα 34% πιστεύει ότι η κατάσταση θα είναι ίδια και το 11% πιστεύει σε καλύτερευση. Στο ερώτημα αν ο ΣΥΡΙΖΑ θα ακολουθήσει πιο φιλολαϊκή φορολογική πολιτική, το 57% απαντά όχι και το 28% φαίνεται να πιστεύει τις υποσχέσεις του. Γ.Ξ.

Το μακρύ καλοκαίρι της παρακμής

και η αναγκαία, βαθιά επαναστατική αλλαγή

Του Γιώργου Καραμπελιά

Η Ελλάδα διανύει τον πέμπτο χρόνο μιας καθολικής και εξουθενωτικής κρίσης, χωρίς ακόμα στην πραγματικότητα να διαγράφεται η προοπτική μιας ανάταξης, ή έστω μιας άμεσης βελτίωσης. Η δική μας κατάρρευση εντάσσεται σε μια γενική οικονομική κρίση του δυτικού κόσμου, αλλά στην Ελλάδα εκδηλώνεται με την πιο παροξυστική και ακραία μορφή της. Πολύ συχνά η αντιπολίτευση, και κατ'εξοχήν ο ΣΥΡΙΖΑ, επαναλαμβάνει πως η κρίση δεν είναι ειδικά ελληνική, αλλά αφορά στο σύνολο του καπιταλιστικού κόσμου. Αυτό είναι αλήθεια, αλλά και ψέμα ταυτόχρονα. Ολόκληρη η Δύση ευρίσκεται σε κρίση, αλλά η Ελλάδα βιώνει την απειλή μιας συνολικής και γενικευμένης καταστροφής, και όχι μόνον οικονομικής.

Αυτός ο στρουθοκαμπλισμός των πολιτικών δυνάμεων, του μεγαλύτερου μέρους της αντιπολίτευσης, καθώς και ενός μεγάλου μέρους του ίδιου του λαού, είναι η χειρότερη έκφανση αυτής της κρίσης. Διότι, κάτι που δεν αναγνωρίζεται σε όλες του τις διαστάσεις, είναι αδύνατο και να θεραπευθεί. Διότι, η Ελλάδα δεν περνάει μια βαθιά ύφεση όπως η Ιταλία, η Ισπανία ή ακόμα και η Πορτογαλία, αλλά βιώνει μια υπαρξιακή παρακμή.

Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για τις δημογραφικές και γεωπολιτικές παραμέτρους της και δεν θα τα επαναλάβουμε. Θα επιμείνουμε σ' αυτό που θεωρούμε το βαθύτερο σύμπτωμα της κρίσης, την κρίση του Έλληνα ανθρώπου, την πνευματική και πολιτισμική αποσάθρωσή του. Και όμως, εκτός από ορισμένες επιφυλλίδες ή μερικές δειλές αναφορές των ηλίκιωμένων συμπατριωτών μας, στις καθημερινές τους συζητήσεις, αυτό το αποφασιστικής σημασίας ζήτημα παραμένει εκτός δημόσιου και, κυρίως, πολιτικού διαλόγου.

Όταν ξεκίνησε η μεγάλη ύφεση, το 2010, πολλοί περιμέναμε πως η κατάρρευση ενός παρασιτικού νεοπλουτιστικού μοντέλου θα έφερνε τους Έλληνες στα συγκαλά τους σχετικά σύντομα και θα αποτελούσε την αφετηρία σημαντικών πολι-

Και αυτό έγινε πολύ καθαρό αυτό το καλοκαίρι, όταν η ελληνική κοινωνία μετρούσε καθημερινά τον αριθμό των τουριστών που κατέφθαναν, την πληρότητα της Μυκόνου και τα πάρτι των Αράβων και Ρώσων ολιγαρχών, για να ξεφύγει από τον οικονομικό μαρασμό της.

τικών ιδεολογικών και κοινωνικών μετασχηματισμών. Αποδείχθηκε πως είχαμε λάθος. Τα πέντε χρόνια που πέρασαν δεν ήταν αρκετά για να επιφέρουν την αφύπνιση που περιμέναμε. Ήταν αρκετά για να αποδομήσουν το ΠΑΣΟΚ και εν μέρει τη Ν.Δ., όχι όμως για να δημιουργήσουν κάτι αληθινά καινούργιο και ελπιδοφόρο. Διότι η ασθένεια της κοινωνίας και του πολιτισμού μας είναι πολύ βαθύτερη και δεν διορθώνεται απλώς με ένα μεγάλο σοκ.

Η ελληνική κοινωνία, για να μπορέσει να γεννήσει κάτι το νέο, θα πρέπει να βάλει τις βάσεις για την απομάκρυνση από τον παρασιτισμό – οικονομικό πνευματικό και πολιτισμικό – και όσο και αν γίνονται κάποια μικρά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, οι αδράνειες του παρελθόντος είναι πολύ μεγαλύτερες. Κάτι που έγινε πολύ καθαρό αυτό το καλοκαίρι όταν η ελληνική κοινωνία μετρούσε καθημερινά τον αριθμό των τουριστών που κατέφθαναν, την πληρότητα της Μυκόνου και τα πάρτι των Αράβων και Ρώσων ολιγαρχών, για να ξεφύγει από τον οικονομικό μαρασμό της. Μπροστά στην κρίση, το παρασιτικό μοντέλο έχει έτοιμη τη λύση. Να γίνουμε ακόμα πιο παρασιτικοί, να ξεπουλήσουμε νησιά, παραλίες, δημόσιες επιχειρήσεις, για να μεταβληθούμε σε ολοκληρωμένα παράσιτα, τα οποία θα επιβιώνουν σύμφωνα με τα ρεύματα του διεθνούς τουρι-

σμού, την πορεία των κρουαζιερόπλοιων και τους τεμενάδες στα ποικιλώνυμα τουρ οπερέιτορ. Να παραδώσουμε τις πόλεις και τα λιμάνια στους ποικιλώνυμους Μπέους – ακόμα και η Δούρου χρειάστηκε τη συνδρομή του Μαρινάκη για να εκλεγεί!

Αυτό που προτείνει ο Σαμαράς, η Κεφαλογιάννη, ο Μπουτάρης, και δυστυχώς κανένας στο πολιτικό σύστημα δεν αμφισβητεί, είναι να γίνουμε όντως τα «γκαρσόνια της Ευρώπης», ακολουθώντας το φωτεινό παράδειγμα των Κυπρίων «αδελφών» μας.

Λίγοι άνθρωποι, λίγες ελπιδοφόρες προσπάθειες βάζουν ως στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, στη βάση μιας αυτόκεντρης ανάπτυξης και, προπαντός,

Εμείς γνωρίζουμε, το μάθαμε πια, πως η κρίση είναι τόσο μεγάλη που απαντιέται μόνο με μια μεγάλη βαθιά επαναστατική αλλαγή.

λίγοι νέοι πασχίζουν ακόμη για κάτι τέτοιο. Οι περισσότεροι, ειδικά οι πιο μορφωμένοι από τα ανώτερα και τα μεσαία στρώματα, θέτουν ως βασικό τους στόχο τη φυγή. Και είναι φυσικό όταν για τριάντα χρόνια έχει απαξιωθεί ο πολιτισμός και η παράδοσή μας και είχαν μάθει να ζουν με ένα καταναλωτικό πρότυπο που δεν πάταγε στην πραγματικότητα, είναι απολύτως λογικό οι νέοι μας, που δεν μπορούν να το βρουν πια στην Ελλάδα αυτό το πρότυπο στο οποίο είχαν εθιστεί, να το ψάχνουν έξω από τη χώρα.

Όλα αυτά και πολλά άλλα μαζί σημαίνουν πως οι κοινωνικοί και πολιτικοί μετασχηματισμοί που άρχισαν πριν από πέντε χρόνια δεν έχουν συγκροτήσει τις νέες δυνάμεις που προσδοκούσαμε και αυτό είναι κοινή διαπίστωση όλων των Ελλήνων. Αυτό το καλοκαίρι οι Έλληνες δεν συζητούσαν πολιτικά, ακόμα και αν είναι έτοιμοι να ψηφίσουν ενάντια στα μνημονιακά κόμματα της κυβέρνησης. Πλέον έχουν πάψει να προσδοκούν κάτι σημαντικό στο πολιτικό πεδίο, άσχετα με το τι θα ψηφίσουν. Ακόμα και οι χρυσαιγίτες, μόλις το κράτος στράφηκε έστω και λίγο εναντίον τους, το βούλωσαν.

Αυτό το καλοκαίρι ήταν ένα καλοκαίρι κατάθλιψης και ίσως, κατά βάθος, συνειδητοποίησης της παρακμής. Αν όντως είναι έτσι, τότε ίσως μπορούμε να ελπίζουμε! Αν

όντως έχουμε φθάσει στο τελευταίο σκαλί του «κακού τη σκάλα», τότε μπορεί να ξαναβρούμε τα φτερά μας!

Πάντως εμείς, τουλάχιστον, το μάθαμε το μάθημά μας. Καμιά πολιτική επιτάχυνση, καμιά πολιτική οφθαλμαπάτη, δεν είναι ικανή να βγάλει τη χώρα από την κρίση. Το πολύ πολύ να τη βυθίσει ακόμα περισσότερο. Με επιμονή, σφίγγοντας τα δόντια, αντιστεκόμενοι στην παρακμή και τις φρεναπάτες, πρέπει να κτίσουμε ένα δικό μας «κέντρο», μια νέα ιδεολογική και πολιτική πρόταση, που θα έχει ως αφετηρία και κύριο στόχο την άρνηση της παρακμής. Δεν μπορούν να υπάρξουν ψευτολύσεις και μισόλογα. Δεν μπορούν και δεν πρέπει να υπάρξουν επιλογές του τύπου «ας δοκιμάσουμε και αυτούς και βλέπουμε». Εμείς γνωρίζουμε, το μάθαμε πια, πως η κρίση είναι τόσο μεγάλη, που απαντιέται μόνο με μια μεγάλη, βαθιά επαναστατική αλλαγή. Και σε πείσμα όλων των αδρανειών και των συνθησιών της παρακμής, παίρνοντας δύναμη από την ιστορία και την παράδοσή μας, αρνούμενοι να είμαστε οι τελευταίοι των Ελλήνων, θα πρέπει να παλέψουμε για να γίνει εφικτή πολιτική πρόταση το όραμα που τόσοι και τόσοι έχουν παλέψει τα τελευταία χρόνια για να διαμορφωθεί. Αυτό το όραμα, που όλο και περισσότεροι συμμερίζονται, αλλά παραμένουν σκόρπιοι και, γι' αυτό, ανίσχυροι.

Αυτό δεν σημαίνει αναχωρητισμός, όπως πολλοί μας επικρίνουν. Γι' αυτό και στα επίπεδα που μπορούμε, παρεμβαίνουμε, ακόμα και στο εκλογικό πεδίο, όπως το κάναμε σε ορισμένες περιπτώσεις και στις δημοτικές εκλογές. Όμως γνωρίζουμε πως αν δεν οικοδομηθεί μια πρόταση που να πατάει σταθερά στο πεντάπτυχο που τόσες φορές έχουμε επαναλάβει, αντί για καλύτερα, θα τα κάνουμε χειρότερα: Πατριωτισμός, κοινωνική δικαιοσύνη, οικολογική ισορροπία, οικονομική και πνευματική αναγέννηση, άμεση δημοκρατία. Και ο πατριωτισμός αποτελεί την προϋπόθεση όλων των υπολοίπων. Τίποτε λιγότερο και τίποτε περισσότερο.

«Το έξυπνο πουλί πιάστηκε από τη μύτη»

Το αντιρατσιστικό νομοσχέδιο και οι εθνομηδενιστές του ΣΥΡΙΖΑ, της ΔΗΜΑΡ, και του σημερινού ΠΑΣΟΚ

Των Γ. Καραμπελιά - Γ. Ραγκά

Είναι εξωφρενικό, και ταυτόχρονα τόσο ενδεικτικό για την κατάσταση εξαχρείωσης που κυριαρχεί στη χώρα μας, το γεγονός ότι η προοπτική συμπερίληψης των γενοκτονιών του Πόντου και της Μικράς Ασίας στο σχετικό άρθρο του λεγόμενου αντιρατσιστικού νομοσχεδίου συγκεντρώνει τόσες αντιδράσεις, όσες θα συναντούσε και η αναγνώρισή τους από το τουρκικό κατεστημένο!

Κί όμως, αυτό συμβαίνει με τις γενοκτονίες του Πόντου και της Μικράς Ασίας εδώ και τριάντα χρόνια –καθώς η λεγόμενη «ακαδημαϊκή αριστερά» πρωτοστατεί στην άρνησή τους και τροφοδοτεί με ρεπουσεία επιχειρήματα την ενδοτική έναντι της Τουρκίας πολιτική στρατηγική της ΔΗΜΑΡ, του ΣΥΡΙΖΑ και του σημερινού ΠΑΣΟΚ.

Αρχικά, να ξεκαθαρίσουμε τα **αυτονόητα**: Το «αντιρατσιστικό» νομοσχέδιο είναι από τη φύση του **προβληματικό**. Επιβάλλεται στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης αντίληψης πολιτικής ορθότητας, που είναι συστατικό στοιχείο της πλανητικής φιλελεύθερης αποικιοκρατίας της Δύσης και ταυτόχρονα αποτελεί πολιτικό εργαλείο μιας «βιομηχανίας του ολοκαυτώματος», που χρησιμοποιεί συστηματικά το ολοκαύτωμα των Εβραίων από τους ναζί ως όργανο νομιμοποίησης της γενοκτονίας των Παλαιστινίων.

Στο πλαίσιο αυτό, τόσο ο αντιρατσισμός όσο και η άρνηση του ολοκαυτώματος ξεχειλώνονται ως έννοιες, για να καταστούν όπλα του σιωνισμού και της παγκοσμιοποίησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το αποτέλεσμα αυτής της προπαγανδιστικής στρέβλωσης και της νομικής κατάχρησης των εννοιών είναι ακριβώς αντίθετο από το δήθεν προσδοκώμενο –δηλαδή υπονομεύεται η υπαρκτή ανάγκη να καταπολεμήσουμε τον ρατσισμό ή μορφές σύγχρονου νεοναζισμού που εξαπλώνουν τον αντισημιτισμό τους μέσα από την άρνηση του ολοκαυτώματος.

Ωστόσο, δεν είναι αυτό το ζήτημα που καίει στη χώρα μας. Το ζήτημα είναι μήπως και ξεφύγει η χώρα θεομικά-νομικά από το πλαίσιο της συστηματικής **αποσιώπησης** των ιστορικών γενοκτονιών πάνω στις οποίες θεμελιώθηκε το σύγχρονο

Οι εθνομηδενιστές πιάστηκαν κυριολεκτικά στην παγίδα που έστηναν τόσο καιρό με την ανακίνηση του αντιρατσιστικού. Ενώ φαντάζονταν ότι θα αφορούσε μόνο το ολοκαύτωμα και την καταδίκη των ομοφυλοφοβικών συμπεριφορών και, έτσι, θα στρίμωχναν τους «εθνικιστές», τους ξεφύτρωσαν αιφνιδίως οι Πόντιοι!

τουρκικό κράτος! Και αυτό γιατί, ξεκάθαρα, και χωρίς τις δικαιολογίες περί «ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας» και άλλα φύλλα συκής, που συνήθως χρησιμοποιούν οι ταγοί της «ακαδημαϊκής αριστεράς», ξεφεύγει από τους όρους υποταγής που ανοικτά και απροκάλυπτα θέτει το τουρκικό κράτος απέναντι στο ελληνικό και το αρμενικό έθνος, που έχουν υποστεί τη γενοκτονία πολιτική του.

Το υπαινίσσεται ξεκάθαρα ο **Αντώνης Λιάκος** σ' ένα από τα πρόσφατα άρθρα του σχετικά με το ζήτημα του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου και τις γενοκτονίες της Μικράς Ασίας: «Είναι δυνατό να προβάλλουν οι Έλληνες ως όρο την αναγνώριση των γενοκτονιών κάθε φορά που συνάπτον σχέσεις με τους Τούρκους; Ο νομικός ορισμός κατοχυρώνεται από τις κινήσεις που μπορούν να επιβληθούν. Στην αντίθετη περίπτωση, ο χαρακτηρισμός αδειάζει από το νόημά του και υπονομεύει τη μνήμη του ίδιου του γεγονότος. Να το πω διαφορετικά: Ο πληθωρισμός στη χρήση του όρου δημιουργεί δύο τάξεις γενοκτονιών. Τις **ισχυρές**, που επιβάλλουν νομικές δεσμεύσεις, και τις **ανίσχυρες**, που δεν μπορούν να επιβληθούν. Βέβαια μερικοί εθνικιστές χρησιμοποιούν ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο την επίκληση των γενοκτονιών, για να δημιουργούν εστίες έντασης ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία».

Αυτό ακριβώς φοβάται ο Λιάκος, η Σία Αναγνωστοπούλου, εν τέλει ο ΣΥΡΙΖΑ, που τους ακολούθησε στη Βουλή: Ότι η Ελλάδα θα θέσει

πιθανώς, κάποια στιγμή, θέμα γενοκτονίας στους Τούρκους και κυρίως, ότι θα δυσκολέψει την ενδοτική πολιτική των εθνομηδενιστών στο εσωτερικό της Ελλάδας. Για φανταστείτε, παράλληλα με την ποινικοποίηση της άρνησης της γενοκτονίας των Εβραίων, να ποινικοποιηθεί και η άρνηση εκείνης των Ποντίων! Όσο επρόκειτο για την πρώτη, δεν έβγαζαν τοιμουδιά, ενοχλήθηκαν με τη δεύτερη!

Και όμως, ενδεχόμενη διεθνής αναγνώριση των ιδρυτικών εγκλημάτων της σύγχρονης Τουρκίας, θα εξέθετε ανεπανόρθωτα τον ληστρικό χαρακτήρα του τουρκικού κράτους και κεφαλαίου και την ιστορικά κατακτητική υφή της τουρκικής κοινωνίας. Άρα, θα μπορούσε να συ-

μπεράνει ο κοινός νους πως η **αναγνώριση** των γενοκτονιών από την πλευρά του τουρκικού κατεστημένου αποτελεί στοιχείο εκ των ων ουκ άνευ για τον ζητούμενο **εκδημοκρατισμό** του γειτονικού κράτους και της κοινωνίας.

Τι συμβαίνει επομένως με το «αντιρατσιστικό»; Έχει γίνει σήριαλ γιατί, λόγω της ιδιαιτερότητας των ζητημάτων με τα οποία καταπνέεται, έχει γίνει πεδίο μέσα στο οποίο αναδεικνύεται το αντιφατικό αμάλγαμα της κυρίαρχης, «ενιαίας σκέψης», που κυβερνάει την Ελλάδα τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Εκεί ο καθείς μπορεί να αναγνωρίσει «κατ' αναλογία» τις πτυχές του – το παγκόσμιο σιωνιστικό λόμπι, τον οργουελιανό νεοολοκληρωτισμό της «εχθροπάθειας», τα νέα ήθη του γιούνσεξ καταναλωτικού καπιταλισμού και, βέβαια, την «εθνομηδενιστική αριστερά», που αισθάνεται ότι μια ευρεία συζήτηση περί γενοκτονιών της Μικράς Ασίας θα απειλήσει τη στρατηγική των υποχωρήσεων έναντι του τουρκικού επεκτατισμού.

Επί της ουσίας, όμως: Είναι αλήθεια ότι η κυβέρνηση χρησιμοποιεί την ανάγκη να υπάρξει νομική θωράκιση της πολιτείας εναντίον της Χρυσής Αυγής, για να δημιουργήσει ένα νομικό εργαλείο παντός καιρού, που θα δοκιμάσει να το χρησιμοποιήσει κατά το δοκούν ενάντια σε αυτό που εκείνη αντιλαμβάνεται ως «άκρα». Η ατυχία αυτού του στρατηγήματος είναι πως, το ζήτημα των γενοκτονιών της Μικράς Ασίας διασπά και διαιρεί τις δυνάμεις που

διαχειρίζονται όλες τις μορφές εξουσίας στη χώρα μας, εξουσίας με την ευρύτερη έννοια, όχι μόνον κυβερνητικής, αλλά και **ιδεολογικής**. Και αυτό είναι το κύριο στοιχείο της σημερινής αντιπαράθεσης.

Οι εθνομηδενιστές **πιάστηκαν** κυριολεκτικά στην παγίδα που έστηναν τόσο καιρό με την ανακίνηση του αντιρατσιστικού. Ενώ φαντάζονταν ότι θα αφορούσε μόνο το ολοκαύτωμα και την καταδίκη των ομοφυλοφοβικών συμπεριφορών και έτσι θα στρίμωχναν τους «εθνικιστές», τους ξεφύτρωσαν αιφνιδίως οι Πόντιοι! Και μάλιστα σε συνθήκες που το Ισραήλ, μια και συγκρούεται με τον Ερντογάν, δεν βάζει το βέτο που έβαζε στο παρελθόν!

Μια πραγματικά αντιστασιακή δύναμη, αν ήθελε να αντιπαρεταθεί σε αυτή την πραγματικότητα, θα είχε θέση ολότελα διαφορετική από αυτήν του ΣΥΡΙΖΑ. **Πρώτον**, θα πρότεινε τη θεσμική θωράκιση του δημόσιου βίου, **απαγορεύοντας** τα νεοναζιστικά κόμματα και ομάδες ως φορείς μιας ιδεολογίας και πολιτικής κληρονομιάς που όχι μόνον ευθύνεται για τεράστια εγκλήματα εναντίον της πατρίδας μας, αλλά και **είναι** θεμελιωδώς ασύμβατη προς τη δημοκρατική, ανοικτή και ανθρωπιστική παράδοση του ελληνικού πολιτισμού (μια θέση που μας προφυλάσσει και από τον ρατσισμό).

Δεύτερον, θα **καταψήφιζε** επί της αρχής το αντιρατσιστικό νομοσχέδιο, τονίζοντας ότι η εργαλειοποίηση του αντιρατσισμού διογκώνει, αντί να καταπολεμά το φαινόμενο.

Και, **τρίτον**, θα **ψήφιζε υπέρ** στο περίφημο άρθρο 2, που περιλαμβάνει και τις γενοκτονίες της Μικράς Ασίας, με το επιχείρημα πως βασικός όρος για την αποαποικιοποίηση (ή αποραγιαδοποίηση) μιας κοινωνίας είναι τουλάχιστον να αναγνωρίσει και να αποδεχθεί τις... γενοκτονίες που έχουν διαπράξει εναντίον της. Καταφανώς, ο ΣΥΡΙΖΑ – τοποθετείται στον αντίποδα, διότι ψήφισε «παρών» στο άρθρο επί της αρχής και **κατά** στο άρθρο 2.

Για μας, η συγκάλυψη των ιδίων των γενοκτονιών της Μικράς Ασίας –και ευρύτερα, του διπλού τουρκικού επεκτατισμού-δυτικής αποικιοκρατίας, που αξιώνει εδώ και αιώνες τον έλεγχο του ελληνικού ιστορικού χώρου– αποτελεί όρο για την αναπαραγωγή της πνευματικής και υλικής αποικιοποίησης μας. Για τους εθνομηδενιστές συμβαίνει μάλλον το αντίστροφο.

Μια πραγματικά αντιστασιακή δύναμη, αν ήθελε να αντιπαρεταθεί σε αυτή την πραγματικότητα, θα είχε μια θέση ολότελα διαφορετική από αυτήν του ΣΥΡΙΖΑ.

Οι δόλιες προθέσεις του «αντιρατσιστικού»

Άλλο η φιλοξενία και άλλο να κάνεις τη χώρα σου κέντρο των δικτύων δουλεμπορίας

Του «εκ Βεροίας»

Δεν φτάνουν οι επιδρομές που υφίστανται οι Έλληνες στην κοινωνική και εθνική τους υπόσταση, πρέπει τώρα να υποστούν και την κατηγορία του ρατσιστή, του ξενόφοβου και του ομοφοβικού. Και αυτό γιατί κάποιοι ελληνοφοβικοί ερμηνεύουν την ψήφο στη Χρυσή Αυγή (ΧΑ) ως παλινδρόμηση ρατσιστικών και ξενοφοβικών ενστίκτων.

Τον μόνο ρατσισμό που έχουν οι Έλληνες, ως λαός, είναι απέναντι στους τυράννους τους και στη ράτσα των βολεμένων. Αυτούς μισούν και φοβούνται: ούτε τους μετανάστες, ούτε τους Εβραίους, ούτε του ομοφυλόφιλου.

Γιατί θεωρείται «ανεπαρκής» και «αχρησιμοποίητος» ο παλαιός αντιρατσιστικός νόμος (927/1979), αφού με βάση αυτόν εξαρθρώθηκε η ηγεσία της ΧΑ και μάλιστα «αποτελεσματικά», σύμφωνα με δήλωση και του αρμόδιου υπουργού; Μήπως με τον νέο νόμο εισάγεται η έννοια της συλλογικής ευθύνης του ελληνικού λαού, αφού οι ρατσιστικές και ξενοφοβικές συμπεριφορές θεωρούνται

οργανικές με τον εθνοισμό του;

Ο νόμος στοχεύει, μέσα από την τεχνητή θυματοποίηση κάποιων κοινωνικών ομάδων, στον έλεγχο των αντανάκλαστικών του ελληνικού λαού, τα οποία δεν θα πρέπει πλέον να ρυθμίζονται με βάση πολιτισμικά κριτήρια που παράγει η δική του ιστορική διαδρομή, αλλά με κριτήρια που παράγουν οι ανάγκες των ισχυρών εθνών-κρατών. Και τα κριτήρια βάση τα οποία αξιολογούνται οι λαοί στην κλίμακα πολιτισμένοι/βάρβαροι είναι: μετανάστες, ομοφυλόφιλοι, Εβραίοι.

Οι χώρες που στέκονται στην κορυφή των ιμπεριαλιστικών σχέσεων, σε συνεργασία με διεθνείς οργανώσεις, μεταξύ άλλων Εβραίων, ομοφυλόφιλων και διακίνησης μεταναστών, εξάγουν πακέτα συμπεριφορών και αντανάκλαστικών σε αδύναμες κοινωνίες, πιλοφορούμενα «μετάβαση στην πολυπολιτισμικότητα». Η μετάβαση αυτή είναι διανοημένη ενίοτε και με προβοκάτιες, για να διαμορφωθεί ψυχολογία κοινωνικής συναίνεσης. Με τις διαστολές του ανιευβραϊσμού σε αντισιμιτισμό, της ξενοφοβίας σε ρατσισμό και της ομοφυλοφοβίας σε βαρβαρότητα, στοχεύουν να εξουδετερώσουν κοινωνικές αντιδράσεις που αφορούν στην αμετρο-

έπεια και την ασοδοσία των «θυμάτων».

Η ΧΑ έχει κοινό παρονομαστή με τις πολιτικές ιδεολογίες που προάγουν αυτό το νομοσχέδιο. Είναι και αυτή εισαγόμενο πακέτο ιδεών, συμπεριφορών και αντανάκλαστικών (γερμανικής κοπής), που επιδιώκει να μαγαρίσει την εθνική-αντιιμπεριαλιστική παράδοση του ελληνικού λαού, γιατί αυτή η παράδοση, λόγω της μακράς τριβής με αυτά τα «κριτήρια», δημιουργεί ώριμα κοινωνικά αντανάκλαστικά που απωθούν ιδεοληψίες σαν της ΧΑ.

Ο ανιευβραϊσμός των Ελλήνων δεν εξελίχθηκε ποτέ σε αντισιμιτισμό. Οι Έλληνες είναι από τους λίγους λαούς της Ευρώπης που δεν συνδέθηκαν με διώξεις κατά των Εβραίων. Οι παπάδες τους προστάτευσαν, αντίθετα με κάποιους δικούς τους ραβίνους που τους πρόδωσαν. Ο ελληνικός ανιευβραϊσμός δεν μπορεί να καταταχθεί σε κουλτούρα υπό-

θαλψης του Ολοκαυτώματος, στέκεται απλώς στον αντίποδα του ανιευβραϊσμού της εβραϊκής παράδοσης. Οι Έλληνες εξήσαν με τους Εβραίους, με συκρατημένη φιλία, χωρίς φαινόμενα μισαλλοδοξίας. Τώρα, αν ο πρόεδρος της WJC (Παγκόσμιο Εβραϊκό Συνέδριο) κατατάσσει τον θρησκευτικό-πολιτισμικό ανιευβραϊσμό στην κατηγορία του αντισιμιτισμού, τότε είναι αυτός που απεργάζεται σχέσεις μισαλλοδοξίας.

Στην Ελλάδα είναι σχεδόν ασέιο να μιλάς για ομοφυλοφοβία. Οι Έλληνες κινήθηκαν ανάμεσα σε σαρκαστικά και ανεκτικά επίπεδα ανιευβραϊσμού όλων των σεξουαλικών προτιμήσεων, για λόγους εθνικής επιβίωσης. Μπορεί να μην προκρίνουν την ομοφυλοφιλία, αλλά τους πολλούς άλλους τους ανέδειξαν σε πνευματική τους ηγεσία. Αυτό που δεν ανέχονται είναι η αμετροέπεια, η πρόκληση της κοινωνικής αισθη-

τικής.

Οι συντάκτες του νομοσχεδίου παρανοούν μια θεμελιώδη έννοια του ελληνικού πολιτισμού: τη φιλοξενία. Πράγματι, ο ξένος είναι απαραίτητος για την εύρυθμη λειτουργία και ανανέωση της ελληνικής κοινωνίας. Είναι τόσο χρήσιμος όσο και η γέννηση ενός παιδιού. Και είναι αυτή η ανάγκη που, σε συνδυασμό με την αντιρατσιστική ορθόδοξη ανατολική παράδοση και τις μεταναστευτικές και προσφυγικές εμπειρίες των Ελλήνων, ενίσχυσε τα αντιρατσιστικά και φιλόξενα αντανάκλαστικά της. Αλλά περί αυτών ας ρωτήσουν καλύτερα και έναν Αλβανό: από ποιον του προσφέρθηκε ένα πιάτο φαΐ; Από την Ελληνίδα μάνα ή από τη Δυτικοευρωπαία;

Άλλο όμως φιλοξενία και άλλο να κάνεις τη χώρα σου κέντρο των διεθνών δικτύων δουλεμπορίας.

Ισοπεδώνει ο νέος «αντιρατσιστικός», στο όνομα μιας κακίωσης «πολυπολιτισμικότητας», τον οικοδοστικό με τον ξένο, αν δεν υποβαθμίζει κιόλας τον πρώτο. Ξεκνάει ότι τους κανόνες της φιλοξενίας στην ελληνική παράδοση τους ορίζει ο οικοδοστικός και μόνο στην κουλτούρα της αποικιοκρατίας τους ορίζει ο ξένος.

Νέα σχολική χρονιά: Τα σχολεία άνοιξαν, οι καθηγητές ήρθαν;

Σπασμωδικές κινήσεις και παλινωδίες από το υπουργείο Παιδείας

του Τάσου Χατζηναστασίου*

Η έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς συντελείται εν μέσω εξαγγελιών για προσλήψεις χιλιάδων αναπληρωτών και δεσμεύσεων για μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών ύστερα από τέσσερα χρόνια. Κι όλα αυτά ενώ τα πρώτα στοιχεία δείχνουν πως στις λεγόμενες βασικές ειδικότητες των φιλόλογων, των μαθηματικών και των καθηγητών των φυσικών επιστημών υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε όλη την Ελλάδα.

γη περίπτωση η ανάθεση του μαθήματος των μαθηματικών στους καθηγητές πληροφορικής και της φυσικής στους μαθηματικούς.

Όλες αυτές οι σπασμωδικές κινήσεις και παλινωδίες φανερώνουν πως οι εξαγγελίες για αθρόους διορισμούς μάλλον υπαγορεύονται από την πολιτική κουλτούρα του υπουργού, παρά στηρίζονται σε ρεαλιστικά δεδομένα. Ανάμεσα στις δεκάδες εξαγγελίες από τα ΜΜΕ, ξεχωρίζει και η δέσμευση για μη απόλυση των καθηγητών που έχουν τεθεί σε διαθεσιμότητα, χωρίς όμως να υπάρχει η αντίστοιχη δέσμευση για επαναλειτουργία των τομέων και ειδικοτήτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης,

που έχουν εντελώς αυθαίρετα και αναπαιολόγητα καταργηθεί.

Σε ό,τι αφορά την ουσία της εκπαίδευσης, η «εκσυγχρονιστική» τάση, που το προηγούμενο διάστημα είχε την απόλυτη ηγεμονία στο περιεχόμενο σπουδών και στη διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων, όπως και στη διδακτική μέθοδο, έχει μεν υποστεί σημαντικά πλήγματα, κυρίως σε ό,τι αφορά το μάθημα της ιστορίας, αλλά και της λογοτεχνίας στο λύκειο, εξακολουθεί ωστόσο να ασκεί σημαντική επιρροή.

Οι δύο βασικοί άξονες αυτής της τάσης εξακολουθούν να είναι το σχολείο της αμάθειας και η αθρόα παραγωγή αστοιχειώτων νέων πολιτών, όπως επίσης ο αφελληνισμός στο περιεχόμενο των σπουδών και η απαξίωση του συλλογικού ήθους προς όφελος του ατομισμού και της ενίσχυσης του υπερεγώ των εφήβων.

Κοντά σε αυτές τις σταθερές έρχονται, μέσω της Τράπεζας Θεμάτων στα λύκεια, να ενισχυθούν ο ανταγωνισμός, η παπαγαλία και η απαξίωση κάθε γνώσης, δραστηριότητας ή ευαισθησίας που δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη. Η επικράτηση του νέου θεσμού συντελεί στην ολοκλήρωση της ακύρωσης της αποστολής της

Παιδείας ως διαδικασίας μετάδοσης στη νέα γενιά των γνώσεων, αξιών και γενικότερα των πολιτισμικών στοιχείων που έχουν παραχθεί σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Σ' αυτό το πλαίσιο, καθηγητές, δάσκαλοι, γονείς και μαθητές καλούνται να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Αν οι διαμαρτυρίες και οι διεκδικήσεις περιοριστούν στην απαίτηση για ευνοϊκότερες ρυθμίσεις σε ό,τι αφορά την προαγωγή από τη μία τάξη του λυκείου στην άλλη, το παιχνίδι έχει χαθεί, καθώς παίζεται για άλλη μια φορά στο επίπεδο που επιθυμεί η εξουσία, αυτό του σχολείου που απλώς χορηγεί πιστοποιητικά αμάθειας, αδιαφορίας και ανευθυνότητας και εξυπηρετεί τους σχεδιασμούς του «εκσυγχρονιστικού» λαϊκισμού που εκπροσωπεί ο νέος υπουργός.

Αντίθετα, η ανατρεπτική διέξοδος βρίσκεται στον αγώνα για να αποκτήσουν και πάλι η γνώση, ο πολιτισμός, η καλαισθησία, η αγάπη για τον τόπο, η συλλογικότητα και το δημοκρατικό αγωνιστικό ήθος την πρώτη θέση στην κλίμακα αξιών και στις προτεραιότητες της Παιδείας στη χώρα.

*φιλόλογος στο ΕΠΑΛ Ναυπλίου

Ο πρώτος αυτο-διαχειριζόμενος παιδικός σταθμός

Μετά από μία μεγάλη περίοδο διαρκούς συμπίεσης των εισοδημάτων και παράτασης του ωραρίου, ο παλιός ιδιοκτήτης του παιδικού σταθμού ανακοίνωσε στις δασκάλες/νηπιαγωγούς και στους άλλους εργαζόμενους ότι πια δεν έβγαине και ότι έπρεπε να το κλείσει. Αρχικά όλοι πάγωσαν και άρχισαν να σκέφτονται πώς θα αντιμετώπιζαν την ανεργία τους. Με τη συμβολή όμως της κόρης του ιδιοκτήτη, που έθεσε στη διάθεσή τους τον χώρο, οι δασκάλες/νηπιαγωγοί και λοιποί εργαζόμενοι βρήκαν τη διέξοδο στην αλληλεγγύη και στις προοπτικές της αυτοδιαχείρισης, και εκμεταλλεύτηκαν τις δυνατότητες που δίνει το νομικό πλαίσιο των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων (νόμος 4019/2011), για να αναλάβουν οι ίδιες τόσο τη διαχείριση και την εργοδοσία, όσο και την παροχή όλων των υπηρεσιών στα φυλασόμενα παιδιά.

Έχουν δεσμευτεί στο να κρατήσουν ολιγομελή τμήματα (το πολύ δέκα παιδιών) τόσο για τα βρέφη (από ενός έτους) όσο και για τα παιδιά (τμήματα για παιδάκια δύομισι ως τρεισήμισι και για παιδιά τρεισήμισι ως τεσσερσήμισι ετών) για να μπορούν να τηρούνται ουσιαστικές και αγαπητικές σχέσεις ανάμεσα στα παιδάκια και τις δασκάλες τους. Και θα στηρίξουν, κρατώντας τον σταθμό ανοιχτό, πολλὰ παιδιά που φύλαγαν όσο ο σταθμός ήταν ιδιωτικός, αλλά και άλλα παιδιά, προπαντός οικογενειών, που θέλουν να μεγαλώσουν τα παιδιά τους σε ένα περιβάλλον αλληλεγγύης και αυτοδιαχείρισης.

Από σήμερα, οι πόρτες της κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης «Βρεφονηπιακός Σταθμός: Η Σύγχρονη Αγωγή», της πρώτης Κοιν.Σ.Επ των Χανίων, άνοιξαν στην παραλιακή ζώνη των Χανίων (δίπλα στη θάλασσα ο σταθμός!) και συγκεκριμένα στην Ελευθερίου Βενιζέλου 128 (τηλέφωνο 28210-52722 synhroniagogi@gmail.com).

Σκοπός της και καθημερινό έργο της «η διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία νηπίων, η πολύπλευρη νοτική, συναισθηματική, κοινωνική και ψυχοσωματική ανάπτυξη των νηπίων, η καθημερινή τους φύλαξη, φροντίδα, και ημερήσια διατροφή, αλλά προπαντός η παρασκευή για τη φυσική μετάβασή τους από την οικογενειακή τους ζωή στο σχολικό περιβάλλον» (από τον εσωτερικό κανονισμό του σταθμού).

Αν μη τι άλλο, ο βρεφονηπιακός σταθμός αυτός αναδεικνύει το ότι υπάρχουν διέξοδοι παραγωγής και προσφοράς υπηρεσιών στην κοινωνία, μέσα στην κρίση, πέραν των δρόμων του ξεπουλήματος και της ιδιωτικοποίησης.

Νίκος Κόμπλας

Μια τέλεια μηδενιστική παράσταση

Για το σίριαλ των ορκωμοσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση

Του Γιώργου Μάληφα

Τα όσα τραγελαφικά συνέβησαν πρόσφατα στις ορκωμοσίες των νέων δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων θα είναι λάθος να αφεθούν στην επιπόλαιη και ρηχή αρμοδιότητα της παραπολιτικής. Τα παρατράγουδα, οι αντεγκλήσεις και η σύγχυση που προκλήθηκαν στο πλαίσιο μιας προβλεπόμενης από τον νόμο τυπικής διαδικασίας δεν αποτελούν απλώς και μόνον αντικείμενο επικαιρικού δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος και υλικό τηλεοπτικής αξιοποίησης. Ο συμβολικός χαρακτήρας της ίδιας της διαδικασίας έχει προφανή πολιτική αξία και συνέπειες που όμως παραβλέπονται από τη γνωστή νεοελληνική απερισκεψία και ελαφρότητα. Είναι άλλωστε χαρακτηριστική η περιπέτεια του «συμβολικού» στον δημόσιο χώρο στη διάρκεια της μεταπολίτευσης: είτε θα απαξιώνεται επιδεικτικά εν ονόματι μιας χύδην χειραφέτησης είτε θα κακοποιείται καταχρηστικά εξαιτίας ιδιοτελών σκοπιμοτήτων.

Το αλλοπρόσαλλο θέαμα των ορκωμοσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση αναδεικνύει με τον πλέον παραστατικό τρόπο το βάθος και το εύρος της κρίσης, σε ένα επίπεδο συμβολικό, κατ'εξοχήν πολιτικό. Στις «τελετές» που προηγήθηκαν μπορούμε να ανιχνεύσουμε με τρόπο αισθητικά αδιάψευστο το συλλογικό κενό νοήματος και το έλλειμμα συνείδησης που προηγούνται του δημοσιονομικού κενού και των ελλειμμάτων.

Σταχυολογούμε τρεις ενδεικτικές πτυχές αυτής της τέλει μηδενιστικής παράστασης.

Σκηνή πρώτη: η διεκυστίδα ανάμεσα στον «θρησκευτικό» και τον «πολιτικό» όρκο, μια αναμέτρηση που κακοφορμίζει ανυπόφορα. Σε παλαιότερες εποχές, για λόγους ιστορικών εθισμών, διαχρονικής αναγνώρισης και κεκτημένης παράδοσης, η πρωτοκαθεδρία του θρησκευτικού όρκου ήταν αναντίρρητη ενώ η άρνησή του συνιστούσε περιστασιακό (μεμονωμένο) φαινόμενο σεβαστής και θαρραλέας πολιτικής στάσης και συνέπειας. Σήμερα ο συσχετισμός δείχνει να αλλάζει. Πέραν του θεολογικώς αμφιλεγόμενου χαρακτήρα του, είναι φανερό ότι ο θρησκευτικός όρκος δεν συμβάλλει πλέον, δεν ενοποιεί και δεν νοηματοδοτεί ως «τύπος» καθολικής αποδοχής και ισχύος την κοινή αντίληψη της προσωπικής δέσμευσης έναντι της κοινωνίας στο πεδίο ανάληψης πολιτικών ευθυνών και καθηκόντων. Είναι προδήλως προβληματική και σκανδαλώδης η επιμονή της διοικούσας Εκκλησίας να προτάσσει το Ευαγγέλιο σε διαδικασίες στις οποίες αμφισβητείται συχνά και αυτή ακόμη η παρουσία της. Ας πάψει, επιτέλους, με δική της γενναία πρωτοβουλία, αυτός ο διασυρμός που εκφυλίζει την καθολικότητα του μηνύματός της και διαστρέφει τη διακονία της μέσα στον κόσμο σε εξουσιαστική απαίτηση παρουσίας, επιβολής και καταγραφής δυνάμεων. Το να αποποιηθεί η Εκκλησία την «ψιλή κυριότητα» των προνο-

Αυτό συμβαίνει όταν εγκαταλείπεις το γήπεδο της αδυσώπητης «ταξικής πάλης» για να αντιπαρτεθείς αδαπάνητα με τη βοήθεια των διαβασμάτων σου αποκλειστικά και μόνον στην ακαδημαϊκή και ελιτίστικη «πολιτισμική» (συμβολική) διαπάλη.

μίων του Καίσαρα για να πορευθεί θυσιαστικά με τον Σιαυρό της και μόνον μέσα στην κοινωμία είναι μια πρόκληση πνευματικής συνέπειας και αυτοσυνειδησίας. Ας το αποτολμήσει.

Σκηνή δεύτερη: σε συνθήκες προϊούσας απαξίωσης και απονομιμοποίησης του συμβολισμού των τελετών ορκωμοσίας εμφιλοχωρεί σταδιακά η σκοπιμότητα και ο τυχοδιωκτισμός. Όχι πως το παρελθόν ήταν αθώο τέτοιου είδους μεθοδεύσεων, απλώς, σε περιόδους κρίσεων και σύγχυσης, τα σύμβολα είναι τα πρώτα που εκτίθενται ανυπεράσπιστα στην εργαλειοποίηση αλλότριων -πέραν των άρρητα συμφωνημένων- επιδιώξεων. Αυτή είναι η ιστορία των συμβόλων: ο δυναμισμός τους ήταν και είναι συνάρτηση της κοινής νοοτροπίας, των κυρίαρχων κοινωνικών ευαισθησιών και ιεραρχήσεων, της αποδοχής και της καθιέρωσής τους στη συλλογική συνείδηση. Στη μεταβατική εποχή μας, όπου το παλιό ψυχομαχά και το νέο δεν έχει ακόμη γεννηθεί, η σύγχυση θολώνει τη λάμψη του «σημαίνοντος», υπονομεύει την αλήθεια του «σημαινομένου».

Αίφνης, σήμερα, πολλοί είναι αυτοί που επιλέγουν να παίξουν με τις σκιές των συμβόλων. Η ορκωμοσία γίνεται πεδίο συμβολι-

κών διαγκωνισμών και επιδείξεων με μεθόδους αποκάλυπτα υποκριτικές και προσχηματικές. Τα παραδείγματα πολλά. Νεοναζιστές παγανιστές εγνοσμένες αντιδημοκρατικότητας και μαχητικές αντιχριστιανικότητας συνωθούνται γύρω από το Ευαγγέλιο δηλώνοντας δημοσίως πίστη σε ό,τι μέχρι πρότινος λοιδορούσαν με πράξεις, στίχους και συνθήματα απύθμενης υποστάθμης. Θα ήταν κωμικό, αν δεν ήταν θλιβερά τραγικό. Από την άλλη, κάποιοι «ριζοσπάστες» εξαντλούν την επαναστατικότητα τους στην εναλλακτική επιλογή του πολιτικού όρκου, επιδεικνύοντας σπουδή αντισυμβατικότητας αναντίστοιχη της καθεστωτικής τους βιωτής και πολιτείας. Αυτό συμβαίνει όταν εγκαταλείπεις το γήπεδο της αδυσώπητης «ταξικής πάλης», για να αντιπαρτεθείς αδαπάνητα με τη βοήθεια των διαβασμάτων σου αποκλειστικά και μόνον στην ακαδημαϊκή και ελιτίστικη «πολιτισμική» (συμβολική) διαπάλη.

Σκηνή τρίτη: είναι χαρακτηριστικής φαιδρότητας η ποικιλία των ...παραλλαγών του προβλεπόμενου από τον νόμο όρκου («πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και στους νόμους»). Στο όνομα του «λαού» και των «λαϊκών συμφερόντων», μια υπερφίαλη επαναστατική ρητορική απαλείφει και προσθέτει φράσεις κατά το δοκούν χαιδεύοντας κομματικά ακροατήρια με μια στόχευση ακραία τυχοδιωκτική: έτσι λοιπόν, μπορείς άνετα από τη μια να παίζεις με τους όρους του πολιτικού παιχνιδιού, συμμετέχοντας νομιμότατα σε «αστικού τύπου» εκλογικές διαδικασίες και κατόπιν να προσπερνάς επιδεικτικά τη ρητή δήλωση υπακοής στο Σύνταγμα και τους νόμους. Μια αλά καρτ επαναστατικότητα νεοελληνικής εφευρετικότητας, αυτόχρημα αντιφατική και ανυπόληπτη. Παλληκαρισμοί του «Βουνού» σε εύφορες αστικές κοιλάδες...

Σε μια τέτοια μηδενιστική συνθήκη τα σύμβολα ξεγυμνώνονται μπροστά μας από τα ξεθωριασμένα ρούχα τους. Οι επιτήδειοι σπεύδουν να τα ντύσουν με κουρέλια της αρεσκείας τους. Τα ...σκιάχτρα όμως δεν διαθέτουν σώμα!

Σε μια τέτοια μηδενιστική συνθήκη τα σύμβολα ξεγυμνώνονται μπροστά μας από τα ξεθωριασμένα ρούχα τους. Οι επιτήδειοι σπεύδουν να τα ντύσουν με κουρέλια της αρεσκείας τους.

«Μέρα Ελεύθερης Θεσσαλονίκης»

Free Salonika Day (FSD) - Μέρα ελεύθερης
Θεσσαλονίκης

Χρόνος διεξαγωγής: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12.9.2014

Τόπος διεξαγωγής: Ολόκληρη η παραλία από
το λιμάνι έως το μέγαρο μουσικής

Ιδέα: Καθώς οι δημόσιοι χώροι, δημόσια κτίρια
και οι δημόσιοι πόροι (ΟΛΘ, ΕΥΑΘ, ΔΕΗ) ξε-
πουλιούνται και ιδιωτικοποιούνται, πρέπει
να δείξουμε ότι είμαστε εδώ και διεκδικού-
με αυτά που μας ανήκουν. Αυτά που χτίστη-
καν και έγιναν με δημόσιο δικό μας χρήμα.
Μια ανθρώπινη αθυσίδα και ταυτόχρονα μια
αθυσίδα πολιτισμού είναι ένα ηχηρό μήνυμα
προς τους επίδοξους πωλητές. Γιατί θα πρέ-
πει να δείξουμε ότι εκτός από την Εθνική Εθ-
λίδας μας ενώνει και η ίδια η Ελλάδα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: Συναυλίες και γεγονότα
(graffiti, χορευτικά, δρώμενα) κατά μήκος
της παραλιακής από νεανικές ομάδες και
αμέσως μετά τρεις μεγάλες συναυλίες μία
στο λιμάνι από τους συλλόγους της ΟΛΘ, μία
στον λευκό πύργο για το νερό (ΕΥΑΘ, Κ136,
SosteToNero) και μία στο ύψος του μεγά-
ρου Μουσικής. Σε μια συγκεκριμένη χρονι-
κή στιγμή στις 10.00 μμ θα καλεστούν όλοι
οι παριστάμενοι να πιαστούν χέρι χέρι από το
λιμάνι ως το μέγαρο και έτσι να κάνουν μια
ανθρώπινη αθυσίδα.

Προώθηση μέσω διαδικτύου, ραδιοφώνων, TV
και εντύπων

Το σημαντικό είναι να υποστηριχθεί από όσο πε-
ρισσότερες συλλογικότητες γίνεται και όσο
περισσότερα ελεύθερα πολιτιστικά σχήματα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η επίθεση στην κοινωνία τα τελευταία χρόνια
είναι πρωτοφανής σε ποσότητα και σκλη-
ρότητα.

Στοχοποιούνται και καταργούνται δικαιώματα
(ΥΓΕΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ)
που κατακτήθηκαν με πολύ κόπο από την
κοινωνία, ξεπουλιούνται ή ξεπουλήθηκαν
ήδη δημόσιοι πόροι-υποδομές (ΕΥΑΘ, ΟΛΘ,
ΔΕΗ, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ) οι οποίοι δημιουργήθη-
καν με πολύ κόστος από την κοινωνία για
την κοινωνία και βέβαια κομμάτια δημόσι-
ας-κοινόχρηστης γης (ΣΑΧΑΡΑ, Ν. ΗΡΑΚΛΕΙ-
ΑΣ, ΠΑΡΑΛΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΣΤΟΑ ΜΟΔΙΑ-
ΝΟ κ.ά.) ιδιωτικοποιούνται-ξεπουλιούνται
με εξευτελιστικό τρόπο και τίμημα χωρίς
να λαμβάνεται υπόψη καθόλου το συμφέ-
ρον και οι ανάγκες της κοινωνίας και τέλος
η υποβάθμιση του περιβάλλοντος είναι τέ-
τοια (ΧΡΥΣΟΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑ-
ΣΩΝ, ΑΙΓΠΑΛΩΝ) που η ζωή μας τελικά θα γί-
νει αβίωτη.

ΠΑ ΟΛΑ ΑΥΤΑ και ΟΛΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΙ
πρέπει να αρθρώσουμε ένα ακόμη "ΟΧΙ".

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ ΣΤΟ

Free Salonika Day -

Μέρα Ελεύθερης Θεσσαλονίκης

Την Παρασκευή 12.9.2014

σε όλη την έκταση της παραλίας από το λιμάνι
ως το μέγαρο μουσικής σχηματίζοντας
μια αθυσίδα αλληλεγγύης,
μια αθυσίδα αντίστασης,
μια αθυσίδα πολιτισμού

Πρωτοβουλία «Ελεύθερη Θεσσαλονίκη»

Η επιστροφή του Θεού

Σκέψεις για τη θρησκεία και την πολιτική

Του Μιχάλη Χατζηπέτρου

«Ο 21ος αιώνας θα είναι θρησκευόμενος
ή δεν θα υπάρξει»

Αντρέ Μαλρώ

Ο Μαλρώ δεν ήταν κάποιος τυχαίος. Ορ-
γανωτής της αεροπορίας των Δημοκρα-
τικών στον Ισπανικό Εμφύλιο, γνωστός
αντιστασιακός και συγγραφέας, μεταπο-
λεμικά έκανε πολιτική καριέρα ως γραμ-
ματέας του κόμματος του στρατηγού Ντε
Γκωλ. Τον θυμηθήκαμε γιατί έπεσαν
πολλά μαζεμένα το τελευταίο διάστημα.
Η επέλαση των τζιχαντιστών του χαλι-
φάτου στη Μ. Ανατολή, η επίσκεψη του
αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευ-
σης στο Όρος, η αγωνία πολλών για την
επίσημη θέση της Εκκλησίας στο αντι-
ρατσιστικό Ν/Σ, και τέλος, κάτι που πέ-
ρασε σχεδόν απαρατήρητο από τα εγχώ-
ρια ΜΜΕ της διαπλεκόμενης ολιγαρχίας,
η δήλωση του Σουηδού υπ. Εξωτερικών
Καρλ Μπιλντ, με αφορμή την ουκρανική
κρίση, ότι «η Ορθοδοξία είναι χειρότε-
ρος εχθρός απ' το Ισλάμ».

Βεβαίως, για κάθε σοβαρό άνθρωπο
που δεν ανήκει σε μεταφυσικά ρεύ-
ματα σκέψης, θα ταίριαζε η αρχαιο-
ελληνική λέξη «μωρός», για την προ-
σπάθεια κάποιου που δεν πιστεύει, να αξιο-
λογήσει το θρησκευτικό φαινόμενο με τα δυ-
σπειθή επιχειρήματα αυτών που φανατικά δεν
πιστεύουν. Έχει λοιπόν αξία για τη χώρα μας,
που τείνει να καταστεί το Μεξικό της Ευρώπης,
πώς αντιμετωπίσαν προ 20ετίας οι πάπες του
μαρξισμού στο Μεξικό τα θρησκευτικά στοι-
χεία του κινήματος των ζαπατίστας που τόσο
θαυμάζουν οι εγχώριοι αριστεροί και αντρεξου-
σιαστές πάσης φύσεως. Σταχυολογούμε λοι-
πόν κάποιες φράσεις των Ροζέ Μπαρτρά και
Ενρίκε Κράουζε, - μαρξιστής κοινωνιολόγος ο
πρώτος και αριστερός ιστορικός της μεξικανι-
κής επανάστασης των Βίγια και Ζαπάτα ο δεύ-
τερος: «Το φαινόμενο Μάρκος είναι εξαιρετι-
κά επικίνδυνο, γιατί περιλαμβάνει μια ισχυρή
δόση θρησκευτικότητας, συνδυασμένη με πο-
λιτικοκοινωνικά αιτήματα... Η γλώσσα κι οι ει-
κόνες που χρησιμοποιεί ο Μάρκος κατασκευ-
άζοντας διάφορα ψευδοπολιτικά προβλήμα-
τα δείχνει ένα άτομο βαθιά σεληνιασμένο, που
σε μια γλώσσα μεσοιανική κατασκευάζει ένα
εκρηκτικό μείγμα που μπορεί να εκτρέψει την
κοινωνία απ' τον φυσιολογικό της δρόμο...»

Βεβαίως, οι δυο διαπρεπείς μαρξιστές ξε-
χνούν το απλό: Ότι η μεγαλειώδης εξέγερση
των Εμιλιάνο Ζαπάτα και Πάντσο Βίγια δεν έγι-
νε στο όνομα του Μαρξ και του Ένγκελς, αλλά
στο όνομα της Παρθένου της Γουαδελούπης.
Της Ινδιάνας Μαρίας που είναι η πρώτη που
βαπτίστηκε χριστιανή στο νότιο ημισφαίριο και
πρώτη ανακηρυχθείσα αγία του Μεξικού. Η
επιστροφή του Θεού, λοιπόν, είτε με τη γλυκύ-

Ροζέ Μπαρτρά: «Το φαινόμενο Μάρκος είναι εξαιρετικά επικίνδυνο γιατί περιλαμβάνει μια ισχυρή δόση θρησκευτικότητας συνδυασμένη με πολιτικοκοινωνικά αιτήματα...»

τητα των ζαπατίστας είτε με αυτή των φονιάδων
τζιχαντιστών του Χαλιφάτου μπορεί να εξηγη-
θεί, πέρα από όλα τα άλλα, και σε κάτι βασι-
κό. Δηλαδή τη μετάλλαξη της δυτικής σκέψης
σε ένα εργαλεικό ανορθολογισμό, που σε τελι-
κή ανάλυση καταστρέφει τη ζωή του απλού αν-
θρώπου -τη μετάλλαξη σε μια Μεγαμπαχική,
που ο ίδιος δυσκολεύεται αφάνταστα να κατα-
νοήσει.

Σκέφτομαι καμιά φορά πόσο δίκιο είχε
εκείνος ο φιλόσοφος, που έλεγε ότι ο μαρξι-
σμός είναι, σε τελική ανάλυση, μια χριστιανική
αίρεση. Θρησκοειλογικά βεβαίως σκεπτόταν
ο φιλόσοφος, όπως θρησκοειλογικά σκεπτό-
ταν (εν αγνοία του, κατά πάσα πιθανότητα) και

ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκνός, όταν συμπε-
ριελάμβανε το Ισλάμ στις χριστιανικές αιρέσεις.

Δεν ξέρω πόσοι και ποιοι από σας έτυ-
χε να διαβάσετε έργα του Μαρξ, όσοι όμως το
έχετε κάνει, δεν μπορεί να μην παρατηρήσα-
τε την πυκνότητα των αναφορών στην Π.Δ. και
στην Κ.Δ., η οποία είναι συγκρίσιμη μονάχα με
την πυκνότητα των αναφορών στην αρχαιοελ-
ληνική γραμματεία. Και, πιστέψτε με, δεν πρό-
κειται καθόλου για στυλιστικού είδους αναφο-
ρές. Μαρτυρούν έναν τρόπο σκέψης, ή μάλλον
μια βαθιά δομή σκέψης, που μας πείθει ότι η
έννοια του Ιερού κάθε άλλο παρά μονοπώλιο
των θρήσκων είναι.

Βεβαίως, μπορεί κανείς να ασκήσει την
οποιαδήποτε πολιτική κριτική στην επίσκεψη
του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ στο Όρος. Παρατη-
ρώ πάντως πως η πλειοψηφία των ασκούντων
κριτική κινούνται κυρίως απ' το κλίμα που εγώ
ονομάζω μαχητική αθεΐα. Η τελευταία είναι μια
από τις πολλές εκφάνσεις του εθνομνημονισμού
που ενδημεί, φοβάμαι, δομικά στο μεγαλύτερο
μέρος της αριστεράς της μεταμοντέρνας νεοκα-
τοχικής Ελλάδας.

Υ.Γ. Το παρόν άρθρο οφείλει τα μέγιστα σε μια
διάλεξη που έδωσε το 2001 στο Ινστιτούτο Κ.
Καραμανλής ο καθηγητής Κ. Βεργόπουλος και
σε κάποιες σκέψεις του διαδικτυακού φίλου Θ.
Σκαμνέλου. Βεβαίως, τα συμπεράσματα και οι
κρίσεις ανήκουν αποκλειστικά σε εμένα.

Η μεγαλειώδης εξέ-
γερση των Εμιλιάνο
Ζαπάτα και Πάντσο Βί-
για δεν έγινε στο όνομα
του Μαρξ και του Έν-
γκελς, αλλά στο όνομα
της Παρθένου της Γου-
αδελούπης.

Θα παύσει να ισχύει το «πλην Ιωαννίνων»;

Παλιά κληροδοτήματα και σχολικές περιουσίες της πόλης των Ιωαννίνων που προέρχονται από τα κληροδοτήματα.

Του Γιώργου Γκόντζου*

Θα εφαρμοστούν επιτέλους οι νόμοι του κράτους; Θα δοθούν στη δημοσιότητα όλα τα στοιχεία που αφορούν τα παλιά κληροδοτήματα των Ιωαννίνων; Το διαχρονικό αίτημα για υλοποίηση των διαθηκών των Ηπειρωτών ευεργετών θα ικανοποιηθεί; Θα έχουν λόγο, ουσιαστικό, στη διαχείριση των κληροδοτημάτων, οι φορείς της πόλης; Αυτά τα ερωτήματα επανέρχονται στην επικαιρότητα με αφορμή την ενθρόνιση του νέου Μητροπολίτη Ιωαννίνων κ.κ. Μάξιμου. Μια μικρή αναδρομή, στην ιστορία μιας πολύ ενδιαφέρουσας υπόθεσης, είναι απαραίτητη και αποκαλυπτική.

Το άρθρο 109 παράγραφος 1 του Συντάγματος ορίζει: «Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων διαθήκης ως προς τις διατάξεις υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού». Και η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου συμπληρώνει: «Νόμος ορίζει τη διοίκηση και τη διαχείριση των Κληροδοτημάτων, σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη».

Η συνταγματική όμως αυτή επιταγή, ως προς τα κληροδοτήματα Ιωαννίνων που συστήθηκαν τον καιρό της τουρκοκρατίας, δεν τηρείται, για τους κάτωθι λόγους: Το έτος 1920 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ο νόμος 2508, με τον οποίο, από 1-4-1921, καταργήθηκαν οι επί τουρκοκρατίας υφιστάμενες χριστιανικές κοινότητες και οι περιουσίες τους –κινητές και ακίνητες–, οι οποίες προέρχονταν από δωρεές και κληροδοσίες, περιήλθαν στα όργανα που όριζε ο νόμος. Αυτό όμως δεν έγινε στα Γιάννινα, και μόνο σ' αυτά. Έτσι το 1926, επί δικτατορίας Παγκάλου, ο τότε μητροπολίτης Σπυρίδων πέτυχε την έκδοση του από 30-4-1926 διατάγματος, με το οποίο η περιφέρεια των Ιωαννίνων εξαιρέθηκε από τον νόμο 2508/1920, η δε διαχείριση των περιουσιών των επί τουρκοκρατίας χριστιανικών κοινοτήτων ενεργείται από την εφοροεπιτροπεία, η οποία θεωρήθηκε ότι ουδέποτε καταργήθηκε. Με βάση αυτό το διάταγμα εκδόθηκε, το ίδιο έτος, Κανονισμός Αγαθοεργών Καταστημάτων που εγκρίθηκε με Ν.Δ. (ΦΕΚ 218/1-7-1926). Στον κανονισμό αυτό ορίζεται ότι τα αγαθοεργά τελούν υπό τον έλεγχο και την εποπεία του υπουργείου Παιδείας.

Τέτοιος έλεγχος από το 1926, μέ-

χρι το 2002, δεν έγινε. Το 2002 έγινε ένας έλεγχος – παρωδία, που αφορούσε μόνο την τελευταία πενταετία. Ορίζεται επίσης ότι οι εφοροεπιτροπές εκλέγονται από τους Γιαννιώτες πολίτες. Από το 1967 και μέχρι σήμερα, διορίζονται από τον μητροπολίτη Ιωαννίνων. Το 1939, επί δικτατορίας Μεταξά, εκδόθηκε ο Α.Ν. 2039/1939, που ρυθμίζει τα της διοίκησης των κληροδοτημάτων. Και αυτός ο μεταξικός νόμος εξαιρεί (άρθρο 113 παράγραφος 1) από τη ρύθμιση την πόλη των Ιωαννίνων, για την οποία, λέει, ισχύει ο κανονισμός του 1926. Στο ίδιο άρθρο όμως (113), παράγραφος 2, ορίζεται ότι μπορεί να ισχύσει και για την πόλη των Ιωαννίνων, ό,τι ισχύει για την υπόλοιπη Ελλάδα, με απλό Β.Δ.

Ηρθε, στη συνέχεια, το Σύνταγμα του 1952: Στο άρθρο 105 ορίζεται ότι: «Όλοι οι νόμοι και τα διατάγματα, καθόσον αντιβαίνουν εις το παρόν Σύνταγμα καταργούνται». Το από 30-4-1926 Ν.Δ., το από 1-7-1926 Ν.Δ., το από 11-11-1927 Ν.Δ., και τα άρθρα 113-124 του Α.Ν. 2039/1939, αντιβαίνουν στο άρθρο 106 του Συντάγματος του 1952 που ορίζει ότι «δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων διαθήκης ή δωρεάς κατά τις υπέρ του δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπούς διατάξεις αυτής», άρα, σύμφωνα με το άρθρο 105 του Συντάγματος, καταργούνται.

Συνεπώς, το καθεστώς των Αγαθοεργών Καταστημάτων της Μητρόπολης Ιωαννίνων, με βάση το Σύνταγμα του 1952, είναι συνταγματικά και νομικά ανύπαρκτο. Το 1984 η Βουλή ψήφισε νόμο (1473/1984, άρθρα 37 και 47) με τον οποίο ρυθμίζει τα παλιά κληροδοτήματα των Ιωαννίνων. Με βάση αυτό τον νόμο εκδόθηκε η πρώτη υπουργική απόφαση (Κ4849/1-7-1986 υπουργείο Οικονομικών) με την οποία το κληροδοτήμα Γ. Σταύρου περιέρχε-

ται στον δήμο. Ούτε ο νόμος όμως (1473/84) ούτε η απόφαση αυτή εφαρμόστηκαν.

Έτσι συμβαίνει:

1. Στην πόλη των Ιωαννίνων να ισχύει για τα κληροδοτήματα ένα καθεστώς χειρότερο και από αυτό της τουρκοκρατίας (τότε οι εφοροεπιτροπές εκλέγονταν, σήμερα διορίζονται).
2. Τα αρμόδια υπουργεία να αρνούνται να εφαρμόσουν για την πόλη των Ιωαννίνων το Σύνταγμα και τους νόμους, με αποτέλεσμα να ισχύουν διατάγματα και αναγκαστικοί νόμοι των τριών δικτατορικών καθεστώτων (1926, 1939, 1967). Αρμόδια υπουργεία: Οικονομικών – Παιδείας.
3. Η διοίκηση και η διαχείριση βασικών κληροδοτημάτων να γίνεται από πρόσωπα αναρμόδια, αντίθετα με τη βούληση των διαθετών. Πρόκειται για καθαρά εθνικά κληροδοτήματα, τα οποία διαχειρίζεται η Μητρόπολη Ιωαννίνων με διορισμένες από τον μητροπολίτη διαχειριστικές επιτροπές.
4. Να μην γίνεται κανένας έλεγχος και η βούληση των ευεργετών, όπως είναι διατυπωμένη στις διαθήκες, να μην εκπληρώνεται. Τεράστια ποσά, που προορίζονται για την παιδεία,

την υγεία και την πρόνοια, πηγαίνουν προς άγνωστες κατευθύνσεις, με αποτέλεσμα να τα στερείται ο λαός στον οποίο ανήκουν.

5. Οι σχολικές περιουσίες της πόλης των Ιωαννίνων, που προέρχονται από κληροδοτήματα, δεν έχουν αποδοθεί από τη Μητρόπολη Ιωαννίνων, εκεί που προβλέπουν πέντε νόμοι της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας (Ν. 2508/1920, Ν. 2442/1920, Ν. 5019/1931, Ν. 1894/1990 και 2009/1992), κατακρατούνται, μαζί με τα έσοδά τους, και, το χειρότερο, παρουσιάζονται ως ιδιοκτησία της.

Είναι καθολικό το αίτημα του ηπειρωτικού λαού: Να εφαρμοστεί πλήρως η συνταγματική επιταγή (άρθρο 109 του Συντάγματος), να γίνει σεβαστή η βούληση των ευεργετών, να καταργηθεί το αντισυνταγματικό καθεστώς που ισχύει για τα παλιά κληροδοτήματα Ιωαννίνων (Νικόλαου Ζωσιμά, Γεώργιου Σταύρου, Γεώργιου Τούλη κ.λπ.) και για τις σχολικές περιουσίες της πόλης των Ιωαννίνων που προέρχονται από κληροδοτήματα και να γίνει εκκαθάρισή τους σε σύντομο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τις διαθήκες τους, ώστε αυτά να περιέλθουν στους φυσικούς τους φορείς, όπως ακριβώς ορίζεται στις διαθήκες.

Υπάρχουν περιθώρια η κατάσταση που επικρατεί στα Γιάννινα να διορθωθεί, και πρέπει να διορθωθεί. Το άρθρο 82 του νόμου για τις Κοινωφελείς Περιουσίες (Ν.4182/2013), κατά βάση αντισυνταγματικό, παρέχει αυτήν τη δυνατότητα, γιατί η παράγραφος 4 προβλέπει πως «οι κοινωφελείς περιουσίες που δεν έχουν εκκαθαριστεί με τον Α. Ν. 2039/1939 μπορούν, με απλά διατάγματα, να εκκαθαριστούν και να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του κώδικα» (και, πάνω από τον κώδικα, υπάρχουν το Σύνταγμα και

οι βουλήσεις των ευεργετών μας).

Αυτό το ακαθόριστο «μπορούν» στη θέση του «πρέπει», που επιβάλλει η παράγραφος 3 του άρθρου 109!! Με πρόσφατη ερώτησή του προς τους αρμόδιους υπουργούς Οικονομικών και Παιδείας, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής Απόστολος Κακλαμάνης καταγγέλλει, με αφορμή τη διαμάχη Βαρθολομαίου και Ιερώνυμου για τον νέο μητροπολίτη Ιωαννίνων, ότι ο νόμος 1473/1984 (άρθρα 37 και 47) που κατέργησε αυτό το αντισυνταγματικό καθεστώς παρέμεινε, όλα αυτά τα χρόνια «σκανδαλωδώς ανεφάρμοστος», και αυτό έγινε «κατόπιν αδιαφανών παρασκηνιακών παρεμβάσεων».

Ζητάει δε από τους αρμόδιους υπουργούς να προχωρήσουν αμέσως, στην επίλυση αυτού του σοβαρού πολιτικού, οικονομικού και ηθικού θέματος. Είναι ανάγκη επιτακτική, στα πλαίσια της συνταγματικής τάξης και της νομιμότητας που είναι υποχρεωμένη να ακολουθήσει η κυβέρνηση:

1) Να εκδοθούν πάραυτα τα ειδικά διατάγματα που προβλέπει το άρθρο 82 του νόμου 4182/2013 για τις κοινωφελείς περιουσίες που είχαν εξαιρεθεί από τη γενική – συνταγματική – ρύθμιση με τον Α. Ν. 2039/39 της δικτατορίας του Μεταξά, και αφορούν τα κληροδοτήματα Ιωαννίνων, ώστε να εναρμονιστεί η διοίκηση και η διαχείρισή τους με τις διατάξεις του κώδικα και με την επιταγή του Συντάγματος (άρθρο 109) που ορίζει σαφέστατα: «Η διοίκηση και η διαχείριση των κληροδοτημάτων γίνεται σύμφωνα με τη βούληση των διαθετών».

2) Να δοθεί από τους αρμόδιους υπουργούς εντολή σε έμπειρα στελέχη του Σ. Δ. Ο. Ε. να διενεργήσουν εξονυχιστικό οικονομικό – διαχειριστικό έλεγχο στα παλιά κληροδοτήματα Ιωαννίνων (Ν. Ζωσιμά, Γ. Σταύρου, Γ. Τούλη κ.λπ.) και στις σχολικές περιουσίες της πόλης που προέρχονται από κληροδοτήματα που διαχειρίστηκε, κατά τρόπο ανεξέλεγκτο, η Μητρόπολη Ιωαννίνων, με αποτέλεσμα να τα οδηγήσει σε χρεοκοπία – σε πραγματική καταστροφή, όπως τόνισε ο αρχιεπίσκοπος στα Γιάννινα, να δημιουργήσει ένα τεράστιο χρέος και να καταστήσει αδύνατη τη λειτουργία τους.

*Δημοσιογράφος στον δημοτικό Ρ/Σ Ιωαννίνων

Είναι καθολικό το αίτημα του ηπειρωτικού λαού: Να εφαρμοστεί πλήρως η συνταγματική επιταγή.

Μνήμες Ηπείρου

Μνήμες διακοπών

Του Νίκου Ντάσιου

«...μη κουραστείς στη στράτα μας, την λεβεντιά μη χάνεις η στάνη, το καλύβι μας, ο κήπος το χωράφι μας έζησαν, μας άξιζαν πρέπει να τα τιμάμε...»

Ελεγαν οι παλιοί άνθρωποι στον τόπο μου, στη γη που πάτησαν οι ιεροί Μύστες των Σελλών για να δοξάσουν ξυπόλητοι την Μπέρα Γη και να διαβάσουν τα μελλούμενα στο θρόισμα της ιερής φηγούς. Εκεί που το Ελληνικό Πνεύμα νοηματοδοτήθηκε από τη βαθιά σχέση του Ανθρώπου με τη Φύση και το Αρχαίο Θέατρο έγινε το μεγάλο σχολείο συμπιλίωσης του Ανθρώπου με την Τραγική του Μοίρα. Στη γη που αιώνες μετά οι Σουλιώτες έκαναν Πράξη τον ανπισιαστικό χαρακτήρα του Ελληνισμού γινόμενοι οι προπομποί της μεγάλης Επανάστασης.

Σήμερα στον ίδιο τόπο, στις υπώρειες της Ολύτσικας, την νουχία το απομεσήμερο παραβιάζει ο ήχος των τζιτζικιών, αργότερα οι βαριές πατημασιές των λιγοστών γερόντων που επιστρέφουν από την απογευματινή τους βόλτα στα μισοσκότεινα σοκάκια. Τελευταία απογραφή το 2011, 70 κάτοικοι (από 183 το 2001), μόνιμα διαμένοντες 10-15! «Πώς να μείνεις εδώ το χειμώνα; ...» έλεγε ο γέρος πίνοντας το πρωινό τσίπουρο στο μοναδικό καφενείο της πλατείας. «Μας κόψανε το λεωφορείο, γιατρός δεν υπάρχει, πολλές φορές δεν φτάνει απ' το χιόνι ούτε ο πρματευτής Όταν πίνουν οι μπόρες και το χαλάζι, υπάρχουν σπίτια που πνίγονται και οι κτισμοί που δεν μπορούν να επικοινωνήσουν γιατί χάνεται ο δρόμος.....». Εγκατάλειψη που οδηγεί νομοτελειακά στο κλείσιμο των ορεινών χωριών της Λάκας Σούλι. «...και τι να πρωτοφτιάξεις;» λέει ο πρόεδρος της κοινότητας «...όταν το κράτος σου δίνει το χρόνο 2.700 € για να καλύψεις όλες τις ανάγκες σου;» Κι από εκεί η κουβέντα ξεστρατίζει στην πολυπόθητη ανάπτυξη. «Αν φτιαχτεί το εργοστάσιο επεξεργασίας απορριμμάτων, 5 χλμ απ' το αρχαίο θέατρο της Δωδώνης, που περιμένουν να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να δώσει λεφτά για τις υποδομές. Μα για να κάνεις ανάπτυξη πρέπει πρώτα να είσαι Ελεύθερος, να ορίζεις τον τόπο σου και να βαδίζεις στα χνάρια της Ιστορίας σου, σκέφτηκα και πριν το πω φωναχτά, έφυγα.

Ένα πρωινό, συγυρίζοντας το

Στα καφενεία οι κουβέντες έχουν σαν κύριο θέμα τον ΕΝΦΙΑ και τα εξωφρενικά ποσά που καλούνται να πληρώσουν

κατώι στο πατρικό μου, έπεσα πάνω σε παλιά αντικείμενα: στον διαλυμένο αργαλειό, στη γάστρα, στη λύτρα για το νερό, στο πέτρινο γουδί και σε δυο κασέλες σκαλιότες με πάνω από έναν αιώνα ζωή!! Άνοιξα το μικρό κασελάκι και μέσα βρήκα σπόρους από λευκό σιτάρι ντόπιο για τα ορεινά άθικτο για πάνω από πενήντα χρόνια!! Πάνω σ' αυτά θα έπρεπε να οικοδομήσουμε ένα νέο όραμα για την ανάπτυξη, ξεκινώντας από τη σωστή διαχείριση των τοπικών πόρων, μονολόγησα. Προς επίρρωση των σκέψεων αυτών, ένα εγχείρημα ξεκίνησε δειλά με τη φιλότιμη προσπάθεια του μπάρμπα μου, που μαζεύει και καταγράφει βότανα, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά που φύονται ελεύθερα: ρίγανη, θυμάρι, βάλσαμο, εκουιζέτο, φασκόμυλο.

Ο Αύγουστος είναι ο μόνος μήνας που το χωριό έχει λίγη ζωή με την παρουσία των ετεροδημοτών. Προσπαθώντας ν' αξιοποιήσουμε αυτή την ευκαιρία, επιδιώχθηκε η πραγματοποίηση μιας λαϊκής γενικής συνέλευσης στο πνευματικό μας κέντρο, για να καταγράψουμε και να ιεραρχήσουμε τα τοπικά μας προβλήματα. Τίποτα όμως δεν είναι αυτονόητο και εύκολο. Κάποιοι εξ Ιωαννίνων, «εξυπόλητοι του δημοσίου», ερμηνεύοντας τον Καλλικράτη, περί παρουσίας του αρμόδιου αντιδημάρχου και κράτησης πρακτικών από υπάλληλο του δήμου, κατήγγειλαν τη διαδικασία και αποχώρησαν! Καθόλου τυχαία η δεινή κατάσταση που βρισκόμαστε.

Κατηφορίζοντας στα καμπαχώ-

ρια της Άρτας, στα καμπαχωριά οι πελαργοί προετοιμάζονται για το μεγάλο ετήσιο ταξίδι τους στις θερμές χώρες της Αφρικής. Στις έρημες στάσεις των λεωφορείων αφήνουν από μουσικούς που διαφημίζουν τα πανηγύρια του Αυγούστου! Η αισθητική παραπέμπει σε σκυλάδικο Εθνικής με ανάλογους συνειρμούς για τα ηχητικά ακούσματα που φτάνουν εκκωφαντικά μέχρι το ξημέρωμα!

Στα καφενεία οι κουβέντες έχουν σαν κύριο θέμα τον ΕΝΦΙΑ και τα εξωφρενικά ποσά που καλούνται να πληρώσουν. Η απίστευτη προχειρότητα εφαρμογής ενός ακόμα εισπρακτικού μέτρου, σε συνδυασμό με τον ερασιπεντισμό και την άγνοια των τοπικών λογιστών, έχει

Ο Αύγουστος είναι ο μόνος μήνας που το χωριό έχει λίγη ζωή με την παρουσία των ετεροδημοτών

οδηγήσει πολλούς σε παράκρουση! Σε όσες περιπτώσεις δηλώθηκαν ως οικοπέδα και δεδομένου ότι η αντικειμενική αξία αυτών προσδιορίστηκε με τιμή του εγγύτερου αστικού κέντρου, δηλαδή της Άρτας, ο βεβαιωμένος φόρος για ένα παλιό σπίτι μέσα σε 5-6 στρέμματα γης έφτανε στα 2 χιλ € στο οποίο προστίθενται «συμπληρωματικός φόρος» άνω των 6 χιλ €!!! Ο ΕΝΦΙΑ έγινε το μακάβριο ανέκδοτο του καλοκαιριού για πολλές οικογένειες που τα μοναδικά τους έσοδα ήταν μία ή δύο συντάξεις του ΟΓΑ και ίσως να εξηγεί τη δημοσκοπική πώση της ΝΔ. Για πολλούς αγρότες ο φεινός χειμώνας θα' ναι πολύ δύσκολος. Δεν έχουν ιδέα –ούτε υπάρχει καμία επίσημη ενημέρωση από τη Δ/νση Γεωργίας– για το πού θα μπορέσουν να διοχετεύσουν το ποτοκάλι, το μανταρίνι και τα ακτινίδια μετά το εμπόργκο της Ρωσίας – όλα τα τοπικά αποχυμωτήρια έχουν κλείσει.

Οι μέρες και τα βράδια στα χωριά δεν είναι ήρεμες, ο κόσμος φοβάται από τα συχνά κρούσματα μικροκλοπών – κυρίως από αλλοδαπούς που μένουν μέρες χωρίς δουλειά και κοιμούνται στοιβαγμένοι στις αποθήκες των πτηνοτροφείων και τους Τσιγγάνους. Στο αφελές ερώτημα προς μια ομάδα ΔΙΑΣ, για ποιο λόγο δεν εμφανίζονται ποτέ, η απάντηση ήταν αποστομωτική: Δεν έχουμε βενζίνη και τα λάστιχα των μηχανών είναι φθαρμένα!!

Τη νύχτα ένας ακόμα εισβολέας στα μπουστάνια κάνει την εμφάνισή του: ο μουκάστορας! Εισαγό-

μενο είδος από τη Λατινική Αμερική για την εκμετάλλευση γούνας. Ο γρήγορος όμως πολλαπλασιασμός του και η μετακίνησή του μέσω ποταμών και αυλακιών έχει σαν αποτέλεσμα την επέκτασή του στον κάμπο, όπου καταστρέφει καλλιέργειες – ακόμα και αβγά πουλιών στον Αμβρακικό!!! Η επέκταση των μυοκαστόρων στη γειτονική Ιταλία είχε σαν αποτέλεσμα μεγάλες καταστροφές στις αγροτικές καλλιέργειες. Ο τοπικός φορέας διαχείρισης διά του προέδρου του δήλωσε πλήρη άγνοια για το θέμα, ζητώντας σχετική φωτογραφία του ζώου, η δε αντιμετώπισή του θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά από σχετική εντολή του αρμόδιου υπουργείου...

Στις παραθαλάσσιες πόλεις της Πρέβεζας, της Πάργας και της Ηγουμενίτσας, η εικόνα σαφώς διαφορετική λόγω τουρισμού. Στην Πρέβεζα η εικόνα των θηριωδών κρουαζιερόπλοιων με τις τουριστικές αγέλες περιορισμένες στον ευτυχισμένο μικρόκοσμό τους, αποκαθλώνει κάθε επιχείρημα της κας Κεφαλογιάννη περί πακτωλού συναλλάγματος από το τουριστικό προϊόν. Τα ξενοδοχεία λειτούργησαν για άλλη μια χρονιά με τα τουριστικά πακέτα των all inclusive και τουρίστες κυρίως Βαλκάνιους... Ακόμα και σε περιόδους κρίσης λειτουργεί το ελληνικό δαιμόνιο, αφού πολλοί κλείσανε τις φεινές τους διακοπές στην Ελλάδα, σε τουριστικά γραφεία των Σκοπίων και της Βουλγαρίας!!

Κάνοντας τον απογευματινό μου περίπατο στην περιοχή του Παραλιμνίου της Άρτας, είδα εκείνο το απόγευμα μια ομάδα νέων παιδιών – μουσουλμάνων– να έχουν αποθέσει τα χαλάκια τους και να προσεύχονται, από πάνω ακούγονταν τα μεγάλα ηχεία από τα καφέ της πόλης, στα οποία οι δικοί μας νέοι συναθροίζονται αγελαία σ' αυτή την καθημερινή αδυσώπητη αναμέτρησή τους με τον χρόνο και την εσωτερική τους παραίτηση....

Καλό χειμώνα!

Η Λυσιστράτη και οι αντιφά- σασίστες

Αυτό το καλοκαίρι, οι ισραηλινές θηριωδίες στη Γάζα είχαν σαν αποτέλεσμα τη δολοφονία 2.100 Παλαιστινίων και πάνω από 100.000 έχασαν τα σπίτια τους. Το ισραηλινό κράτος και οι εγχώριοι φίλοι τους, όμως, ασχολούνται με το θέατρο. Η ισραηλινή πρεσβεία και το Εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Κακογιάννη, διοργανώνουν από 3 έως 10 Σεπτεμβρίου θεατρικό εργαστήριο και τις επόμενες τρεις μέρες θα παίζεται η παράσταση *Lysistrata-X* (διασκευή της Λυσιστράτης του Αριστοφάνη). Όπως ήταν λογικό, οι παλαιστινιακές, φιλοπαλαιστινιακές και αντιρατσιστικές οργανώσεις αντέδρασαν σε αυτή την προσπάθεια απενεχοποίησης του ισραηλινού κράτους και με κείμενό τους καλούσαν σε παράσταση διαμαρτυρίας έξω από το Ίδρυμα Κακογιάννη την Τετάρτη, 3 Σεπτεμβρίου. Μέχρι εδώ όλα καλά, αλλήλ η ισραηλινή πρεσβεία, πέρα από τη στήριξη του ελληνικού κράτους, επιχειρηματιών, πολυάριθμων ιδρυμάτων και δημοσιογράφων, είχε και τη στήριξη μιας ολιγάριθμης ομάδας αντιφά. Η ομάδα αυτή είχε καλέσει αντισυγκέντρωση, ανήρτησαν πανό με σύνθημα «Ούτε δεξιό, ούτε αριστερό, ενάντια σε κάθε αντισημισμό», και σήκωσαν την ισραηλινή σημαία (για τόσο αντιφά μιλάμε!). Εδώ και χρόνια μιλάμε για τον διαβρωτικό ρόλο που παίζουν σε αριστερά και ακραριστερά αυτές οι ομάδες αντιφά, αλλήλ οι «σύντροφοι» σφύριζαν αδιάφορα, αντί να συμμετάσχουν στην ιδεολογική πάλη απομόνωσής τους. Τώρα θα τους λουσούν (και θα τους λουσούμε) αυτούς τους αντιφά-φασίστες.

Γ.Τσ.

«Διπλή μετάλλαξη»

Σαράντα χρόνια ΠΑΣΟΚ

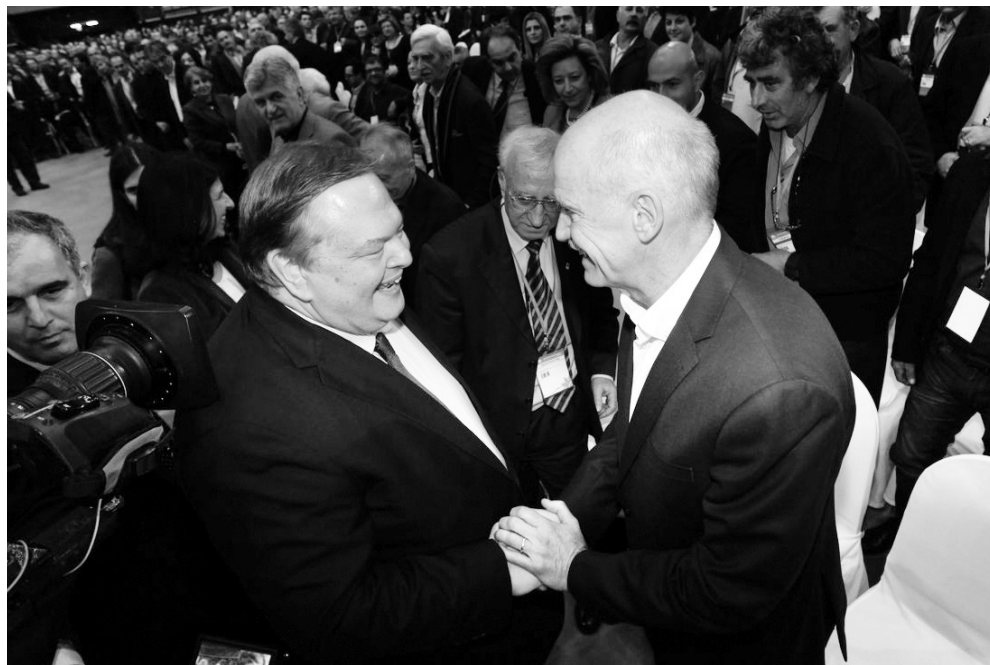
Του Σπύρου Βαζούρα

Τις μέρες αυτές, σαράντα χρόνια μετά την ιδρυτική διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ (1974), κάποιες σκέψεις για τη διαδρομή και την τελική μετάλλαξη του πολιτικού φορέα της σοσιαλδημοκρατίας στην Ελλάδα είναι αναπόφευκτες. Το ΠΑΣΟΚ ακολουθεί τη γενική κατεύθυνση της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας από τις αρχές της δεκαετίας 1990 και ύστερα, παρ' ότι στην ιστορική του πορεία περισσότερο χαρακτηρίζεται από την ελληνική ιδιοσυστασία και πολύ λιγότερο από ευρωπαϊκές επιρροές. Η σημερινή μετεξέλιξη του σε ένα ιδιότυπο νεοδεξιό πολιτικό μόρφωμα δείχνει να αποτελεί μια φάρσα της σύγχρονης πολιτικής ιστορίας.

Στην κρίσιμη φάση της ιστορικής καμπής και των γεωπολιτικών μεταβολών από την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού και του σοβιετικού μοντέλου ανάπτυξης (τέλη δεκαετίας 1980 και ύστερα), η ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία επιλέγει μια ιδιότυπη συμμαχία με το χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις χρηματαγορές. Απομακρύνεται από το παραδοσιακό σοσιαλδημοκρατικό πλαίσιο αρχών και τις πολιτικές αναδιανομής του πλούτου και περιορισμού/ελέγχου των αγορών (χρήματος, εργασίας, ακινήτων), από την υποστήριξη του μεγαλύτερου μεταπολεμικού επιτεύγματός της – του κοινωνικού κράτους. Υποτιμά την ίδια την ιστορική της πείρα, πως όταν οι αγορές αφεθούν ελεύθερες και ανεξέλεγκτες, δημιουργούν όξυνση κοινωνικών ανισοτήτων, οικονομικές κρίσεις και κοινωνική παρακμή.

Στην Ελλάδα, είναι η περίοδος του εκσυγχρονιστικού ΠΑΣΟΚ, της διπλής εθνομηδενιστικής και νεοφιλελεύθερης μετάλλαξής του. Είναι η περίοδος των Ιμίων, της υπόθεσης Οισαλάν, του χρηματιστηρίου, των Ολυμπιακών Αγώνων, του σχεδίου Ανάν κ.α. Είναι η περίοδος που ολοκληρώνεται η αποδόμηση της ιδεολογικής ηγεμονίας του ΠΑΣΟΚ, όπως αυτή εκφράστηκε στον πρώτο μεταπολιτευτικό κύκλο από μια ιδιότυπη σύζευξη κοινωνικών, πατριωτικών και ριζοσπαστικών χαρακτηριστικών. Είναι μια αλληλουχία καθοριστικών πολιτικών επιλογών από την κομματική ελίτ, που προετοίμασε σταδιακά και συστηματικά τις προϋποθέσεις της ιδεολογικοπολιτικής αποδοχής των μνημονίων, μερικά χρόνια αργότερα.

Σήμερα, μετά από τέσσερα χρόνια παραμονής στον αστερισμό των μνημονίων, η πατρίδα μας έχει μετατραπεί σε αποικία χρέους και η κοινωνία λειτουργεί σε οριακές συνθήκες, με ραγδαία υποχώρηση του βιοτικού επιπέδου της μισθωτής εργασίας, ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, απορύθμιση του κοινωνικού κράτους, διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, φτωχοποίηση ευρύτερων κοινωνικών στρωμάτων, ανεργία, δημιουργία νεόπτωχων και αστεγών, αύξηση αυτοκτονιών και συλλογική κατάθλιψη.

Όμως, πολιτικά κόμματα χωρίς κοινωνικές αναφορές και αποτυπώσεις δεν υπάρχουν, καταρρέουν. Έτσι κι έγινε.

Αρκετά έχουν γραφεί για τις πολιτικές ευθύνες και τις αιτίες του «ελληνικού προβλήματος», την ιδιοποίηση του δημόσιου πλούτου –άμεσα ή έμμεσα, συγκαλυμμένα ή απροκάλυπτα– από μια ιδιότυπη συμμαχία (τραπεζιτών, χρηματιστών, φοροφυγάδων, κρατικοδίαιτων επιχειρηματιών, επιδοτούμενων ΜΚΟ, διεφθαρμένου πολιτικού προσωπικού κ.α.), την ιδιομορφία του ελληνικού μοντέλου ανάπτυξης και παραγωγής, το μορφωτικό έλλειμμα της πολιτικής ελίτ της χώρας, την ασύμμετρη εκχώρηση εξουσιών σε οικονομικούς και επιχειρηματικούς κύκλους, την εγκαθίδρυση της «πλεοψηφικής δημοκρατίας», το πελατειακό σύστημα πολιτικής διακυβέρνησης, τις παθογένειες του μεταπολιτευτικού κύκλου κ.α.

Η διπλή εθνομηδενιστική και νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη του ΠΑΣΟΚ οδήγησε στη σημερινή πολιτική του κατάρρευση. Οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος: από την μια, αλλοιώθηκε ο πατριωτικός χαρακτήρας του Κινήματος και, από την άλλη, αποδομήθηκαν οι σχέσεις

με τις κοινωνικές λαϊκές δυνάμεις που το στήριξαν σθεναρά σε ολόκληρο τον ιστορικό κύκλο της μεταπολίτευσης. Όμως, πολιτικά κόμματα χωρίς κοινωνικές αναφορές και αποτυπώσεις δεν υπάρχουν, καταρρέουν. Έτσι κι έγινε, αφού πρώτα σπαταλήθηκε ανεπαίσχυντα το πολιτικό και κοινωνικό απόθεμα που προσέφερε απλόχερα η Ιστορία.

Η εξελισσόμενη προσπάθεια ανασύνθεσης του πολιτικού χώρου της σοσιαλδημοκρατίας (Ελιά - ΠΑΣΟΚ) δείχνει ανίσχυρη και φτωχή – μορφωτικά, ιδεολογικά, πολιτικά – καθώς τόσο οι πολιτικοί φορείς, όσο και τα πρόσωπα, έχουν χάσει την αξιοπιστία τους, αλλά και κάθε πολιτικό και ηθικό πλεονέκτημα.

Πώς θα μπορέσει να ανταποκριθεί στα νέα πολιτικά, γεωοικονομικά και κοινωνικά δεδομένα και να οριοθετήσει νέες αναφορές για μια Κοινωνία Δικαιοσύνης και Αλληλεγγύης; Πώς θα ανακτήσει αξιοπιστία χωρίς αυτοκριτική προσέγγιση και κάθαρση της διαδρομής της τελευταίας 20ετίας; Μπορεί να υπερβεί το πολιτισμικό πρότυπο του παρασιτικού καταναλωτισμού και τις εθνοαποδομητικές προσεγγίσεις στην Παιδεία και τον Πολιτισμό; Μπορεί να διεκδικήσει βασικό ρόλο στην πολιτική σκηνή χωρίς εθνικό σχέδιο οικονομικής, παραγωγικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανασυγκρότησης; Τα ερωτήματα αυτά μοιάζουν σήμερα ανυπέρβλητα εμπόδια.

ΥΓ. Στη δημόσια πολιτική ζωή, συνήθως, συναντάς δύο τύπους ανθρώπων. Ο πρώτος τύπος συνίσταται από φιλόδοξους, ιδιοτελείς, σταδιοδρομιστές. Ο δεύτερος τύπος αποτελείται από ανιδιοτελείς, οραματιστές, μαχητές μιας Ιδέας. Η γραφή τούτη αφιερώνεται σε αυτούς στους δεύτερους, σε όσους τέτοιους συνάντησα από τα φοιτητικά μου χρόνια μέχρι και σήμερα.

*Εκπαιδευτικός Π.Ε., πρώην πρόεδρος ΕΛΜΕ Βοιωτίας

Η εξελισσόμενη προσπάθεια ανασύνθεσης του πολιτικού χώρου της σοσιαλδημοκρατίας (Ελιά - ΠΑΣΟΚ) δείχνει ανίσχυρη και φτωχή – μορφωτικά, ιδεολογικά, πολιτικά.

Έρχεται κρίση ηγεσίας σε Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ...

Σαμαράς και Βενιζέλος παίζουν το κεφάλι τους αν γίνουν σύντομα εκλογές

Του Σταύρου Χριστακόπουλου*

Η πορεία της κυβέρνησης Σαμαρά - Βενιζέλου από τις ευρωεκλογές και μετά μοιάζει αυτοκτονική. Είναι, όμως, απολύτως φυσική, ύστερα από το κάζο του περασμένου Μαΐου.

Η μακρά προεκλογική περίοδος και η αβεβαιότητα -κυρίως αν θα είχαμε και **βουλευτικές** κάλπες τον Μάιο- είχε ως αποτέλεσμα μια βαθιά στασιμότητα. Όμως εκλογές δεν έγιναν, διότι η προσφυγή σε αυτές ήταν αδύνατη για τους λόγους που περιγράψαμε επί μήνες: οι **μεγάλες εκκρεμότητες** -τράπεζες, κόκκινα δάνεια, ιδιωτικοποιτήσεις, ασφαλιστικό, ρύθμιση του χρέους, νέο μνημόνιο- καθιστούσαν, εκ μέρους της τρόικας και κυρίως της Γερμανίας, **απίθανες** τις εκλογές και **απαγόρευαν** το ρίσκο μιας πολιτικής αλλαγής.

Το τέλος της εκκρεμότητας και η χρονική μετάθεση των εκλογών σήμαναν την επιτάχυνση της μνημονιακής διαδικασίας. Όμως η κυβέρνηση, **παγιδευμένη** στην ανικανότητά της, στις δεσμεύσεις της και στους διαρκώς υψηλότερους δημοσιονομικούς στόχους, ξεπέρασε τον εαυτό της σε φορολογική αγκυρότητα. Έτσι κατάφερε να **αυξάνει** τα κρατικά έσοδα από φόρους και ταυτοχρόνως να **γιγαντώνει** τα χρέη προς το δημόσιο λόγω εξάντλησης της φοροδοτικής ικανότητας.

Ο φορολογικός επιίατης εμπλουτίστηκε με το μεγαλύτερο -και **ποσοβολικό**- χτύπημα: τον **ΕΝΦΙΑ**, ο οποίος, σε συνδυασμό με τα κόκκινα δάνεια και την απειλή κατασχέσεων, μετατράπηκε στον καταλύτη της κυβερνητικής αποσύνθεσης. Όταν στο Μαξίμου κατάλαβαν το μέγεθος της ζημιάς, αντέδρασαν ως συνήθως **οπασμωδικά**, με αποτέλεσμα τα δύο επικοινωνιακά «πρότζεκτ», το Παρίσι και η ΔΕΘ, με επίκεντρο υποτιθέμενες φοροελαφρύνσεις, να καταλήξουν σε αυτογελοιοποίηση.

Εγκαταλείπουν τη Ν.Δ.

Ήδη στις ευρωεκλογές κατοχυρώθηκε μια διαφορά **τεσσάρων μονάδων** υπέρ του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία τώρα φαίνεται αδύνατη να καλυφθεί και η πιθανότερη τάση θα είναι η **διεύρυνσή** της. Εξ άλλου οι δυσάρεστες εκκρεμότητες που υπενθυμίσαμε θα ισχύουν για καιρό ακόμη, ενώ η κυβέρνηση Σαμαρά βαδίζει σε έναν μονόδρομο που την **αποκόπτει** προοδευτικά από μεγάλα τμήματα της εν δυνάμει εκλογικής πελατείας της.

Η πορεία της κυβέρνησης Σαμαρά - Βενιζέλου, από τις ευρωεκλογές και μετά, μοιάζει αυτοκτονική

• Οι μικρομεσαίοι, οι έμποροι και οι υπάλληλοι **απομακρύνονται** από τη Ν.Δ. - αυτό αποτυπώνεται και στη ραγδαία βελτίωση της σχέσης των επαγγελματιών ενώσεών τους με τον ΣΥΡΙΖΑ.

• Οι συνταξιούχοι, στους οποίους στηρίζεται η Ν.Δ., ήδη **αντιλαμβάνονται** -και θα το αντιληφθούν ακόμη περισσότερο με το νέο ασφαλιστικό- ότι το μέλλον προβλέπεται **οδυνηρό**.

• Οι αγρότες, με το ρωσικό εμπάργκο, συνειδητοποιούν πόσο **απροστάτευτοι** έχουν μείνει από την έλλειψη μιας σχεδιασμένης αγροτικής πολιτικής και κάθε αύξηση της φορολογίας τους -δικαιη ή άδικη, δεν έχει πια σημασία- θα δίνει ένα ακόμη χτύπημα στη σχέση τους με τα κόμματα της συγκυβέρνησης.

• Οι ιδιοκτήτες ακινήτων έλαβαν κι αυτοί ένα **ισχυρό μήνυμα** για το μέλλον της περιουσίας τους.

• Ο τραγέλαφος του αντιρατσιστικού δημιουργήσε **δυσάρεσκα** και προς τα δεξιά και προς τα αριστερά της Ν.Δ.

• Η παράλογη προσδοκία για «διαπραγμάτευση» και «κόκκινες γραμμές» σε μια **διερευνητική** συνάντηση με την τρόικα στο Παρίσι κατέρρευσε πριν καν γίνει αφήνοντας ακόμη μια φορά **πικρή** γεύση σε όσους ελπίζουν ότι η κυβέρνηση αυτή μπορεί να επιτύχει την όποια διαπραγμάτευση ή την «έξοδο από το μνημόνιο».

• Οι δε εξαγγελίες για «φοροελαφρύνσεις», κινούνται στη σφαίρα της **κοροϊδίας**.

Εν τω μεταξύ ο **Σόιμπλε** προαναγγέλλει τον διαχωρισμό της ευρωζώνης σε δύο ταχύτητες και η Γερμανία ήδη ασκεί πιέσεις για τη διευθέτηση του **«Μακεδονικού»** ερήμην της Ελλάδας.

Σε ασταθές έδαφος

Σε αυτό το κλίμα, η προσπάθεια του Σαμαρά να συγκεντρώσει την πλειοψηφία των **180 βουλευτών**, για να εκλέξει τώρα Πρόεδρο της Δημοκρατίας εξασθενεί ακόμη περισσότερο, καθώς η προβλεψιμη ήττα της Ν.Δ. στις επόμενες εκλογές προκαλεί πολλαπλές αναταράξεις.

• Ακόμη και αν πηχθεί με 0,1% - σε συνδυασμό με την έντονη τάση «ανανέωσης» του κοινοβουλίου-, γύρω στους **70 από τους 126** σημερινούς βουλευτές της αναμένεται να πουν αντίο στη Βουλή.

• Το δε ΠΑΣΟΚ, κινούμενο μεταξύ απαξίωσης και πιθανής διάσπασης, είναι άγνωστο όχι μόνο πόσους, αλλά και ποιους θα εκλέξει.

Πώς, λοιπόν, τα δύο κυβερνητικά κόμματα μπορούν να εγγυηθούν **πολιτικό μέλλον** σε όσους θα «θυσιάσουν» την πολιτική τους υπόληψη για να τα στηρίξουν;

Στον αντίποδα, ο ΣΥΡΙΖΑ θα δει

να αυξάνονται οι εκλογίμες θέσεις στα δικά του ψηφοδέλτια κατά **70 έως 90** - κι αυτό ήδη λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπ' όψιν τόσο από πασοκογενείς ανεξάρτητους όσο και από βουλευτές της ΔΗΜΑΡ, οι οποίοι ξεκαθαρίζουν ότι ούτε τον... **Κουβέλη** δεν θα ψήφισαν ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Η πολιτική, εκλογική και δημοσκοπική καπούσα των κυβερνητικών εταίρων γεννά μια σειρά κινδύνους για τις **ηγεσίες** τους, οι οποίες αισθάνονται ότι το έδαφος κάτω από τα πόδια τους δεν είναι πια σταθερό.

Ξυπνάει ο... «καραμανλισμός»

Στη Ν.Δ. οι **καραμανλικοί** ήδη **ετοιμάζονται** για την επομένη της ήττας. Μπορεί ο Σαμαράς να μην έχει όριο θητείας, αλλά μια ήττα στις εκλογές με μεγάλη διαφορά θα θέσει εκ των πραγμάτων **ζήτημα ηγεσίας**.

Εξ άλλου ο Σαμαράς -κατά την άποψη πολλών στελεχών, **καραμανλικών** και **μπισοτακικών**- είναι ξένο σώμα για τη Ν.Δ. από τη στιγμή που μαζί με τους... **Μπαλτάκους** έσυρε το κόμμα μακριά και από την **καραμανλική** παράδοση και από το κέντρο του πολιτικού συστήματος. Το σημερινό **«σύστημα Σαμαρά»** μοιάζει άπρωτο, αλλά το κόμμα, σε επίπεδο βάσης και μεσαίων στελεχών, παραμένει **καραμανλικό**.

Μια ακόμη παράμετρος του εσωκομματικού παιχνιδιού είναι και η **εγκατάλειψη** του κόμματος από σημαντικό μέρος της «λαϊκής Δεξιάς», η οποία το 2009 **ανέδειξε** τον Σαμαρά πρόεδρο του κόμματος προκειμένου να μην εκλεγεί η Μπακογιάννη. Η εκλογική μετανάστευση αυτού του τμήματος της κομματικής και εκλογικής βάσης στερεί τον Σαμαρά από τα **ερείσματα** που θα του επέτρεπαν να αντισταθεί σε περίπτωση αμφισβή-

τησης. Η **μόνη** εγγύηση γι' αυτόν θα ήταν ένα υψηλό, και σε μικρή απόσταση από τον ΣΥΡΙΖΑ, εκλογικό ποσοστό.

Ας μην ξεχνάμε, τέλος, ότι οι διαρροές περί **ετοιμότητας** του Καραμανλή να συμβάλει στην **ανασυγκρότηση** της Κεντροδεξιάς και τα σενάρια περί Προεδρίας της Δημοκρατίας προέρχονται από το στενό του περιβάλλον...

«Σημαδεύουν» Βενιζέλο

Ανάλογη -και πιο περίπλοκη- είναι η κατάσταση στο ΠΑΣΟΚ, όπου η επανεμφάνιση του Παπανδρέου συνοδεύθηκε από... **αγριότητες**, οι οποίες κατέδειξαν ότι το κόμμα περνάει τη δυσκολότερη εποχή της ιστορίας του. Επιπλέον για το ΠΑΣΟΚ υπάρχει το ερωτηματικό του -γειτονικού στον χώρο της Κεντροαριστεράς- **Ποταμιού**, το οποίο κανείς δεν γνωρίζει αν θα εδραιωθεί ή θα στερέψει πρόωρα.

Πάντως ο Βενιζέλος δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο τον Παπανδρέου, ο οποίος **φιλοδοχεί** είτε να πάρει το κόμμα είτε να του μείνει η σφραγίδα, ύστερα από τη δημιουργία της βενιζελικής Δημοκρατικής Προοδευτικής Παράταξης. Ως άμυνά του ο Βενιζέλος διατηρεί το πόρισμα για τα **οικονομικά του κόμματος**. Όμως η χρήση του θα μπορούσε να πνίξει στον αέρα το «όλον ΠΑΣΟΚ»...

Επιπλέον πρόβλημα για τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης εντοπίζεται στη διαμόρφωση της στρατηγικής που θα πρέπει να ακολουθήσει **μετεκλογικά**, όταν ενδεχομένως το κόμμα του, ελλείψει της ΔΗΜΑΡ, θα κληθεί να αποτελέσει τον πιθανότερο κυβερνητικό σύμμαχο του ΣΥΡΙΖΑ -κατευθυνση προς την οποία ήδη ωθούν πολλά από τα «κορυφαία» στελέχη του. Αυτό το ενδεχόμενο μέχρι σήμερα **σκονιάφτει** στο πρόσωπο του Βενιζέλου και δεν θα είναι εύκολο να ξεπεραστεί μετεκλογικά χωρίς τον **παράγωνισμό** του.

Κρίσιμο ρόλο στο θέμα της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ αναμένεται να παίξει όχι μόνο η δική του εκλογική επίδοση, αλλά και το ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ. Κοινώς, αν ο Τσίπρας είναι εκλογικά **πανίσχυρος**, θα επιβάλει τους όρους του και στο ΠΑΣΟΚ. Σε διαφορετική περίπτωση, θα πρέπει να αποδεχθεί μια συγκυβέρνηση με εξαιρετικά **δυσάρεστες** προϋποθέσεις. Όμως έως τότε έχουμε καιρό...

* Ο Σταύρος Χριστακόπουλος είναι διευθυντής σύνταξης της εφημερίδας «Το Ποντίκι»

Κρίσιμο ρόλο στο θέμα της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ αναμένεται να παίξει όχι μόνο η δική του εκλογική επίδοση, αλλά και το ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ.

Με αφορμή τους «λιμνάζοντες» φοιτητές

Μία άλλη οπτική

Του Δημήτρη Κρεμμύδα

Υπάρχει ένας τύπος γονέα που, αδιαφορώντας για τα παιδιά του, δεν βάζει όρια και περιορισμούς, παρά μόνο τα αφήνει να διάγουν έναν βίο ανέμελο, απροβλημάτιστο και με απόλυτο γνώμονα την πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεών τους. Ορμώνοντας πιθανόν από μία υποτιθέμενη καλοσύνη, κάνει μεγάλο κακό στα παιδιά του, καθώς οι συνέπειες της αγωγής αυτής είναι ολέθριες: η αντιμετώπιση της πραγματικότητας απαιτεί προσωπικό κόπο και αγώνα και συνάμα όρια και περιορισμούς στην κοινωνική συμβίωση. Τα παιδιά που έχουν μεγαλώσει σε περιβάλλον όπου δεν χρειάστηκε να κοπιάσουν για τίποτα, αδυνατούν να σταθούν στα πόδια τους και να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της ζωής.

Στο παρακάτω σύντομο κείμενο θα προσπαθήσω να υποστηρίξω το ότι η ύπαρξη του φαινομένου των «λιμνάζοντων» φοιτητών δεν είναι τίποτα άλλο παρά μία ένδειξη ότι το Πανεπιστήμιο φέρεται στους φοιτητές του με τρόπο που ομοιάζει με τη στάση του παραπάνω τύπου γονέα.

Αρχικά, ας αναρωτηθούμε: Είναι οι υποχρεώσεις που έχει ένας φοιτητής στο ελληνικό πανεπιστήμιο αντίστοιχες αυτών που θα έχει όταν αποφοιτήσει και θα πρέπει να βγάλει τα προς το ζην μόνος του; Για παράδειγμα, όταν θα έρθει η ώρα να πληρώσει τους λογαριασμούς του, θα μπορεί να πει «ας' το, θα πληρώσω σε τρία χρόνια» και αντιστοιχία του «ας' το, θα δώσω το τάδε μάθημα στο τέλος»; Όταν θα πρέπει να κάνει μία απαιτητική προσφορά, θα μπορεί να πει, «θα διαβάσω τα SOS θέματα, 2-3 ώρες πριν την κατάθεση της προσφοράς»; Προσεγγίζει τελικά η πίεση που ασκείται στον φοιτητή, έστω ως έναν βαθμό, την πίεση που θα αντιμετωπίσει αφού αποφοιτήσει; Τώρα πια, που η διέξοδος, «πάρε παιδί μου ένα πτυχίο να διοριστείς στο δημόσιο, να πιάσεις μία καρέκλα, να κοιτάς το ταβάνι για την υπόλοιπη ζωή σου», έκλεισε, η απάντηση είναι: Κατηγορηματικά όχι!

Σε αυτό το σημείο, μπορεί κάποιος εύλογα να υποστηρίξει ότι το πανεπιστήμιο δεν θα πρέπει να αναπαράγει το κοινωνικό στάτους και να χορεύει στους ρυθμούς της αγοράς, η οποία απαιτεί αναλώσιμους εργαζόμενους - ρομπότ. Συμφωνώ και γι'

Υπάρχει ένας τύπος γονέα που, αδιαφορώντας για τα παιδιά του, δεν βάζει όρια και περιορισμούς, παρά μόνο τα αφήνει να διάγουν έναν βίο ανέμελο, απροβλημάτιστο και με απόλυτο γνώμονα την πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεών τους.

αυτό ο συλλογισμός μου αναφέρεται στο κατά πόσο υπάρχουν κάποια ελάχιστα και εύλογα όρια στις φοιτητικές υποχρεώσεις, τέτοια που να συμβαδίζουν με την απλή πραγματικότητα της ζωής: «Χωρίς προσπάθεια, δεν υπάρχει αποτέλεσμα». Ας αναλογιστούμε, για παράδειγμα, το αν ποτέ οποιαδήποτε κοινωνική αλλαγή σεβαστού βάθους, αν οποιαδήποτε κοινωνική επανάσταση, ξεκίνησε και προχώρησε ποτέ από καφετερόβιους, τεμπελαχανάδες και βαριεστημένους ανθρώπους. Νομίζω πως όχι. Η εκπαίδευση της νέας γενιάς στην ενάρετη αλυσίδα «προσπαθώ, επιμένω, αγωνίζομαι, τα καταφέρνω» είναι περισσότερο χρήσιμη στις δυνάμεις που θέλουν να φέρουν την αλλαγή στην κοινωνία και μάλλον ανεπιθύμητη στις δυνάμεις που θέλουν να διατηρήσουν την επιβολή τους στους πολλούς. Αυτοί που, τουλάχιστον ονομαστικά, αγωνίζονται για κοινωνικές αλλαγές, δείχνουν να μην το έχουν συνειδητοποιήσει.

Προχωρώντας ειδικότερα στο θέμα των «λιμνάζοντων» φοιτητών, ας διερευνήσουμε λίγο την έννοια. Ένας φοιτητής ο οποίος, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, δεν έχει ολοκληρώσει με επιτυχία την εξέταση σε όλα τα μαθήματα, θεωρείται «λιμνάζων». Η πλειοψηφία των φοιτητών αυτών χρωστάει σημαντικό αριθμό μαθημάτων. Στην πράξη, αυτό που συμβαίνει είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό των φοιτητών έχει αρχίσει από τα πρώτα έτη των σπουδών του να συσσωρεύει χρωστούμενα μαθήματα και αυτή είναι η γενεσιουργός αιτία που καταλήγει κάποιος φοιτητής να μην ολοκλη-

ρώνει στο δεδομένο χρονικό διάστημα τις σπουδές του. Για να γίνω ακόμα πιο ξεκάθαρος, επαναλαμβάνω: Τα δεδομένα δείχνουν ότι η πλειοψηφία των φοιτητών που καταλήγουν «λιμνάζοντες» συσσωρεύει μαθήματα από πολύ νωρίς. Και γιατί γίνεται αυτό; Γιατί οι φοιτητές δεν έχουν καμία υποχρέωση σε σχέση με τα πόσα μαθήματα πρέπει να περνάνε κάθε έτος. Δεν υπάρχει κανένα καμπανάκι που να τους προειδοποιεί.

Αν λοιπόν πιάσουμε το πρόβλημα από την αρχή του, από τα πρώτα έτη, από την αιτία του, θα γίνει φανερό ότι το πανεπιστήμιο αντιμετωπίζει με αδιαφορία το πρόβλημα. Η λύση είναι προφανής, αλλά κανείς δεν έχει το ενδιαφέρον να αγωνιστεί για αυτήν. Ποια είναι η λύση; Το σύστημα

σπουδών να γίνει τέτοιο, που οι φοιτητές που δεν έχουν περασμένο στο τέλος κάθε έτους ένα συγκεκριμένο ποσοστό μαθημάτων (πχ το 70%) από το σύνολο των υποχρεώσεών τους, να διαγράφονται. Γιατί αυτό είναι λύση; Γιατί οι φοιτητές λαμβάνουν το μήνυμα ότι μόνο η διαρκής ενασχόληση με τις σπουδές τους τους προφυλάσσει από το να μην καταλήξουν «λιμνάζοντες».

Θα είναι άδικο για αυτούς που δεν θα τα καταφέρουν και θα διαγραφούν μέσα σε κάποιο έτος;

- Για αυτούς που, έτσι και αλλιώς, δεν ενδιαφέρονται για τις συγκεκριμένες σπουδές, είναι μάλλον προς όφελός τους, καθώς απαλλάσσει αυτούς και τις οικογένειές τους από μία «λιμνάζουσα» κατάσταση: Να κάνεις και να μην κάνεις κάτι. Τελικά τους ωθεί μία ώρα αρχύτερα να αναζητήσουν τα τάλεντα και τις επιθυμίες τους. Αντί να περιμένουν έξι και επτά χρόνια να συνειδητοποιήσουν το πόσο αδιάφορους τους αφήνει το συγκεκριμένο πτυχίο, αυτό θα γίνει από το πρώτο ή το δεύτερο έτος.

- Για αυτούς που δεν έχουν τα γνωστικά εφόδια να ανταπεξέλθουν στις σπουδές τους, είναι συμφερότερο να παλέψουν χρονιά με τη χρονιά, με εστιασμένη βοήθεια πιθανότατα του πανεπιστημίου, παρά λόγω των ελλείψεων τους, να αφήνουν τα μαθήματα και να αντιμετωπίζουν μετά από τρία και τέσσερα χρόνια ένα βουνό δυσκολιών.

- Για αυτούς που δεν μπορούν να παρακολουθήσουν ένα πιο εντατικό, σε σχέση με το τρέχον, σύστημα, λόγω

οικονομικών ή άλλων δυσκολιών (π.χ. λόγοι βιοπορισμού, αιφνίδια περιστατικά κλπ), η δυνατότητα μερικής παρακολούθησης των μαθημάτων, διακοπής σπουδών για κάποια χρόνια, είναι λύσεις που προσφέρονται ήδη νομοθετικά, αλλά κανείς δεν έχει ενδιαφερθεί να εφαρμοστούν. Το ίδιο ισχύει και για τη δυνατότητα άτοκων δανείων, που νομοθετικά προσφέρονται ήδη από το 1982. Θα μπορούσαν επίσης να υπάρξουν κινήσεις που να μειώνουν το πραγματικό κόστος σπουδών, όπως δημιουργία εστιών, σίτιση, δυνατότητα μερικής απασχόλησης σε ενδοπανεπιστημιακές εργασίες, υποτροφίες κ.λπ.

Επιπλέον, η προτεινόμενη λύση θα σημάνει επίσης αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε δύο επίπεδα: Αφενός η υιοθέτηση ενός αυστηρότερου πλαισίου φοιτητικών υποχρεώσεων θα σημάνει, αργά ή γρήγορα, και αυστηρότερες απαιτήσεις των φοιτητών έναντι των διδασκόντων. Η ανεπάρκεια ενός διδάσκοντα δεν θα αντιμετωπίζεται με αδιαφορία και αποχή από το μάθημα. Από τη στιγμή που, αν δεν περαστεί το μάθημα, έχει κυρώσεις για τους φοιτητές, κι εκείνοι θα απαιτούν ένα μίνιμουμ επιδόσεων από τον διδάσκοντα. Θα υπάρξει μία σταδιακή αυτορύθμιση προς τα πάνω στην ποιότητα διδασκαλίας. Αφετέρου θα αντιμετωπιστεί το φαινόμενο η εκπαιδευτική διαδικασία να αρχίζει και να τελειώνει στις εξετάσεις. Στο τρέχον σύστημα, η δυνατότητα να δώσεις απεριόριστες φορές, απεριόριστα μαθήματα, συνέτεινε στο να αντιμετωπίζεται ένα μάθημα σαν ένα παιχνίδι τύχης: Διαβάξεις 2-3 ώρες πριν τις εξετάσεις -κυρίως παλιά θέματα- κι ό,τι κάτσει.

Το τρέχον σύστημα, στο οποίο οι φοιτητές δεν έχουν καμία πρακτική υποχρέωση σε σχέση με τις σπουδές τους, είναι κατά την γνώμη μου η επιτομή της αδιαφορίας που επιδεικνύει το πανεπιστήμιο ως συλλογικός θεσμός απέναντι στους φοιτητές του. Οι στρεβλώσεις του είναι τόσο προφανείς, που μόνο ως αδιαφορία μπορεί να χαρακτηριστεί η έλλειψη αντίδρασης.

Η διαγραφή των «λιμνάζοντων» φοιτητών μετά από κάποια έτη σπουδών ας είναι μία αρχή για τη μετάβαση σε ένα ορθολογικό σύστημα σπουδών, που θα έχει ως βάση έναν μίνιμουμ επίσηων υποχρεώσεων των φοιτητών και, ταυτόχρονα, την ουσιαστική στήριξη αυτών που έχουν ανάγκες.

Είναι οι υποχρεώσεις που έχει ένας φοιτητής στο ελληνικό πανεπιστήμιο αντίστοιχες αυτών που θα έχει όταν αποφοιτήσει και θα πρέπει να βγάλει τα προς το ζην μόνος του;

Το «μεγάλο ντηλ» του Γιάννη Μπουτάρη

Οι κινήσεις του δημάρχου Θεσσαλονίκης για την ελληνοτουρκική συνεργασία

«Μένουμε Θεσσαλονίκη»*

Ρεσιτάλ διπλωματικού ακτιβισμού έδωσε το τελευταίο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου ο Γιάννης Μπουτάρης, πυκνώνοντας τις σχέσεις και τις επαφές μεταξύ της θεσσαλονικιώτικης διοίκησης και παραγόντων του τουρκικού κεφαλαίου. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, ο δήμαρχος έθεσε όλα τα φλέγοντα για την τουρκική κρατική-επιχειρηματική στρατηγική ζητήματα που αφορούν στην πόλη.

Έτσι, στο πλαίσιο του «Ιφτάρ» που διοργάνωσε με τις τουρκικές αερογραμμές, ο δήμαρχος μίλησε για τζαμί, για μουσουλμανικό νεκροταφείο και μουσείο, καθώς και για τη σχολή ισλαμικών σπουδών του ΑΠΘ.

Ο Γιάννης Μπουτάρης κομπάζει και υπερηφανεύεται για τούτη τη στρατηγική του, ότι θα απογειώσει την πόλη. Την προβάλλει δε ο ίδιος, προσβλέποντας ότι οι ανυδράσεις θα προέλθουν μόνο από τη Χρυσή Αυγή και ακροδεξιούς κύκλους –με τρόπο και επιχειρήματα που, επί της ουσίας, λειτουργούν ως βούτυρο στο ψωμί της νεοοθωμανικής και νεοραγιάδικης στρατηγικής.

Ωστόσο, το πρόβλημα με τη στρατηγική του δημάρχου δεν έχει να κάνει με ανυδράσεις ακροδεξιών κύκλων, όπως ισχυρίζεται. Έχει να κάνει με το γεγονός ότι συγκρούεται ταυτοχρόνως με την κοινή λογική, τις βασικές παραμέτρους της γεωπολιτικής πραγματικότητας και τις βασικές οικονομικές και αναπτυξιακές ανάγκες της πόλης:

Γεωπολιτικά σχέδια

Την παρούσα στιγμή, το τουρκικό κράτος συνιστά μία από τις πιο αυταρχικές, επιθετικές και ολοκληρωτικές εκφράσεις του μουσουλμανικού κόσμου. Οι αποδείξεις πολλές και πρόσφατες:

- Η εμπλοκή στη διάλυση της Συρίας και η χρηματοδότηση των οργανώσεων εκείνων που βαρύνονται με τα μεγαλύτερα εγκλήματα.

- Ο αυταρχικός και βάρβαρος τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι Αλεβίτες, οι Κούρδοι, αλλά και οι ίδιοι οι Τούρκοι που αντιστέκονται στον ερντογανικό αυταρχισμό.

- Η επεκτατική πολιτική του για την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

Το ψευδοδίπολο προόδου και συντήρησης, κατασκευάζεται συστηματικά και συντηρείται από όσους συμμετέχουν σε αυτήν την ψευδοανπαράθεση για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης και συνοχής των «στρατοπέδων» τους.

Κομμάτι αυτής της στρατηγικής, εξάλλου, είναι να μεταβληθεί η Θεσσαλονίκη στον κεντρικό κόμβο ενός πολιτικού, πολιτιστικού και οικονομικού επεκτατισμού της Τουρκίας στα Βαλκάνια: εξ ου και η πρόθεση του τουρκικού κράτους να εξασφαλίσει τον έλεγχο των τζαμιών, των νεκροταφείων και των ισλαμικών σπουδών, ή οι βλέψεις του τουρκικού κεφαλαίου για το λιμάνι και το αεροδρόμιο της πόλης.

Οικονομική εξάρτηση

Στρατηγική της Τουρκίας είναι να αξιοποιήσει το οικονομικό προβάδισμα που διατηρεί στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων (παράλληλα με την πολιτική και τη στρατιωτική της υπεροχή), για να δημιουργήσει μια σφαίρα επιρροής που θα δίνει στην Αγκυρα το υψηλό πρόσταγμα πάνω σε όλες τις χώρες που αποτελούσαν μέρος της οθωμανικής επικράτειας. Το επαναλαμβάνουν διαρκώς οι ίδιοι οι Νταβούτ-γλου-Ερντογάν.

Όμως, η προσκόλληση στον τουρκικό πόλο ισχύος που επιδιώκει ο Μπουτάρης θα είναι καταστροφική από πολλές απόψεις για την οικονομία της πόλης.

Η οικονομία της Θεσσαλονί-

κης είναι μια μικρή, ασθμαίνουσα, σε κρίση τοπική οικονομία, με βαριές στρεβλώσεις: Υδροκεφαλισμός των υπηρεσιών, ανυπαρξία δευτερογενούς παραγωγής και κατάρρευση σχεδόν όλων των δικτύων διασύνδεσης των κλάδων, οι οποίοι θα προσέφεραν συνθήκες καθετοποίησης, και άρα δημιουργία υψηλής προστιθέμενης αξίας στα προϊόντα της πόλης. Επομένως, η διασύνδεσή της με την τουρκική οικονομία,

με μαθηματική ακρίβεια θα μεταβάλει την πόλη σε τουριστικό υποπρωκτορείο, πεδίο ληστρικών επενδύσεων, λογιστικό κέντρο και κέντρο πολιτικού ελέγχου της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων. Σε αυτή την προοπτική, αρκεί να φανταστούμε τι θα συμβεί στην ασθμαίνουσα πλέον παραγωγή της Βόρειας Ελλάδας αν η Θεσσαλονίκη καταστεί απλώς υποσταθμός της μεταφοράς των τουρκικών προϊόντων προς την Ευρώπη.

Αντίσταση απέναντι στο <<μπλόκ των προθύμων>>

Ο Γιάννης Μπουτάρης δεν είναι αφελής. Όλα τούτα τα γνωρίζει. Πλειοδοτεί όμως προς αυτή την κατεύθυνση καθώς εκφράζει ένα κομμάτι της άρχουσας τάξης της πόλης που επιδιώκει να αυτονομηθεί από την υδροκέφαλη Αθήνα και να κάνει μπίζνες με τους ισχυρούς της ευρύτερης περιοχής.

Μια ιδιότυπη συμμαχία εργολάβων και παραγόντων του ριάλ εστέιτ, νήλερ πολυεθνικών, τραπεζών, μεγαλοπαραγόντων της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά και μια ολόκληρη μερίδα «διανοούμενων» (ή μήπως "διαδονούμενων" στους ρυθμούς της εκάστοτε εξουσίας;) που

ξεκινάει από καθηγητές πανεπιστημίου και παράγοντες της καταρρέουσας πολιτιστικής ζωής της πόλης. Είναι η θεσσαλονικιώτικη εκδοχή των νέων αεθνικών, κοσμοπολίτικων αρχουσών τάξεων του 21ου αιώνα, που ασκούν αποικιοκρατία στον ίδιο τους τον τόπο.

Από την άλλη, οι μέχρι τώρα κραυγές των γνωστών ακροδεξιών κύκλων της πόλης δεν έχουν καταφέρει παρά να συσκοτίσουν αυτή την πραγματικότητα, να συκοφαντήσουν και να υπονομεύσουν κάθε κριτική στις δραστηριότητες της τοπικής εξουσίας, αλλά και να παρέχουν άλλοθι στο τουρκικό προξενείο της Θεσσαλονίκης ώστε να καλύπτει μια ολοφάνερα ιμπεριαλιστική πολιτική υπό τον μανδύα των «δικαιωμάτων», της «φιλίας» και της συνεννόησης. Ούτως ή άλλως, αυτός ήταν παραδοσιακά ο ρόλος της ακροδεξιάς σε αυτή την χώρα – αρκεί να θυμηθούμε πώς άνοιξε τον δρόμο για την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974.

Το ψευδοδίπολο προόδου και συντήρησης κατασκευάζεται συστηματικά και συντηρείται από όσους συμμετέχουν σε αυτή την ψευδοανπαράθεση για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης και συνοχής των «στρατοπέδων» τους. Απέναντι σε αυτό το δίπολο είναι ανάγκη να χτίσουμε ένα μέτωπο αντίστασης, αξιοπρέπειας και λογικής –γιατί, όπως είδαμε, αυτό που διακυβεύεται με τη στρατηγική του Γιάννη Μπουτάρη είναι το μέλλον της πόλης μας. Θα λέγαμε μάλιστα πως, αν αντιμετωπίσαμε αποτελεσματικά αυτό το ψευδοδίπολο, η πλειοψηφία των πολιτών της Θεσσαλονίκης θα καταλάβαινε και θα κατανοούσε τις πραγματικές διαστάσεις και τους κινδύνους της μπουτάρειας στρατηγικής.

* menoumethess.wordpress.com

Η ντόπια εκδοχή των νέων αεθνικών, κοσμοπολίτικων αρχουσών τάξεων του 21ου αιώνα που ασκούν αποικιοκρατία στον ίδιο τους τον τόπο.

Εφοπλισμός, στημένοι αγώνες

Ένα σενάριο φαντασίας για τις δραστηριότητες της θούμπεν μεγαλοαστικής τάξης

Του Γιάννη Ξένου

Τα όσα διαδραματίζονται τους τελευταίους μήνες με ονόματα ισχυρών επιχειρηματιών -που έχουν πια άμεση σχέση και με την πολιτική- να συσχετίζονται με την υπόθεση διακίνησης τριών τόνων ηρωίνης και με ένα τεράστιο κύκλωμα στημένων ποδοσφαιρικών αγώνων είναι τόσο εξωφρενικά, που μόνο από τη φαντασία και τις γνώσεις ενός Τζον Λε Καρέ θα μπορούσαν να καταγραφούν.

Και προβάλλονται πλέον ανοικτά από αντίπαλα συμφέροντα, μιντιακά και επιχειρηματικά, μάλιστα στον ίδιο επιχειρηματικό χώρο του εφοπλισμού. Πράγματι, το συγκρότημα Αλαφούζου, Σκάι, καταγγέλλει πλέον ανοικτά τον κύριο αντίπαλό του, επιχειρηματικά και ποδοσφαιρικά, όχι μόνο για παρεμβάσεις στον χώρο του ποδοσφαίρου, αλλά και της πολιτικής και των... ναρκωτικών. Εμείς, χωρίς να υιοθετούμε τις συγκριμένες κατηγορίες, μέχρι αποδείξεώς τους, και χωρίς να ονοματίσουμε τα συγκεκριμένα πρόσωπα, θα επιχειρήσουμε να περιγράψουμε την ιστορία του συγκεκριμένου επιχειρηματία.

Ο πρωταγωνιστής μας, γνωστός σε φίλους και εχθρούς, ως ο «Χοντρός», είναι γιος ενός μεσαίου βιομήχανου που στη μεταπολεμική Ελλάδα, ακολουθώντας τις τάσεις της εποχής, έγινε εφοπλιστής, αλλά και πολιτευτής της δεξιάς. Στον γιο του, πέρα από τα καράβια του και το όνομά του κληροδότησε και την αγάπη του για τη μεγάλη ομάδα του Λιμανιού, στην οποία ήταν παράγοντας για πολλά χρόνια. Ο Χοντρός, από τη στιγμή που ανέλαβε την οικογενειακή επιχείρηση, μέσα σε λίγα χρόνια την απογείωσε και σήμερα είναι μέσα στους δέκα ή είκοσι μεγαλύτερους Έλληνες εφοπλιστές. Κάποιοι τον κατηγορούν ότι σε κανένα από τα τριάντα και πλέον πλοία του δεν έχει ελληνική σημαία, αλλά πια αυτό είναι κοινός τόπος για τους εφοπλιστές μας. Ο Χοντρός, όμως, δεν ήθελε να περιοριστεί στις επιχειρήσεις του και μόνο, αλλά άρχισε να αξιοποιεί τις πολιτικές γνωριμίες του πατέρα του και να τις επεκτείνει, για παράδειγμα έχει παντρεύσει την «Ψηλή», που πριν τέσσερα χρόνια έφτιασε μια ανάσα από το να πάρει την ηγεσία της Δεξιάς. Ο Χοντρός έκανε γερό μπάσιμο και στα ΜΜΕ, στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας άρχισε να μοιράζει λεφτά

Εδώ και δύο χρόνια, έκανε τις απαραίτητες κινήσεις για να μπορεί να έχει και πολιτικό ρόλο με την έκδοση εβδομαδιαίας εφημερίδας και λειτουργία ραδιοφώνου

σε ραδιόφωνα και εφημερίδες προκειμένου να γίνει μέτοχος. Μέρος αυτής της πολιτικής ήταν να γίνει και μειοψηφικός μέτοχος (25%) στο συγκρότημα του Φαλήρου, αλλά αυτή η κίνηση δεν του βγήκε σε καλό, γιατί γρήγορα συγκρούστηκε με τον μεγαλύτερο και από τότε τον βρίσκει διαρκώς μπροστά του.

Τα σχέδιά του περιελάμβαναν και την ομάδα της καρδιάς του, αρχικά ασχολήθηκε με το τμήμα βόλεϊ, αλλά σύντομα διαμορφώθηκαν οι συνθήκες να πάρει στα χέρια του το τμήμα του ποδοσφαιρικού τμήματος. Ο «Φρύδιος», που για σχεδόν είκοσι χρόνια κατείχε το ποδοσφαιρικό τμήμα, στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας έδειχνε πολύ κουρασμένος, τόσο που η ομάδα έχανε και κανένα πρωτάθλημα κάθε 3-4 χρόνια. Ο Χοντρός βρέθηκε την κατάλληλη στιγμή για να τον απεμπλέξει από την ομάδα, της οποίας οι οπαδοί είχαν αρχίσει να δυσφορούν. Ο Χοντρός παρέλαβε όλο το διοικητικό σύστημα του Φρύδια, με τους περιβόητους αντιπροέδρους του, που έλεγχαν το ελληνικό ποδόσφαιρο και είχαν συστήσει τη μονοκρατορία της «Ομάδας της Καρδιάς μας». Τον έναν αντιπρόεδρο ο Φρύδιος τον πήρε από το πολιτικό περιβάλλον του Αντρέα, που είχε ενεργό ρόλο στο σκάνδαλο Κοσκωτά. Απαλλάχτηκε τότε, επειδή προσκόμιζε ιατρικές γνωματεύσεις ότι έπασχε από ανίατη ασθένεια! Για είκοσι χρόνια ο αντιπρόεδρος έστησε ένα πολυδαίδαλο παράνομο δίκτυο στο ελληνικό ποδόσφαιρο, που πήρε το όνομα, η «παράγκα του Θωμά». Ο άλλος

αντιπρόεδρος που του κληροδότησε ήταν ένας δυναμικός τεχνokrάτης, γόνος πολιτικού της κεντροαριστεράς, που πια με τη στήριξη του Χοντρου και του Φρύδια έγινε πρόσφατα δήμαρχος.

Ο Χοντρός αποφάσισε να ασχοληθεί με το ποδόσφαιρο γιατί, πέρα από τη σχετική δικαστική ασυλία που παρέχουν οι ομάδες στους ιδιοκτήτες του, όπως τους, δίδαξε ο Φρύδιος, το ποδόσφαιρο πια είναι και μια πολύ επικερδής επιχείρηση. Με τη γιγάντωση του Τοάμπιους Λιγκ από τα μέσα της δεκαετίας του '90 και μετά, η συμμετοχή στους ομίλους του φέρνει εύκολα λεφτά της τάξεως των 15-20 εκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο! Η μόνη προϋπόθεση για μια ελληνική ομάδα είναι να βγαίνει κάθε χρόνο πρωταθλήτρια, πράγμα σχεπ-

κά εύκολο για την «Ομάδα της Καρδιάς μας». Ο Χοντρός χρησιμοποίησε το υπάρχον δίκτυο του Φρύδια, αλλά έδωσε εντολές να γίνει πολύ πιο επιθετικό σε βαθμό που, μετά από μόλις ένα χρόνο στο τμήμα της ομάδας, έσκασε το πρώτο σκάνδαλο των στημένων. Η δικαστική έρευνα έφτασε μέχρι το όνομά του, αλλά δεν προχώρησε.

Εκτός από τα εξασφαλισμένα χρήματα από τη συμμετοχή στο Τοάμπιους Λιγκ, στη διοργάνωση τα τελευταία χρόνια έχουν πέσει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ από Άραβες πετρελαιάδες και Ρώσους ολιγάρχες, με αποτέλεσμα τα χρήματα πια που αλλάζουν χέρια σε κάθε μεταγραφική περίοδο να είναι εξωφρενικά. Ο Χοντρός έπιασε για τα καλά αυτή την ευκαιρία και μέσα σε μια σεζόν, εκμεταλλευόμενος την καλή πορεία της ομάδας στο Τοάμπιους Λιγκ και την καλή παρουσία της Εθνικής στο Μουνιάλ, χρυσοπούλησε τους μισούς παίκτες του εισπράττοντας, ούτε λίγο ούτε πολύ, 63 εκ. ευρώ!

Το ποδόσφαιρο όμως για τον Χοντρό είναι μια πτυχή των ενδιαφερόντων του· έχοντας το πολιτικό γονίδιο του πατέρα του, έχει μπει δυναμικά και στην πολιτική. Εδώ κα δύο χρόνια έκανε τις απαραίτητες κινήσεις για να μπορεί να έχει και πολιτικό ρόλο, χρηματοδοτεί και κατευθύνει (όπως φαίνεται από τις συνομιλίες που έχει υποκλέψει η ΕΥΠ και δημοσιοποίησε το συγκρότημα του Φαλήρου) μια εβδομαδιαία εφημερίδα, ενώ πρόσφατα άνοιξε και πολιτικό ραδιόφωνο (η ειρωνεία, στη συχνό-

τητα που κάποτε ανήκε σε κόμμα της αριστεράς!) Το καλοκαίρι, μεθυσμένος από τη νίκη του προστατευόμενου του σε κεντρικό δήμο, κυκλοφορούσε ότι θα εξαγοράσει ακόμα και τον καταχρεωμένο δημοσιογραφικό όμιλο του Αρχικατασκευαστή.

Κάπου το οικοδόμημα αρχίζει να εμφανίζει ρωγμές, ο ιδιοκτήτης του ομίλου του Φαλήρου πριν δύο χρόνια μπήκε και αυτός στο ποδόσφαιρο και η κατάφωρη αδικία που αντιμετωπίζει η ομάδα του τον εξοργίζει. Διαικώς το κανάλι, το ραδιόφωνο και η εφημερίδα του πάει κόντρα, όταν πολιτικά κόμματα (φυσικά και της αριστεράς), «ανεξάρτητα» ΜΜΕ και διανοούμενοι (με ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως ο Ζουράρις) κάνουν ότι δεν βλέπουν. Το συγκρότημα του Φαλήρου το τελευταίο διάστημα εμπλέκει το όνομά του ακόμα και με τη σύλληψη των τριών τόνων ηρωίνης (αξίας περίπου 300 εκατ. ευρώ) που έγινε λίγο μετά τις δημοτικές εκλογές. Το σχετικό θέμα για περίπου δεκαπέντε μέρες είχε κυριαρχήσει στα ΜΜΕ, έγιναν κάποιες συλλήψεις ατόμων που ήταν εμφανές ότι είχαν δευτερεύοντα ρόλο και μετά σιωπή. Για δύο μήνες δεν υπήρξε ούτε ένα δημοσίευμα για το θέμα, αλλά πριν μια εβδομάδα έγινε άλλη μια σύλληψη ατόμου, που παρουσιάζεται ως ο σύνδεσμος με τους πιο πάνω. Την προηγούμενη Τρίτη, 2 Σεπτεμβρίου, το συγκρότημα του Φαλήρου δημοσίευσε απομαγνητοφωνημένες ομιλίες που είχε καταγράψει η ΕΥΠ και υποστηρίζει πως φωτογραφίζουν τον Χοντρό. Για το πώς πίεζε πολιτικούς και δημοσιογράφους διαβάζουμε από το σχετικό δημοσίευμα:

«20/05/12, ώρα 12:44: Ο πρόεδρος μεγάλης ΠΑΕ ζητάει από τον φίλο του εκδότη-δημοσιογράφο να γράψει ένα άρθρο και να "στριμώξει" την Ντόρα ώστε να αναγκαστεί να αναλογιστεί και εκείνη τις ευθύνες της και να αντιληφθεί επιτέλους ότι πρέπει να κάνει κάτι για τον τόπο.

»Ο εκδότης συμφωνεί με την ιδέα του ιδιοκτήτη της μεγάλης ΠΑΕ και σκοπεύει πρώτα να της τηλεφωνήσει για να την προειδοποιήσει ότι, εάν δεν προσχωρήσει στη Ν.Δ., θα τον βρει απέναντί της, ελπίζοντας ότι έτσι θα την πιέσει. Πριν κλείσουν ο εκδότης διατυπώνει την άποψη: (μαλ... κάνει και ο Καρατζαφέρης και θα βρεθούμε με τον Τσίπρα πρωθυπουργό, με τους μαλ...!)

»SMS Ν. στον Β., 20/05/12, ώρα 21:48: "πρόεδρε, της μίλησα. Όποτε θέλεις να σε ενημερώσω. Είμαι σπίτι".

»SMS προέδρου ΠΑΕ Β. σε εκ-

Με τα λεφτά που έχουν ρίξει στο ποδόσφαιρο οι Άραβες πετρελαιάδες και οι Ρώσοι ολιγάρχες, τα ποσά που αθλάζουν χέρια σε κάθε μεταγραφική περίοδο είναι εξωφρενικά

και διακίνηση ναρκωτικών

» δότη-δημοσιογράφο Ν., 21/05/12, ώρα 00:25: "the deal is done!".

»SMS του δημοσιογράφου προς τον πρόεδρο της ΠΑΕ, 21/05/12, ώρα 06:10: "ωραία!".

Ακόμα μαθαίνουμε για τον «δύσκολο Γιώργο» και την άδεια καναλιού που ζητά ο πρόεδρος:

«Συνομιλία εκδότη-δημοσιογράφου με πρόεδρο μεγάλης ΠΑΕ, 17/05/12, ώρα 12:15: "Ο εκδότης αναφέρει στον πρόεδρο ότι σε λίγη ώρα θα συναντηθεί με κάποιον κοινό γνωστό τους. Προσθέτει ότι θα είναι πολύ αυστηρός μαζί του επειδή του ζήτησε τρεις χάρες και δεν του τις έκανε. Ο πρόεδρος λέει στον δημοσιογράφο ότι πρέπει να μιλήσουν και για τον άλλον τον Γιώργο, τον δικό του. Ο δημοσιογράφος απαντά ότι αυτός μαζεύεται δύσκολα αλλά θα το κοιτάξει. Ο πρόεδρος λέει στον εκδότη ότι πρέπει να δουν τι θα κάνουνε γιατί θα καταστραφούν. Ο εκδότης ρωτάει τον πρόεδρο αν θέλει να θέσει ένα θέμα στο άτομο που θα συναντήσει, αν θα τους έδινε μια άδεια καναλιού. Αυτός απαντά θετικά».

Συνομιλίες για τα στημένα ποδοσφαιρικά παιχνίδια:

«Ακούγεται αντιπρόεδρος μεγάλης ΠΑΕ να λέει σε δημοσιογράφο "μπήκα και του λέω του λάισμαν: σκέψου αυτό να το έκανες στο πρωτάθλημα... δεν θα ζούσες από μένα..."»

Τέλος, συνομιλίες που εικάζεται από τις αρχές ότι συνδέονται με το πλοίο που μετέφερε τους τόνους της ηρωίνης:

«Συνομιλία στελέχους μεγάλης ΠΑΕ (Α) με (Αχ):

Αχ: έλα. Α: αγοράκι μου τα δείγματα πήγαν κάτω. Αχ: ποια δείγματα; Α: σαπούνια

Αχ: ποια ; Α: τα σαπούνια! Αχ: μέχρι που ήμουν στο γάμο δεν είχε πάει τίποτα

Α: και δεν μπορείς να τους βοηθήσεις από εκεί πέρα εσύ; Αχ: και πώς να τους βοηθήσω αδελφέ μου ; Αφού δεν έχουν πάει τα δείγματα εκεί. Α: αφού ήθελαν κάτι χαριτιά. Αχ: Τι θέλουν κάτι χαριτιά; Α: δεν είναι δικό τους το τελωνείο εκεί πέρα. Αχ: Όχι είναι δικό τους. Τα υλικά τους καθαρά 100%. Ζητάνε χαριτιά από το εργοστάσιο

Α: Μμμ!

Συνομιλία στελέχους μεγάλης ΠΑΕ (Α) με προφυλακισμένο δυο χρόνια αργότερα για εμπόριο ναρκωτικών (Μ), 03/06/12:

Α: τι ραντεβού έχεις στην Αγία Παρασκευή μπορείς να μου πεις; Μ: έχω ραντεβού με έναν τύπο για το Ντουμπάι. Α: τι; Μ: για το καράβι ρε. Α: έχει δικό του αυτός. Μ: ναι. Α: Ααα! Μ: ε τι μαλ... για τι δουλειά μας. Τι ραντεβού να έχω δηλαδή; Α: α καλά

SMS στελέχους μεγάλης ΠΑΕ (Α) σε ποδοσφαιρικό παράγοντα (Γ), 27/07/12, ώρα 15:10 : "μην αφήσεις να περάσει καιρός. Συζητά αυτό που είπαμε γιατί έχει τεράστιο θέμα και θα το δεις. Αν γίνει, εύκολα και γρήγορα λεφτά". Εισερχόμενη κλήση από (Ν) σε (Α), 06/06/12 , ώρα 18:08 : "ο Α. του λέει ότι αυτός που ενδιαφέρεται για το βαπόρι είναι φίλος του γαμπρού του, Ιρανόσ και θέλει να φορτώσουνε από το Μπατάρ Αμπάχ και να πάνε Κίνα. Ο Ν. λέει ότι θα του απαντήσει μετά από δυο μέρες λόγω πολυπλοκότητας ασφάλειας και εμπάργκο.

Κλήση (Αχ) σε (Α): Αχ: έλα αδελφέ μου. Α: τα βρήκα σήμερα, τα πήρα. Αχ: τι; τι; Α: τα φάρμακα. Αχ: τα έχεις; Α: τα έχω. Αχ: τέλεια

Το σύνολο των συνομιλιών υπάρχει εδώ <http://www.skai.gr/news/sports/article/264709/oi-kasetes-gia-to-podosfairo-fotizoun-tin-politiki-diaplokikai-to-eborio-narkotikon/>

podosfairo-fotizoun-tin-politiki-diaplokikai-to-eborio-narkotikon/

Υ.Γ. 1 Άραγε πώς νιώθουν στελέχη και μέλη της αξιωματικής αντιπολίτευσης που η μεγαλύτερη νίκη τους στις περιφερειακές εκλογές επιτεύχθηκε μετά από εκλογική συμφωνία αμοιβαίας στήριξης με τον προσηλωμένο του Χοντρού; Άμα χάσεις την ηθική σου, μετά δεν σου απομένει ούτε η ψυχή σου, ούτε τίποτα.

Υ.Γ. 2 Οποιαδήποτε ομοιότητα με πρόσωπα και καταστάσεις είναι συμπτωματική, άλλωστε όλα στην Ελλάδα συμπτωματικά γίνονται.

Υ.Γ.3 Ο εκδότης που «πιέζει» την «Ντόρα» και συναλλάσσεται με τον Χοντρό έχει άραγε σχέση με τη γνωστή «Μπάριμπα», που εκδίδει εφημερίδα και ελέγχει ραδιόφωνο μεγάλης ακροαματικότητας; Πάντως ο Σκάι αφήνει να εννοηθεί η ταυτότητά του ενώ στην ιστοσελίδα [redsagainsthemachine.gr](http://www.redsagainsthemachine.gr), που υποστηρίζει τον Ολυμπιακό, αναφέρεται φαρδιά-πλατιά το όνομά του <http://www.redsagainsthemachine.gr/articles/140902/diki-ston-skai-o-marinakis-poylaei-tin-iroini>. Όσο για τον Γιώργο «που είναι δύσκολος», όλοι γνωρίζουμε ότι ένας πασίγνωστος «δύσκολος» Γιώργος, που κάθε πρωί μας ευφραίνει με χιλιερικά εμβατήρια, αλλά μεταβλήθηκε στα τέλη Αυγούστου 2014 από αντιμνημονιακός σε σκυλάκι του καναπέ του Σαμαρά.

Υ.Γ. 4 Άραγε υπάρχουν εισαγγελείς σε αυτή την κωλοχώρα; Και πώς μπορούν όλα αυτά να σέρνονται χωρίς καμία παρέμβασή τους;

Ελληνική μαφία

Συνελήφθη στις 15/7/14 στην Εκάλη ο επιχειρηματίας Παναγιώτης Κούτσιος, πρώην σύζυγος της βουλευτού, υπουργού και ευρωβουλευτού της ΝΔ, Μαριέτας Γιαννάκου, καθώς εις βάρος

του είχε εκδοθεί πολυετής καταιδικαστική απόφαση για υπεξαίρεση στην εταιρεία που διατηρούσε και δραστηριοποιούνταν στον ιατρικό, χρηματοοικονομικό και ασφαλιστικό τομέα.

Είναι, μεταξύ άλλων, πρόεδρος του Ελληνοτουρκικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και έχει τιμηθεί με το βραβείο Ιπεκσί για την προσφορά του στην εδραίωση της ελληνοτουρκικής ειρήνης και φιλίας. Συνελήφθη στις 25/7/14, μεταξύ άλλων οχτώ ατόμων, ο γνωστός στην κοσμική Αθήνα επιχειρηματίας Σωκράτης Καλκάνης, πρώην ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου *Κιγκ Ζωρζ* για παράνομη διακίνηση αρχαιοτήτων. Ο Καλκάνης κατηγορείται ότι είχε κρυμμένο στη βίλα του στο Λαγονήσι μεγάλο αριθμό αρχαίων αντικειμένων, ανάμεσά τους κι ένα σπάνιο αρχαίο άγαλμα, το οποίο ήθελε να πουλήσει αντί του ποσού του 1.000.000 ευρώ! Θυμίζουμε ότι η ρύθμιση των χρεών του Καλκάνη στο σκάνδαλο Κοσκωτά ήταν η μία από τις κατηγορίες με τις οποίες είχε παραπεμφθεί στο Ειδικό Δικαστήριο ο Ανδρέας Παπανδρέου. Λεγόταν ότι ο Καλκάνης παραχωρούσε τη βίλα που στέγαζε το παράνομο τότε ζεύγος Ανδρέα - Δήμητρας Λιάνη. Παραμένει προφυλακισμένος για την πολύκροτη υπόθεση της Energa - Hellas Power ο επιχειρηματίας Άρης Φλώρος, ενώ έχει αποφυλακιστεί το έτερο μέλος της οικογένειας, ο Αχιλλέας Φλώρος. Πρόκειται για το απίστευτο σκάνδαλο των 270.000.000 που άρπαξαν οι συνεταιίροι της Energa από τους λογαριασμούς της ΔΕΗ (με το χαράτσι και τα δημοτικά τέλη μαζί) και τα έστειλαν σε λογαριασμούς τους στην Ελβετία. Μετά προχώρησαν σε εικονική πώληση της εταιρείας σε ανύπαρκτους «Ρώσους επενδυτές». Συνήγορος υπεράσπισης είναι ο ...υπουργός Μάκης Βορίδης!

Η κόρη του Άρη Φλώρου όχι μόνο παραμένει γραμματέας του Προέδρου της Δημοκρατίας (!) αλλά και ο ίδιος ο Παπούλιας είχε επισκεφθεί τους προφυλακισμένους στον Κορυδαλλό πέρυσι!

Με αφορμή λοιπόν τα τρία ανωτέρω παραδείγματα, θέλουμε να κάνουμε μία υπόθεση εργασίας, κάπως ...απίθανη. Φαντάζεστε ότι η κυβέρνηση που μας διαφεντεύει με το τελοσπάντων κράτος να μην είναι τελικά τίποτε παραπάνω από μια συμμορία; Μπορείτε να διανοηθείτε ότι ακριβώς δίπλα (κοληπά!) στα «πολιτικά πρόσωπα», τα οποία λειτουργούν ως βιτρίνα για το ανυποψίαστο πόπολο, βρίσκονται και δρουν εγκληματικά στοιχεία, βουτηγμένα στον πιο χαμερπή υπόκοσμο; Σκέφτεστε ότι ο κοινωνικός χώρος των «ηγαιών» μας, οι φίλοι, τα σύγχα και οι γνωριμίες τους, διαθέτει ηθικό - πνευματικό επίπεδο τέτοιο που θα ντρεπόταν κι ο Αλ Καπόνε; Έ, όχι βέβαια, είναι δυνατόν;!!! Εδώ δεν είναι Ιταλία, η ελληνική μαφία απλώς δεν υπάρχει! Στην Ελλάδα μπορεί να προκύπτει κάποια εξαίρεση από τον ηθικό κανόνα των ελίτ, σαν τις τρεις προαναφερθείσες (για τις οποίες άλλωστε δεν έχει αποφανθεί οριστικά και αμετάκλητα η απολύτως ανεξάρτητη ελληνική Δικαιοσύνη), αλλά ο κανόνας είναι ένα υγιές σύνολο που αποβάλλει κάθε Άκη ως μαύρο πρόβατο. Μην ανησυχείτε.

«Αντιφωνητής»

Ρωσία-Τουρκία

Ευρασιατικός άξονας ή συνεργασία με ημερομηνία λήξης;

Του Σωτήρη Δημόπουλου

Στη νέα ψυχροπολεμική αντιπαράθεση της Δύσης με τη Ρωσία, εξ αφορμής την ουκρανική κρίση, η Άγκυρα φαίνεται ότι έχει αποφασίσει να ακολουθήσει τη δική της πορεία. Αν και οι σχέσεις της Τουρκίας με την Ουκρανία ήταν στενότητες σε όλα τα επίπεδα, και σαφώς σε κεκαλυμμένη αντιρωσική κατεύθυνση εντούτοις, οι αντιδράσεις της στην πολιτική του Πούτιν απέναντι στο Κίεβο είναι τουλάχιστον υποτονικές. Η διαπίστωση αυτή αποκτά μεγαλύτερη σημασία όσον αφορά στην προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Ως γνωστόν, στη στρατηγικής σημασίας, χερσόνησο, η Τουρκία στήριξε πολιτικά και οικονομικά τη μειονότητα των Τατάρων (300.000, 12 % του πληθυσμού), που επανήλθε μετά τον σταλινικό εκτοπισμό του 1944. Να έχουμε υπ' όψιν μας ότι στην Τουρκία, οι καταγόμενοι από τους Τατάρους της Κριμαίας, σύμφωνα με τουρκικές εκτιμήσεις, ανέρχονται στα 5 εκατομμύρια! Ωστόσο, η Άγκυρα κράτησε χαμηλούς τόνους για το ζήτημα όλο το προηγούμενο διάστημα. Ακόμη και όταν απαγορεύτηκε, τον περασμένο Μάιο, η είσοδος στην Κριμαία του ηγέτη των Τατάρων, **Μουσταφά Ντζεμίλεφ**, οι διαμαρτυρίες της Άγκυρας ήταν απρόσμενα χλιαρές. Κι όχι μόνον αυτό, αλλά οι «Τουρκικές Αερογραμμές» επανέλαβαν τον Ιούνιο τις πτήσεις προς τη Συμφερούπολη ενώ, παράλληλα, προωθούνται μεγάλα τουρκικά επιχειρηματικά σχέδια στην Κριμαία, που αγνοούν επιδεικτικά την Ουάσιγκτον και το δυτικό «ανθρωπιστικό στρατόπεδο».

Έκρηξη οικονομικών συναλλαγών
Ο πανίσχυρος, πρόεδρος πλέον, **Ταγίπ Ερντογάν**, είναι φανερό ότι κινείται με δική του αιζέντα, στο πλαίσιο πάντα του στόχου της ανάδειξης, μέχρι το 2021, της Τουρκίας σε κραταιά περιφερειακή υπερδύναμη. Γνωρίζει ότι, για να τα καταφέρει, χρειάζεται τη συνέχιση της αλματώδους οικονομικής ανάπτυξης της χώρας του. Εν ανάγκη, παραμερίζοντας, προσωρινά, κάποιες γεωπολιτικές φιλοδοξίες του νεοθωμανικού οράματός του. Και οι οικονομικές σχέσεις της Άγκυρας με τη Μόσχα είναι πραγματικά πολύ επικερδείς, καθώς οι ρωσο-τουρκικές εμπορικές συναλλαγές πλησιάζουν τα 40 δισ. δολάρια και

Έπειτα από το ρωσικό εμπόργκο στα δυτικά αγροτικά προϊόντα, εμφανίζονται ακόμη πιο ευοίωτες προοπτικές για την τουρκική οικονομία. Το 2013 η Τουρκία εξήγαγε φρέσκα φρούτα και λαχανικά στη Ρωσία αξίας 876 εκ. δολ. Εφέτος αναμενόταν, πριν το εμπόργκο, να ξεπεράσει κατά πολύ το 1 δισ.

επισώως επισκέπονται την Τουρκία 4 εκατομμύρια Ρώσοι, που αφήνουν τουλάχιστον 4 δισ. δολ. Ταυτόχρονα, οι ρωσικές επενδύσεις στη Τουρκία για το 2013 άγγιξαν τα 850 εκ. δολ., ενώ τουρκικές κατασκευαστικές εταιρείες συμμετείχαν στα φαραωνικά έργα για τη χειμερινή ολυμπιάδα του Σότσι.

Έπειτα από το ρωσικό εμπόργκο στα δυτικά αγροτικά προϊόντα, εμφανίζονται ακόμη πιο ευοίωτες προοπτικές για την τουρκική οικονομία. Το 2013 η Τουρκία εξήγαγε φρέσκα φρούτα και λαχανικά στη Ρωσία αξίας 876 εκ. δολ. Εφέτος αναμενόταν, πριν το εμπόργκο, να ξεπεράσει κατά πολύ το 1 δισ. ενώ προβλεπόταν μεγάλη άνοδος στις εξαγωγές στα ψάρια και στα πουλερικά. Η Άγκυρα, τώρα, προσβλέπει να καλύψει σε ικανό ποσοστό το κενό που θα δημιουργήσει στην ρωσική αγορά η έλλειψη τροφίμων και γεωργικών προϊόντων από τις χώρες της Ε.Ε. (μεταξύ αυτών και των ελληνικών) αξίας 15,8 δισ. δολ. για το 2013¹.

Τη μερίδα του λέοντος όμως στις οικονομικές συναλλαγές Ρωσίας-Τουρκίας καταλαμβάνουν, δίχως άλλο, οι εισαγωγές, στη δεύτερη, φυσικού αερίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Πρακτορείου Ενέργειας, το 2013 η Τουρκία αγόρασε από τη Ρωσία περίπου το 60% του συνολικού εισαγόμενου φυσικού αερίου. Έτσι, η ενεργειακή εξάρτηση από τη Μόσχα καθιστά σχεδόν απαγορευτική για την Τουρκία οποιαδήποτε σκέψη για ευθεία αντιπαράθεση με τη Ρωσία². Η Γκάζ-προμ, μάλιστα, διά του αντιπροέδρου της χώρας, **Αλέξανδρου Μεντβίεντεφ**, έχει προτείνει στους Τούρκους την αύξηση της ροής φυσικού αερίου της ρωσικής εταιρείας, που σήμερα φθάνει τα 26,61 δισ. κ.μ., και υπολείπεται σε όγκο μόνον της Γερμανίας (40,18 δισ. κ.μ.).

Πέρα από τους προφανείς οικονομικούς λόγους και για τη ρωσική επίσης πλευρά η συνεργασία με την Τουρκία είναι κεφαλαιώδους σημασίας. Η Τουρκία συνιστά αναπόσπαστο γεωπολιτικό-γεωπολιτισμικό τμήμα αυτού που οι Ρώσοι ορίζουν ως Ευρασία. Ο ευρασιανισμός, ιδεολογία που προτάθηκε από τους εμικρέδες «λευκούς», την επαύριο της ήπιας τους από τους μπολσεβίκους, αναγεννήθηκε μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, μέσα από το έργο διανοουμένων όπως ο **Λεβ Γκουμιλιόφ**, και έχει καταστεί σήμερα το ημιπέσιμμο δόγμα της πολιτικής Πούτιν³. Σύμφωνα με αυτήν τη θεωρία, η Ρωσία ελέγχει τον ευρασιατικό χώρο, απέναντι στη Δύση, ενώ το ρωσικό «υπερέθνος» περιλαμβάνει όχι μόνον τους ανατολικούς Σλάβους, αλλά και τους τουρκικούς, φιννο-συγγενικής και μογγολικής καταγωγής κατοίκους της ευρασιατικής περιφέρειας.

Όχι συμπτωματικά, λοιπόν, η εκλογή Ερντογάν στην προεδρία

της Τουρκίας προκάλεσε ικανοποίηση στα ρωσικά ΜΜΕ. Η Πράβντα είχε τίτλο, σε σχετική της ανάλυση: Η Τουρκία εξέλεξε πρόεδρο ικανό να δημιουργήσει άξονα Ρωσίας-Τουρκίας-Ευρασίας αντιπαραιθέμενο στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁴. Αξίζει να θυμηθούμε, πάντως, ότι και στο παρελθόν, το 1921, παρά τη μόνη ανιπαλότητα Ρώσων-Οθωμανών/Τούρκων και τους αιτείωτους μεταξύ τους πολέμους, υπήρξε μια πρόσκαιρη, αλλά καθοριστική, συμμαχία, με αντιδυτικό, πάλι, χαρακτήρα. Η εκπορευόμενη τότε από γεωπολιτικές ανάγκες κολοσσιαία στήριξη των μπολσεβίκων προς τον **Κεμάλ** έκρινε σε πολύ μεγάλο βαθμό και την τύχη της, τραγικής για τους Έλληνες, μικρασιατικής εκστρατείας. Κι αυτό το μάθημα οφείλουμε να μην το λησμονούμε.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι οι ιδέες του ευρασιανισμού βρίσκουν ανταπόκριση και στην ίδια την Τουρκία. Καθώς ο Ερντογάν και ο Πούτιν παρουσιάζονται αμφότεροι ως μεγάλοι ηγέτες, που χαράζουν ανεξάρτητη πολιτική για τις χώρες τους, κοινή είναι η αίσθηση ότι η Δύση εκλαμβάνει ομοίως Τούρκους και Ρώσους ως ξένους προς τον δυτικό πολιτισμό⁵.

Ο σύμβουλος του Ερντογάν για θέματα οικονομίας, **Γιζίτ Μπουλούτ** υποστηρίζει ότι ήδη υφίσταται «νέα παγκόσμια τάξη» και ο κόσμος πλέον θα εξαρτάται από τις ΗΠΑ, τον άξονα Τουρκίας-Ρωσίας-Ευρασίας στη Μέση Ανατολή και Κίνας-Ινδίας-Ιράν στην Ασία⁶. Έτσι, η ρωσική ιδέα για συμμετοχή της Τουρκίας στη **τελωνειακή ένωση Ρωσίας-Λευκορωσίας-Καζαχστάν** δεν αφήνει αδιάφορο το τουρκικό πολιτικό ακροατήριο.

Νεοθωμανισμός vs Ευρασιανισμός
Οδεύουμε, λοιπόν, ολοταχώς προς

μία ρωσοτουρκική ευρασιατική ηγεμονία, ή μήπως η πραγματικότητα είναι διαφορετική; Μην λησμονούμε, άλλωστε, ότι και η συμμαχία Λένιν-Κεμάλ το 1921 δεν κράτησε για πολύ, όχι μόνον επειδή πέθανε ο Λένιν λίγο μετά αλλά διότι, και τότε όπως και τώρα, υφίστανται γεωπολιτισμικοί παράγοντες που δεν επιτρέπουν την πραγματική ώσμωση.

Και' αρχάς, η Τουρκία του Ερντογάν, παρά την εντυπωσιακή αύξηση της ισχύος της, έχει υποστεί το τελευταίο διάστημα μια σειρά από δραματικές ήττες στην εξωτερική της πολιτική. Στο Κάιρο, στο Τελ Αβίβ, στη χαοτική Τρίπολη της Λιβύης, στην κατεστραμμένη Δαμασκό και στην απειλούμενη Βαγδάτη η Τουρκία συνιστά εχθρική δύναμη. Μάλιστα, στη Συρία, όπου ο **Άσαντ** άντεξε, αλλά και στην Αίγυπτο του στρατηγού **Σίσι**, από τους διεθνείς παίκτες ο μεγαλύτερος νικητής ήταν ο Πούτιν. Κι αν προστεθεί ο πόλεμος της Γεωργίας το 2008, όπου οι Τούρκοι είχαν βάλει για τα καλά το χέρι τους στην ανθρωπιστική πολιτική του **Σακασβίλι**, οι ήττες της Άγκυρας από τη Ρωσία είναι τουλάχιστον τρεις. Όχι άδικα, λοιπόν, η Ζαμάν έγραψε ότι «όποιος καεί στο χυλό φυσάει και το γιαούρτι», δίνοντας τη δική της εξήγηση στη χαλαρή αντίδραση της Άγκυρας για τους Τατάρους της Κριμαίας ή στα δεινά του **Ποροσένκο**⁷.

Εν πάση περιπτώσει, οι ρωσο-τουρκικές σχέσεις επηρεάζονται από δύο καθοριστικούς παράγοντες, οι οποίοι αργά ή γρήγορα θα απειλήσουν τη λιακάδα των οικονομικών τους σχέσεων.

Ο ένας είναι το δόγμα του νεοθωμανισμού. Η φιλοδοξία του Ερντογάν για ηγεμονία επί των σουνιτών μουσουλμάνων, καθώς και η στήριξη ακραίων ισλαμιστών, όπως γίνεται έως σήμερα κάτω από τον μανδύα του μετριοπαθούς ισλάμ στο εσωτε-

Τη μερίδα του λέοντος όμως στις οικονομικές συναλλαγές Ρωσίας-Τουρκίας καταλαμβάνουν, δίχως άλλο, οι εισαγωγές, στη δεύτερη, φυσικού αερίου.

Βρυξέλλες και τζιχαντιστές

Όταν η Ε.Ε. (Χέιγκ, Βεστερβέλλε) χρηματοδοτούσε τον ISIS στη Συρία...

Του Θανάση Σταματούκου

Μια σχετικά άγνωστη πτυχή της ιστορίας του ISIS -της ισλαμιστικής οργάνωσης που σπέρνει τον τρόμο σε Ιράκ και Συρία- είναι η υποστήριξη που έλαβε από την ΕΕ. Για την ακρίβεια: η ΕΕ χρηματοδότησε τον ISIS. Πώς; Μέσω της άρσης του εμπάργκο στις εισαγωγές πετρελαίου από τη Συρία.

Τον Απρίλιο του 2013, οι υπουργοί εξωτερικών της ΕΕ απέσυραν όλες τις κυρώσεις που μπλόκαραν την εισαγωγή συριακού πετρελαίου.

Έτσι μπόρεσαν οι ομάδες που βρίσκονταν στο βορειοανατολικό τμήμα της Συρίας -ανάμεσά τους και ο ISIS- να ενισχυθούν οικονομικά από τις πετρελαιοπηγές που έλεγχαν.

Και δεν μιλάμε για κάποιο «λάθος», μια «αβλεψία» των Ευρωπαίων κλπ. Μιλάμε για απόφαση που ελήφθη με ρητό στόχο τη διευκόλυνση της ροής πετρελαίου από τις οργανώσεις της συριακής αντιπολίτευσης προς στο εξωτερικό. Και είναι αυτή ακριβώς η απόφαση που συνέβαλε στη σταθεροποίηση της οικονομικής βάσης του ISIS εντός της Συρίας, και στην επέκτασή της οργάνωσης στο βόρειο Ιράκ.

«Είναι σημαντικό για μας να στείλουμε ένα σινιάλο ότι είμαστε ανοιχτοί να βοηθήσουμε με κάθε δυνατό τρόπο» δήλωνε στις 22 Απριλίου του 2013 ο υπουργός εξωτερικών της Βρετανίας Ουίλιαμ Χέιγκ. «Πρέπει να κάνουμε περισσότερα για να βοηθήσουμε τη συριακή αντιπολίτευση».

Αντίστοιχα, ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών, Γκίντο Βεστερβέλλε, αποσαφηνίζει την ίδια μέρα: «Επιθυμούμε να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη στις περιοχές που ελέγχονται από την αντιπολίτευση, και γι' αυτό θα άρουμε τις κυρώσεις που εμποδίζουν το έργο των μετριοπαθών δυνάμεων της αντιπολίτευσης».

Στην πορεία, αυτοί που βοηθήθηκαν ήταν οι τζιχαντιστές. Το πόσο... μετριοπαθείς είναι αυτοί, βεβαίως, το βλέπουμε καθημερινά, με τελευταία πράξη μετριοπάθειας την εκτέλεση εκατοντάδων αιχμαλώτων πολέμου, ύστερα από την κατάληψη της αεροπορικής βάσης Τάμπκα.

Η άρση του εμπάργκο πέρασε το μήνυμα στις οργανώσεις της αντιπολίτευσης να ξεκαθαρίσουν τους λογαριασμούς μεταξύ τους, ώστε να αποκτήσουν τον έλεγχο των πετρελαϊκών πόρων. «Η απόφαση της ΕΕ θα μπορούσε να εντείνει τη βία στη Συρία, ξεκινώντας έναν αιμοσταγή ανταγωνισμό για τον έλεγχο ενός πόρου που φθίνει ύστερα από δύο χρόνια ενός σκληρού εμφυλίου πολέμου», προέβλεπε σε ανύποπτο χρόνο το *Τάιμ*. Και καθώς νικητής σ' αυτόν τον ανταγωνισμό βγήκε ο ISIS, μπορούμε να εξαγάγουμε το συμπέρασμα ότι, ντε φάκτο, η ΕΕ κατέληξε να ενισχύει οικονομικά τις στρατιωτικές του προσπάθειες.

Και δεν μιλάμε για κάποιο «λάθος», μια «αβλεψία» των Ευρωπαίων κλπ. Μιλάμε για απόφαση που ελήφθη με ρητό στόχο τη διευκόλυνση της ροής πετρελαίου από τις οργανώσεις της συριακής αντιπολίτευσης προς στο εξωτερικό.

Παράλληλα, η ΕΕ. ενθάρρυνε με την πολιτική της την πλήρη λεηλασία των κρατικών πόρων και εγκαταστάσεων από δυνάμεις τις οποίες υποτίθεται ότι αντιμάχεται. «Είναι γεγονός ότι πολλές από τις πετρελαιοπηγές που βρίσκονται στα χέρια των ανταρτών είναι υπό τον έλεγχο της Ζαμπχάτ Αλ Νούσρα, που έχει δηλώσει πίστη στην Αλ Κάιντα».

«Η απόφαση της ΕΕ να άρει τις κυρώσεις στο πετρέλαιο της Συρίας, για να βοηθήσει την αντιπολίτευση, επιτάχυνε τη μάχη για τον έλεγχο

χο πηγών και αγωγών στις περιοχές που ελέγχονται από τους αντάρτες και συνέβαλε στη σταθεροποίηση της εξουσίας των τζιχαντιστικών ομάδων επί των κρίσιμων πόρων της χώρας». Δεν το λέει κάποιος κακός κομμουνιστής αυτό, το λέει η *Γκάρντιαν*.

Έτσι έχουν τα πράγματα με την ΕΕ, που εξαγει σταθερότητα και ασφάλεια, αλλά κάποιες φορές εξαγει και κρήνη στα παρακλάδια της Αλ Κάιντα. Καμιά προσπάθεια αντιστροφής αυτής της καταστροφικής πολιτικής δεν μπορεί να καλύψει -κατόπιν εορτής- τις εγκληματικές αποφάσεις που ελήφθησαν μέχρι σήμερα και συνέβαλαν, μαζί με σειρά άλλων παραγόντων, στην ασύλληπτη αποσταθεροποίηση και το αιματοκύλισμα της περιοχής.

Σημειώσεις

Juergen Baetz, «EU Lifts Syria Oil Embargo to Bolster Rebels», Associated Press, 22-4-2013.

Vivienne Walt, 'Syria's Opposition Hopes to Win the War by Selling Oil', Time, 1-5-2013
Julian Borger and Mona Mahmood, 'EU decision to lift Syrian oil sanctions boosts jihadist groups', The Guardian, 19-5-2013

Η άρση του εμπάργκο πέρασε το μήνυμα στις οργανώσεις της αντιπολίτευσης να ξεκαθαρίσουν τους λογαριασμούς μεταξύ τους.

Σημειώσεις

1. Άρθρο με το τίτλο «Ρωσικό χρυσωρυχείο ή ρωσική ρουλέτα για την Τουρκία»; όπου εκφράζονται φόβοι για εκτόξευση του πληθωρισμού λόγω της αύξησης των τουρκικών εξαγωγών στη Ρωσία στο http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/08/turkey-russia-agricultural-inflation-central-bank-cetingulec.html?utm_source=Al-Monitor+Newsletter+%5BEnglish%5D&utm_campaign=82cb34d2a3-August_26_2014&utm_medium=email&utm_term=0_28264b27a0-82cb34d2a3-102353561
2. <http://russian.eurasianet.org/node/60581>
3. Σχετικά με τον Α. Γκουμιλιόφ στο http://sotiriosdemopoulos.blogspot.gr/2014/07/13_19.html
4. <http://www.pravda.ru/world/asia/middleeast/17-08-2014/1221642-kurtov-0/>
5. <http://www.sde.org.tr/tr/newsdetail/turk-rus-iliskilerine-medeniyetsel-bir-bakis/3801>
6. <http://www.todayszaman.com/news-344202-erdogans-aide-says-turkey-will-cut-ties-with-europe.html>
7. http://www.zaman.com.tr/pazar_turkiye-son-6-yilda-rusyaya-3-defa-maglup-oldu_2222897.html
8. http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/08/turkey-erdogan-new-turkey-religious-conservatives.html?utm_source=Al-Monitor+Newsletter+%5BEnglish%5D&utm_campaign=87924684d1-August_27_2014&utm_medium=email&utm_term=0_28264b27a0-87924684d1-102353561

Πόσο ανεξάρτητη είναι η Γερμανία;

Πιθανή η στρατιωτική εμπλοκή της Δύσης στο Ιράκ

Του Βασίλη Στοϊλόπουλου

Οι πρόσφατες, «υψηλού πολιτικού επιπέδου», εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την εκκαθάριση από την κυβέρνηση Ολάντ των αντιμερκελικών υπουργών, το άκομψο άδειασμα του προέδρου της «ανεξαρτησίας» ΕΚΤ Ντράγκι, αλλά και τη νέα «θεατρική παράσταση» για την ανάθεση θέσεων-κλειδιών (για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και του ύπατου εκπροσώπου εξωτερικής πολιτικής), κατέδειξαν, για μια ακόμη φορά, ποιος καθορίζει το πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι στην Ευρώπη: Η Γερμανία, η νέα Κεντρική Δύναμη παλαιάς κοπής, στην υπηρεσία της οποίας δεν είναι μόνο «γερμανικοί δορυφόροι», όπως η Αυστρία, αδύναμες χώρες υπό κηδεμονία και με περιορισμένη εθνική κυριαρχία όπως η Ελλάδα, ή πρώην παραδοσιακοί της εχθροί, όπως η Πολωνία, αλλά και χώρες σημαντικές για την ισορροπία δυνάμεων και την ευρωπαϊκή ειρήνη, σαν τη Γαλλία.

Είναι όμως τόσο παντοδύναμη η Γερμανία, όπως ακούγεται και γράφεται κατά κόρον, που να μπορεί, εκτός από το να επιβάλει οικονομικά νικιτιά, να καταστρώνει και τα δικά της γεωπολιτικά παιχνίδια σε «ευρασιατικές σκακιέρες», στο πλαίσιο της νέας «παγκόσμιας πολιτικής» της; Μπόρεσε μήπως και ξεπέρασε τη διαχρονική της έλλειψη της αίσθησης αναλογιών, που κατέστρεψε την ίδια και πολλούς άλλους τόσες φορές, και μεταμορφώθηκε πλέον σε μια «ήρεμη δύναμη», χωρίς «ειδικό ρόλο»; Ισχύει πράγματι ότι, μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, η ιδεολογία της «κεντρικής θέσης» έχει ξεπεραστεί και ότι η αμφιπαλαντευόμενη πολιτιστική της οριοθέτηση, μεταξύ Δύσης και Ανατολής, δεν επηρεάζει πλέον τη γερμανική πολιτική; Η μήπως υφίσταται ακόμη, όπως ισχυρίζονται πολλοί ιστορικοί, το γερμανικό *Russland-Komplex*¹, σαν έκφραση της «μάταιας αντίφασης», ενάντια στη δυτικοποίηση, στον δυτικό ρασιοναλισμό και, κατ'επέκταση, στον ριζικό εξαμερικανισμό της πολυπολιτισμικής Γερμανίας;

Αναμφιβόλως, αυτό που προσπαθούν οι γερμανικές ελίτ, τουλάχιστον σε σημειολογικό και λεκτικό επίπεδο, και μάλιστα με επιτυ-

Παρ' όλα αυτά όμως είναι βέβαιο πως η εξάρτηση της Γερμανίας από τις ΗΠΑ είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν που παρουσιάζεται στις «βαθυστόχαστες» αναλύσεις σχεδόν όλων των ελληνικών –και όχι μόνο– ΜΜΕ,

χία, είναι να δείξουν στη διεθνή κοινή γνώμη πως η Γερμανία του 21ου αιώνα αποτελεί έναν αξιόπιστο και συνεργάσιμο εταίρο, που έμαθε από το τραγικό παρελθόν της και ενσωματώθηκε οριστικά στο αξιακό σύστημα της Δύσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα «αλλαγής νοοτροπίας» ο νέος της πρόεδρος Γκάουκ, ένας σχεδόν χαρισματικός παραμυθάς, που στην προσπάθειά του να εμφυσήσει ένα νέο όραμα στη γερμανική πολιτική σκηνή, μιλά σχεδόν ακατάπαυστα για τον «μύθο της ελευθερίας» και της ανάληψης μεγαλύτερης υπευθυνότητας της Γερμανίας σε παγκόσμιο επίπεδο, για το αιώνιο γερμανικό άγος των δύο παγκοσμίων πολέμων, για τον αέναο αγώνα υπέρ της δημοκρατίας και την πιθανοαναγκαστική –αν απαιτείται– επιβολή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των οικουμενικών αξιών, όπως επιβάλλεται στην εποχή της παγκοσμιοποίησης².

Παρ' όλα αυτά όμως είναι βέβαιο πως η εξάρτηση της Γερμανίας από τις ΗΠΑ είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν που παρουσιάζεται στις «βαθυστόχαστες» αναλύσεις σχεδόν όλων των ελληνικών –και όχι μόνο– ΜΜΕ, που με μεγάλη ελαφρότητα αναφέρονται ήδη στο «επιθετικό 4ο Ράιχ» και τις συγγενειές του με το 2ο Ράιχ του «άφρονα κι επιπόλαιου» Γουλιέλμου II. Η εξάρτηση αυτή δεν φαίνεται μόνο στη συνεχιζόμενη αντιπαράθεση Ρωσίας-Δύσης για το ουκρανικό ζήτημα, όπου καταδείχτηκε με σαφήνεια ότι οι ΗΠΑ διαμορφώνουν μόνες τους τις στρατηγι-

κές της Δύσης για τη Ρωσία και η Ευρώπη (δηλαδή κυρίως η Γερμανία) αναλαμβάνει το κόστος της πραγματοποίησής τους³ – με τη Ρεαλιπολίτικ να έχει εξαφανιστεί από την αιτζέντα των πολιτικών. Την είδαμε επίσης στην ανεπιφύλακτη αποδοχή του αμερικανοκίνητου πραξικοπήματος κατά του νόμιμου Ουκρανού προέδρου Γιανουκόβιτς, όπως και στην κλιμάκωση των κυρώσεων της Δύσης κατά τις Ρωσίας, που πλήττει πρωτίστως τα γερμανικά οικονομικά συμφέροντα, αλλά και στην άκριτη στήριξη κάθε παράνομης ενέργειας του Ισραήλ.

Αυτή η εξάρτηση αναδεικνύεται όμως κυρίως με τον άκρως φοβικό και υποτακτικό τρόπο που χειρίστηκε η καγκελάρια Μέρκελ θέ-

ματα όπως αυτό της κατασκοπίας και των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων από τις αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες NSA. Μια στάση που υποχρέωσε το Κόμμα της Αριστεράς (die Linke) να μιλήσει για «κατεχόμενη χώρα» (ομιλία Γκίζι στο γερμανικό κοινοβούλιο) αλλά και που οδήγησε έγκριτα και παραδοσιακά φιλοατλαντικά έντυπα, όπως η *Nu Τσάιτ* (τχ. 34/2013) να γράψουν πως «Αυτό δεν είναι φιλία... Οι ΗΠΑ τραυματίζουν θεμελιώδη δικαιώματα και την ανεξαρτησία της Γερμανίας» και ότι η Γερμανία πρέπει να προχωρήσει «σε ελεγχόμενη ψύχρανση των αμερικανογερμανικών σχέσεων». Ανάλογος τρόπος αντίδρασης παρατηρήθηκε και στο συντηρητικό μέρος της γερμανικής κοινωνίας, όπου, παρά τη μετάλλαξη της γερμανικής νοοτροπίας, γενική ήταν η εντύπωση της ταπείνωσης ή τουλάχιστον της συνεχιζόμενης αμερικανικής κηδεμονίας. Το αποτέλεσμα ήταν, πολλοί αναλυτές είτε να αναφέρονται απαξιωτικά σε «αμερικανίδα καγκελάρια» είτε πάλι να αναρωτιούνται πως γίνεται είκοσι πέντε χρόνια μετά τη γερμανική επανένωση και την ανάδειξη της Γερμανίας σε ρυθμιστή του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι, να υφίστανται ακόμα υπολείμματα κατοχικού δικαίου της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου, να στρατοπεδεύουν ακόμα σε γερμανικό έδαφος 56.000 Αμερικανοί και 22.000 Βρετανοί στρατιώτες και η αναβαθμισμένη Γερμανία, παρά τις διαχρονικές της προσπάθειες, να μην είναι ακόμα τα-

κτικό μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Είναι σαφές πλέον ότι, σε μια ιστορική φάση εκκόλαψης ενός πολυπολικού κόσμου, με το πολιτικό βάρος της Ευρώπης να μετατοπίζεται προς Ανατολάς και στον γερμανικό ζωτικό χώρο, η Γερμανία αλλάζει ραγδαία τόσο στο εσωτερικό της όσο και στις εξωτερικές της σχέσεις, με τον γεωοικονομικό και γεωπολιτικό της ρόλο συνεχώς να αναβαθμίζεται. Και βεβαίως δεν χρειάζεται να είναι κανείς Χένρυ Κίσινγκερ για να διαπιστώσει ότι «η Γερμανία, είτε πολύ αδύναμη είτε πολύ δυνατή, συνιστούσε πάντοτε απειλή για την ειρήνη της Ευρώπης». Σε κάθε περίπτωση όμως, για ποια κυριαρχία και ανεξαρτησία μπορεί να μιλήσει κανείς όταν η παράδοση σημαντικών θεμάτων εσωτερικής ασφάλειας και αυτών ακόμη που σχετίζονται με βασικά δικαιώματα των πολιτών, σε μια ξένη δύναμη, έστω συμμαχική, αποτελεί την ντε φάκτο πολιτική βούληση της γερμανικής κυβέρνησης; Πόσο ανεξάρτητα λειτουργεί η κυβέρνηση Μέρκελ, όταν η ανθρωπιστική πολιτική των ΗΠΑ στο ουκρανικό ζήτημα εμπεριέχει παράλληλα και μια οφθαλμοφανή αντιγερμανική και ανευρωπαϊκή διάσταση και αυτή δεν αντιδρά παρά με μισόλογα, υπεκφυγές και με νοοτροπία διαχειριστή μιας στρατηγικής που την επιβάλλει μια ξένη υπερδύναμη; Απ' ό,τι φαίνεται, η κραταιά Γερμανία, παρά την πανθομολογούμενη κυριαρχία της στην Ευρώπη, ακόμα δεν έχει ενηλικιωθεί. Κι αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει να μας διαφεύγει.

Σημειώσεις

1. Gerd Koenen, "Der Russland-Komplex. Die Deutschen und der Osten 1900 - 1945", 2005.
2. Σε αντίθεση βέβαια με τον προκάτοχό του στην προεδρεία Κιόλερ, που παραιτήθηκε κακήν κακώς όταν τόλμησε να υπονοήσει πως πίσω από όλα αυτά τα ευήκοα μυθεύματα και τις «καλές προθέσεις» βρίσκονται γερμανικές πολεμικές κι επεκτατικές φιλοδοξίες.
3. Σημειώτεον ότι στην προσπάθειά τους αυτή οι ΗΠΑ έχουν την αμέριστη στήριξη των σημαντικότερων ΜΜΕ της Γερμανίας. Από τη συντηρητική *Φαζ* και τον κίτρινο Τύπο του συγκροτήματος Σπρίγκερ έως την αριστερή *Ταζ* και την έγκυρη *Nu Τσάιτ*, η αντιρωσική υστερία και η δαιμονοποίηση του Πούτιν παρουσιάζουν πλέον συμπτώματα μιας συλλογικής νευρωτικής επιπλοκής, που θυμίζουν παραμονές του Μεγάλου Πολέμου.

Απ' ό,τι φαίνεται, η κραταιά Γερμανία, παρά την πανθομολογούμενη κυριαρχία της στην Ευρώπη, ακόμα δεν έχει ενηλικιωθεί. Κι αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει να μας διαφεύγει.

Το ξύπνημα της Δύσης

Η Σταυροφορία των Παιδιών και η Παγκοσμιοποίηση

Της **Αγγέλας Ταβιανότου**

Περίπου την ίδια εποχή, παιδιά χωρίς κυβερνήτες και χωρίς οδηγό, απ' όλες τις πόλεις και τα χωριά όλων των περιοχών έτρεχαν προς υπερπόντιους τόπους και όταν τα ρωτούσαν πού έτρεχαν, απαντούσαν «προς Ιερουσαλήμ να αναζητήσουμε τους Αγίους Τόπους...»

Μέχρι να φτάσουν ως εκεί το τι θα γινόταν ήταν άγνωστο. Όμως υπήρχαν και πολλά που όταν τα ρωτούσαν την αιτία της πορείας τους έλεγαν ότι δεν ήξεραν. Την ίδια περίπου εποχή γυμνές γυναίκες έτρεχαν μέσα στις πόλεις και τα χωριά χωρίς να λένε τίποτε. (1)

Στην αρχή της δεύτερης χιλιετίας, όταν ξύπνησε η Δύση, μετά από έναν ύπνο εφτακοσίων περίπου χρόνων, κοίταξε γύρω της και διαπίστωσε ότι, την ηγεμονία της μικρής Ηπείρου που ζούσε, την είχε η Ανατολή. Δηλαδή, όχι ακριβώς η Ανατολή και όχι ακριβώς ξύπνησε, αλλά ούτε και ακριβώς μετά από εφτακόσια χρόνια.

Στο περίπου, λοιπόν, οι διάφορες φυλές και τα διάφορα νεοσύστατα κράτη δυτικά της Κωνσταντινούπολης, της πιο ωραίας, της πιο πλούσιας και της πιο πολυάριθμης πόλης του κόσμου, συλλογίστηκαν πως δεν μπορούν άπιστοι να περπατούν εκεί που περπάτησαν τα πόδια Εκείνου.

Και όταν αυτός ο συρφετός συλλογίζεται, τότε φοβηθείτε, άγιοι και διάβολοι και άνθρωποι! Αυτό που θα ακολουθήσει θα είναι ολέθριο.

Πολλές οι εξορμήσεις της Λατινικής Δύσης προς τα εκεί. Α, δεν λέω πια προς πού, γιατί ο αρχικός στόχος –αν βέβαια υπήρχε ποτέ αυτός ο στόχος που έθεσε ο πάπας Ουρβανός ο Β'– χάθηκε πριν καλά-καλά προσδιοριστεί.

Οι στρατιώτες που ντύθηκαν τον σταυρό ήταν κάθε καρδιάς καρδί. Φτωχοί, πλούσιοι, δόλιοι, εύπιστοι, λόρδοι, μιλόρδοι, βασιλιάδες, με λίγα λόγια όλοι τυχοδιώκτες.

Αλλά μια στρατιά από όλες τις παρπάνω είχε κάτι διαφορετικό! Κάτι που σου παίρνει την ανάσα.

Ήταν όλα παιδιά, που κάποιος τα ορμήνευσε ... να πάνε να απελευθερώσουν την Ιερουσαλήμ. Θα περπατήσουν με οδηγό την πίστη και, όταν φτάσουν στη Μασσαλία, η θάλασσα θα χωριστεί στα δύο και θα περάσουν απέναντι, τους είχαν μνηύσει.

Στην αρχή της δεύτερης χιλιετίας, όταν ξύπνησε η Δύση, μετά από έναν ύπνο εφτακοσίων περίπου χρόνων κοίταξε γύρω της και διαπίστωσε ότι την ηγεμονία της μικρής ηπείρου που ζούσε, την είχε η Ανατολή.

Πού είναι το απέναντι, μην το ρωτάτε, ούτε πόσο εύκολο θα ήταν να διασχίσουν με τα πόδια ένα ανοιγμένο πέλαγος (απόσταση 3000 χιλιόμετρα στην ευθεία), αν πράγματι μέριαζαν τα νερά για να διαβεί αυτός ο περίεργος στρατός. Αυτά τα ερωτήματα για τη μεγάλη αποστολή, ή μάλλον ας λέμε για τη μεγάλη εξόρμηση, είναι μικρά γράμματα. Εξάλλου, δεν είχαν ούτε κάτι να χάσουν, ούτε, τα περισσότερα από αυτά, άφηναν κάτι αγαπημένο πίσω τους. Ίσως κάποιες μανάδες, διαφορετικές από τις άλλες, να προσπάθησαν να τα αποτρέψουν, πολλές μπορεί και να τα κατάφεραν, αλλά τελικά πάνω από 30.000 παιδιά συγκεντρώθηκαν στο Βαντόμ στα τέλη Ιουλίου του 1212. Κανένα τους δεν ήταν πάνω από δώδεκα χρονών.

Αρχηγός τους ήταν ο Στέφανος, ένα φτωχό βοσκόπουλο από την πόλη Κλουά της Ορλεάνης. Τον Μάιο του 1212 εμφανίστηκε στον Άγιο Διονύσιο, όπου έμενε ο βασιλιάς Φίλιππος, και του παρέδωσε μια επιστολή, γραμμένη, κατά τους ισχυρισμούς του, από τον ίδιο τον Χριστό που εμφανίστηκε μπροστά του, ενώ έβασκε τα πρόβατά του, και τον πρόσταξε να κηρύξει τη σταυροφορία.

Η χαρούμενη αυτή στρατιά των 30.000 παιδιών κίνησε προς τα νότια. Ανάμεσά τους ήταν και κάποια αρκετά πλούσια ώστε να έχουν άλογο και πήγαιναν έφιππα. Η διατροφή τους καλυπτόταν από τις ελεημοσύνες, αλλά η χρονιά ήταν κακή και τα περισσότερα λίγα. Πολλά παιδιά

πέθαναν στον δρόμο, άλλα γύρισαν σπίτι τους, αλλά τελικώς αυτή η μεγάλη σταυροφορία των μικρών στρατιωτών έφτασε στη Μασσαλία.

Εκεί όλα τα παιδιά προσευχήθηκαν με όση ευλάβεια διέθεταν και παρακάλεσαν τον Θεό να χωρίσει τα νερά στα δύο, όπως είχε συμβεί στον Ιορδάνη. Παρά την προσευχή και την κατάνυξη των παιδιών, τα νερά της Μασσαλίας παρέμεναν αχώριστα. Δεν συγκινήθηκαν καθόλου από τον στρατό του γάλακτος.

Μετά από μερικές ημέρες, σύμφωνα με τα όσα γνωρίζουμε, ο Ούγος ο σιδηρουργός και ο Γουλιέλμος ο Χοίρος προσφέρθηκαν, για τη Δόξα του Θεού, να μεταφέρουν τα παιδιά στην Παλαιστίνη δωρεάν.(2)

Τέλος της ιστορίας

Πολλά παιδιά πέθαναν στο δρόμο, άλλα γύρισαν σπίτι τους, αλλιώς αυτή η μεγάλη σταυροφορία των μικρών στρατιωτών έφτασε στην Μασσαλία.

Κινητά δεν υπήρχαν, ούτε ταχυδρομείο, ούτε και η τηλεόραση έκανε καμία δήλωση αγνοουμένων.

Και, ωστόσο, επειδή τίποτε δεν μένει κρυφό κάτω από τον ήλιο, έγινε γνωστή η τύχη των 20.000 παιδιών που επιβιβάστηκαν στα πλοία των .. καλών χριστιανών. Τα παιδιά βρέθηκαν δούλοι στα χαρέμια της Ανατολής, πουλημένα από ανίερους Ολλανδούς εμπόρους.

Το πιο συγκλονιστικό μέρος της ιστορίας της αθλιότητας αυτής είναι ο τρόπος που έγινε γνωστή η τραγική μοίρα των παιδιών: Πολλά χάθηκαν σε μια σφοδρή τρικυμία, ενώ άλλων αγνοείται παντελώς η τύχη τους. Δεκαοχτώ από αυτά μαρτύρησαν γιατί δεν ήθελαν να ασπαστούν τον ισλαμισμό. Κάποια πουλήθηκαν στο σκλαβοπάζαρο της Αλεξάνδρειας και πέρασαν την υπόλοιπη ζωή τους σκλάβοι. Περί τα εφτακόσια είναι ακόμα ζωντανά.

Τις πληροφορίες αυτές έφερε στη Γαλλία, το 1230, ένας ιερέας που συνόδεψε τα παιδιά σ' αυτή την παράξενη σταυροφορία.

«Ο ίδιος, μαζί με εκείνα που ήξεραν γράμματα, βρέθηκε στο παλάτι του κυβερνήτη της Αιγύπτου, αλ-Καμίλ, ο οποίος ενδιαφερόταν για τις δυτικές γλώσσες και τα δυτικά γράμματα. Τους αγόρασε και τους κράτησε κοντά του ως διερμηνείς, δασκάλους και γραμματείς, χωρίς να επιχειρήσει να τους αλλάξει την πίστη. Παρέμειναν στο Κάιρο σε συνθήκες μάλλον άνετης αιχμαλωσίας και τελικά ο ιερέας αφέθηκε ελεύθερος. Είπε στους γονείς και συγγενείς που τον

ρώτησαν όσα ήξερε και ύστερα χάθηκε στην αφάνεια».(2)

Μια μεταγενέστερη ιστορία ταύτισε τους δύο κακοήθεις εμπόρους της Μασσαλίας με δύο εμπόρους που απαχονίστηκαν λίγα χρόνια αργότερα επειδή είχαν αποπειραθεί να απαγάγουν τον αυτοκράτορα Φρειδερίκο για λογαριασμό των Σαρακηνών. (2)

Η συγκλονιστική αυτή ιστορία έγινε μύθος. Πώς θα μπορούσε άλλωστε να μη γίνει; Ένας μύθος, σύμφωνα με τον οποίο ένας περαστικός από κάποιο χωριό της Γερμανίας μάγος, που με τον μαγικό του αυλό καθάρει τον τόπο από τα ποντίκια, πμόρνησε τους γονείς των παιδιών γιατί δεν τήρησαν τον λόγο που είχαν δώσει, παίρνοντας μαζί του τα παιδιά τους.

Το δίδαγμα της ιστορίας:

Οι Φράγκοι πουλάνε και τη μάνα τους, αρκεί να βρεθεί αγοραστής.

Η εποχή που εγκαίνιασαν οι σταυροφόροι, στο τέλος του 11ου και στην αυγή του 12ου αιώνα, με την απίστευτη σε αγριότητα κατάληψη της Ιερουσαλήμ (έσφαξαν ακόμα και τα κατοίκια όταν τελείωσαν με τους ανθρώπους), στη συνέχεια με τη λεηλασία της Κύπρου, σε βαθμό αγριότητας ίδιον με αυτόν της Ιερουσαλήμ, κατόπιν με τη λεηλασία της Πόλης, με σφαγές, βιασμούς, κλοπές εκκλησιών, ιδιωτικών και κρατικών κτηρίων, συνεχίζεται με αμείωτη ένταση μέχρι των ημερών μας.

Διακόσια χρόνια άντεξαν τα Βασίλεια της Ουτρεμέρ. Οι Τούρκοι βγήκαν νικητές, οι Βυζαντινοί ήταν οι μεγάλοι ηττημένοι. Οι Φράγκοι έστρεψαν το βλέμμα τους προς δυσμάς, ανοίγοντας μια άλλη ιστορία σφαγών, λεηλασιών και καταπατήσεων ξένων εδαφών.

Σήμερα, σύμφωνα με πάρα πολλές ενδείξεις, αυτή η ιστορία φτάνει στο τέλος της! Το αντίτιμο θα είναι η κατάρρευση αυτού του πολιτισμού, δηλαδή του πολιτισμού του χρήματος και προφανώς και του πλανήτη ολόκαιρου, αφού αυτός ο πολιτισμός έχει μολύνει τα πάντα.

Σημειώσεις:

(1) *Η σταυροφορία των παιδιών* Μαρσέλ Σβόμπι.

(2) *Η Ιστορία των Σταυροφοριών*, του Σερ Σίβεν Ράνσιμαν. Εκδόσεις Γκοβόστη, τόμος Γ' σελ 150 και επόμενες,

Το μονοπάτι

Οδοιπορικό στο μονοπάτι του Ασπρορέματος της πιο απομακρυσμένης κι εγκαταλειμμένης περιοχής

Του Κωνσταντίνου Μαυρίδη

Ο Χένρι Ντέιβιντ Θωρώ είχε γράψει κάποτε ότι «υπήρχαν δύο δρόμοι που οδηγούσαν στο δάσος κι εγώ διάλεξα τον λιγότερο ταξιδεμένο. Αυτό έκανε όλη τη διαφορά...» Όταν ορειβατείς, έρχεσαι συχνά μπροστά σ' αυτό το δίλημμα και η συμβουλή του Θωρώ σε βάζει συχνά σε μπελάδες ή σε βγάζει σε ξεχασμένα μέρη, που λίγοι τυχεροί έχουν δει, ή και στα δύο. Αυτό είναι, όμως, που κάνει τη διαφορά ανάμεσα στον τουρίστα και στον ταξιδιώτη και κάπου εκεί αρχίζει η εξερεύνηση και η αληθινή περιπέτεια.

Το μονοπάτι του Ασπρορέματος, στα ορεινά δυτικά Άγραφα, της πιο απομακρυσμένης κι εγκαταλειμμένης περιοχής της χώρας μας, είναι ένα τέτοιο μονοπάτι. Ξεκινάει λίγο έξω από τα Επινιανά, ένα χωριουδάκι στα 1000 μ. υψόμετρο, για να ακολουθήσει βορειοδυτική κατεύθυνση μέσα από το φαράγγι του Ασπρορέματος και να βγει, τελικά, στον ομώνυμο οικισμό, στους πρόποδες του Ντελιδημιού (2163 μ.), της πιο επιβλητικής κορυφής των Αγράφων. Η είσοδος του είναι εμφανώς σημασμένη σε μια στροφή της δημοσίας, αλλά τίποτε δεν σε προειδοίζει γι' αυτό που θα επακολουθήσει, καθώς, μπαίνοντας σ' αυτό, γυρίζεις πίσω στο παρελθόν και συγκεκριμένα στα τέλη της 10ετίας του '50, όταν το μονοπάτι Επινιανών-Ασπρορέματος ανοίχτηκε στη δυτική πλευρά του φαράγγιού.

Μόνο να απορρήσει μπορεί κανείς για το πώς σκάφτηκε το συγκεκριμένο μονοπάτι στην πλαγιά του απότομου γκρεμού με τα πενιχρά μέσα της εποχής. Για περίπου τέσσερα χρόνια (από το '56 ως το '60) μια ομάδα πειράδων της περιοχής εργαζόταν χειμώνα-καλοκαίρι για τη διάνοιξή του. Οι εργάτες ήταν αναγκασμένοι να κρέμονται από σχοινιά (όχι ορειβατικά σχοινιά ασφαλείας με ελβετικά καθίσματα, αλλά τις τυπικές χωριάτικες τριχιές της εποχής) στη μέση του γκρεμού και να σπάνε τον βράχο ανοίγοντας πόντο-πόντο μια δίοδο που θα επέτρεπε σε ένα φορτωμένο άνθρωπο ή μου-

Για περίπου τέσσερα χρόνια (από το '56 ως το '60) μια ομάδα πειράδων της περιοχής εργαζόταν χειμώνα-καλοκαίρι για τη διάνοιξή του.

λάρι να περάσει. Παρά τις απίστευτες δυσκολίες του εγχειρήματος, δεν σκοτώθηκε κανείς κατά τη διάρκεια των εργασιών και το 1960 οι κάτοικοι του Ασπρορέματος έφταναν στα Επινιανά στεγνοί, καθότι, πριν ανοιχτεί το μονοπάτι, αναγκάζονταν να διασχίσουν τρεις φορές το ποτάμι με το παγωμένο νερό.

Από τότε, βέβαια, έχει περάσει πολύς καιρός και όλες οι ενδείξεις που είχαμε όταν διαβήκαμε εμείς το μονοπάτι (τον Αύγουστο του 2014) συνηγορούσαν στο ότι μάλλον έχει εγκαταλειφτεί στη μοίρα του και δεν χρησιμοποιείται πλέον. Η φύση έχει αρχίσει να επανακτά το χώρο της με αγκαθωτές κληματσίδες και κλαδιά να φράζουν τον δρόμο και να γραπώνουν τα σακίδια, ενώ κατολισθήσεις έχουν κόψει με κοιρώνες το μονοπάτι σε πολλά σημεία. Κατά τη διάσχιση δεν βρέθηκαν σπαρμένα κλαδιά που να μαρτυρούν κάποια πρόσφατη διέλευση και τα αφιερώματα στα τρία εκκλησάκια της διαδρομής ήταν, αποκλειστικά, σε δραχμές. Παρ' όλα αυτά, κάποιες πέτρες τοποθετημένες η μια

πάνω στην άλλη σε συγκεκριμένα σημεία έδειχναν πως κάποιος είχε κάνει τον κόπο να σημάνει τον δρόμο προς τον οικισμό του Ασπρορέματος, ο οποίος θα αποδεικνυόταν μια ματιά σε μια Ελλάδα κάποιας άλλης εποχής, μια Ελλάδα που χάνεται για πάντα.

Τα γαβγίσματα από τα τσοπανόσκυλα που μας εντόπισαν από

την πλαγιά που φαινόταν ο οικισμός στο χάρτι ήταν η πρώτη ένδειξη ότι υπήρχαν άνθρωποι εκεί παρά τα ερείπια σπιτιών και τις κατεστραμμένες πεζούλες που συναντούσαμε για ώρα. Λίγα λεπτά αργότερα, στην κορυφή μιας ορθοπλαγιάς φάνηκε καπνός κι ένα παράξενο σπιτάκι τυλιγμένο ολόκληρο με διαφανές νάιλον ενώ ταυτόχρονα ακούστηκαν παιδιά και μια γυναικεία φωνή να μας καλεί να σιμώσουμε. Αυτή θα ήταν η γνωριμία μας με την οικογένεια Ζαρκαδούλα, την τελευταία οικογένεια κτηνοτρόφων του οικισμού του Ασπρορέματος, που κάποτε αριθμούσε περί τα τριάντα πέντε σπιτικά. Η 2μερη παραμονή μας στο κονάκι τους, για την οποία προσκληθήκαμε με το καλημέρα, ήταν ένα πραγματικό ταξίδι στον χρόνο. Το σπίτι δεν είχε ηλεκτρικό και φωτιζόταν από μια λάμπα υγραερίου, η δε νάιλον επένδυση του σπιτιού αποτελούσε μια πρόχειρη μέθοδο μόνωσης από τις χαμηλές βραδινές θερμοκρασίες. Η ψυχή της οικογένειας είναι η 68χρονη Μαρία Ζαρκαδούλα, μια ακούραστη, μονίμως χαμογε-

λαστή γυναίκα, η καλοσύνη της οποίας είναι αντιστρόφως ανάλογη με τις δυσμενείς συνθήκες υπό τις οποίες έζησε και ζει ολόκληρη τη ζωή της. Η κυρία Μαρία ζει, πλέον, στο Ασπρόρεμα τα καλοκαίρια (Μάιο-Οκτώβριο) μαζί με τους δύο της γιους, Κώστα και Βασίλη, και τις οικογένειές τους κι ένα κοπάδι από πεντακόσια γιδοπρόβατα, τους δε χειμώνες κατεβαίνουν στο χειμαδιό τους, στο Αγγελόκαστρο του Αγρινίου.

Κουβέντα στην κουβέντα, έγινε ξεκάθαρο ότι η πορεία της οικογένειας στον χρόνο και το μονοπάτι ήταν εντελώς συνυφασμένα. Στη ράχη πάνω από τον χαλιά (σάρα) ήταν που, ολομόναχη, η κυρία Μαρία ξεγέννησε τον πρώτο της γιο, κόβοντας τον ομφάλιο λώρο με μια κοφιερή πέτρα και στην κορυφογραμμή, εκεί που τώρα στέκει ένα από τα εκκλησάκια, έσβησε ο άντρας της, προφανώς από κάποια καρδιακή προσβολή. Οι δε Κώστας και Βασίλης έπαιρναν κάθε Δευτέρα το μονοπάτι για τα Επινιανά, για να παρακολουθήσουν το μονοθέσιο σχολείο, και έμεναν σε μια καλυβούλα ως την Παρασκευή που έπαιρναν τον δρόμο της επιστροφής, βρέξει, χιονίσει. Με το γυμνάσιο να βρίσκεται στο χωριό Άγραφα (στο απέναντι βουνό), δεν ήταν απορίας άξιο ότι και τα δύο παιδιά σταμάτησαν το σχολείο στην ΣΤ' Δημοτικού.

Η κυρία Μαρία μας έμαθε να μαγειρεύουμε ορεινές πέστροφες σε φωτιά με κλαδιά, να διώχνουμε τις σκνίπες με τον καπνό απ' τα ξερά φύλλα και άλλες τεχνικές επιβίωσης στο βουνό αλλά ακόμη κι ένας τόσο αισιόδοξος και καλοπροαίρετος άνθρωπος δεν μπόρεσε παρά να επιβεβαιώσει το οφθαλμοφανές. Τη 10ετία του '70 στο Ασπρόρεμα ζούσαν τριάντα πέντε οικογένειες όλο το χρόνο. Το '90 έπεσαν στις είκοσι και σήμερα ζουν εκεί μόνο οι Ζαρκαδούλες κι αυτοί μόνο τα καλοκαίρια. Το Ασπρόρεμα οβήνει και μαζί μ' αυτό κλείνει και το μονοπάτι που το ενώνει με τον έξω κόσμο. Μόνη αχτίδα ελπίδας οι πέτρες του Κώστα, τοποθετημένες η μια πάνω στην άλλη, φάρoi μέσα στο φαράγγι, να οδηγούν τους χαμένους πεζοπόρους στον δρόμο για το σπίτι.

Οι εργάτες ήταν αναγκασμένοι να κρέμονται από σχοινιά (όχι ορειβατικά σχοινιά ασφαλείας με ελβετικά καθίσματα, αλλά τις τυπικές χωριάτικες τριχιές της εποχής) στη μέση του γκρεμού.

Τήλος: Με μέτρο τη φύση

Τον τελευταίο καιρό το νησί έχει στοχοποιηθεί από τους λαθρέμπορους διακινητές ανθρώπινων ψυχών

Του Κώστα Σαμόντη

Η αφορμή για την επίσκεψή μας στην Τήλο στο έβδομο αυτό νησί των Δωδεκανήσων, δόθηκε πριν κάποια χρόνια στην Κάρπαθο. Εκεί είχαμε συναντήσει το Γερμανό Άντολφ ο οποίος περιέγραφε με μεγάλο ενθουσιασμό τις κατ' επανάληψη επισκέψεις του στην Τήλο κυρίως για τα εξαιρετικά μονοπάτια που διασχίζουν το νησί αλλά και την ιδιαίτερη φύση της.

Παρ' όλο που το ταξίδι με πλοίο ξεπερνά τις 17 ώρες, η Τήλος έχει φανατικούς θαυμαστές αρκειτούς από τους οποίους την επισκέπονται πλέον της μίας φορές. Σημαντικό δέλεαρ είναι το ότι στην παραλία Έριστο (αλλά και στην Πλάκα) μπορεί κάποιος να κάνει ελεύθερη κατασκήνωση, σε ένα από τα ελάχιστα μέρη πλέον που επιτρέπεται. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Το νησί πήρε το όνομά του από τον Τήλο, το μικρότερο γιό της Αλίας, αδελφής του Ηλίου. Ο μύθος αναφέρει πως ο Τήλος έφτιασε στο νησί για να μαζέψει αρωματικά βότανα τα οποία χρειαζόταν η άρρωστη μητέρα του και όταν εκείνη ανάρρωσε επέστρεψε στο νησί όπου και ίδρυσε ναό προς τιμήν του Ηλίου-Απόλλωνα και του Ποσειδώνα. Ανασκαφές ανάγουν την πρώτη κατοίκηση του νησιού στη νεολιθική περίοδο 8.000 έως 7.000 π.Χ. περίπου με βάση λίθινα εργαλεία που ανακαλύφθηκαν. Αξίζει να αναφερθεί ότι ανασκαφές στο σπήλαιο Χαρκαδιό έφεραν στο φως οστά ενός ενδημικού πυγμαίου ελέφαντα ο οποίος υπήρχε στο νησί μέχρι το 4.000 π.Χ. Πιστεύεται ότι κατοικήθηκε από Δωριείς μετά τον Τρωικό Πόλεμο.

Κατεβήκαμε από το καράβι φορτωμένοι σκηνές, υπνόσακους, τέντες όλα τα σύνεργα του καλού κατασκηνωτή και αφού πήραμε το γραφικό δρόμο που ενώνει τα Λιβάδια, το λιμάνι του νησιού, με την Έριστο φτάσαμε σε μια από τις πιο όμορφες παραλίες των Δωδεκανήσων μήκους 2,5 χιλιομέτρων με ψιλή μαύρη άμμο και τεράστια αλμυρικά πρόθυμα να μας προσφέρουν τον παχύ τους ίσκιο και να μας φιλοξενήσουν για τις επόμενες ημέρες. Κοντά σε μας δεκάδες άλλοι κατασκηνωτές, λάτρεις του «αθλήματος», φιλικό και διακριτικό συνυπέγραφαν μία από τις καλύτε-

Το νησί πήρε το όνομά του από τον Τήλο, το μικρότερο γιό της Αλίας, αδελφής του Ηλίου. Ο μύθος αναφέρει πως ο Τήλος έφτιασε στο νησί για να μαζέψει αρωματικά βότανα τα οποία χρειαζόταν η άρρωστη μητέρα του και όταν εκείνη ανάρρωσε επέστρεψε στο νησί όπου και ίδρυσε ναό προς τιμήν του Ηλίου-Απόλλωνα και του Ποσειδώνα

ρες ελεύθερες κατασκηνώσεις που έχουμε κάνει. Αρωγός σε αυτό και ο δήμος με τις κτιστές τουαλέτες και ντουσιέρες που έχει φτιάξει, καθιστώντας ουσιαστικά τη διαμονή μας πολυτελή. Από κοντά η φιλικότητα όσο και η ανεκτικότητα των κατοίκων (με έντονα δωρικά στοιχεία) στην προφορά πολλών από αυτούς) που τους διακρίνει, όχι μόνο απέναντι σε επισκέπτες που σε άλλα νησιά θεωρούνται ανεπιθύμητοι, αλλά και απέναντι στα κατοικίδια που αρκετοί από μας είχαμε μαζί μας.

Όμως η Τήλος εκτός από νησί της ανεκτικότητας, εύκολα μπορεί να χαρακτηριστεί και νησί των αρωματικών βοτάνων. Αρκεί ένα μικρό αεράκι για να πλημμυρίσει όλο το νησί από τη μυρωδιά του θυμαριού και του φασκόμηλου. Είναι αυτή η μυρωδιά που σε περικυκλώνει όταν κολυμπάς στα βαθυγάλανα νερά του, είναι αυτή η μυρωδιά που σε συντροφεύει όταν περπατάς ένα από τα 14 ιδιαίτερης ομορφιάς μονοπάτια της. Τα μονοπάτια αυτά, καλοδιατηρημένα, και με την απαραίτητη σήμανση, σε προκαλούν να γνωρίσεις μακριά από την ασφάλτο την ιδιαίτερη φύση της. Δεκάδες διαφορετικοί τύποι οικοσυστημάτων χαρίζουν καταφύγιο σε 400 είδη φυτών και 100 είδη πουλιών. Ο μεθυσμένος, από αρώματα λουλουδιών και βοτάνων, περιηγητής

εύκολα θα συναντήσει το σούρουπο μπροστά στα πόδια του αγριοκούνελα, μικρόσωμες κουκουβάγιες, σκαντζόχοιρους, νησιώτικες πέρδικες. Ίσως το γεγονός ότι από το 2003 κάτοικοι, επιστήμονες, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων, ίδρυσαν το μη κερδοσκοπικό σωματείο Πάρκο Τήλου, σε μια προσπάθεια ανάδειξης προστασίας και διαφύλαξης του ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του νησιού να έχει παίξει καθοριστικό ρόλο, μαζί με την απαγόρευση του κυνηγιού της πέρδικας από το 2004. Γιατί είναι αλήθεια ότι σπάνια θα συναντήσεις

τόσο μεγάλη ποικιλία χλωρίδας και πανίδας σε άλλο νησί.

Όμως η μαγεία του περιηγητή δεν σταματάει εκεί. Στο δρόμο του θα συναντήσει εκκλησιάκια, αρκετά από αυτά μισογκρεμισμένα, που χρονολογούνται από τον 15ο αιώνα με τα περισσότερα αυτά να κρύβουν ακόμα και μέσα στα ερείπιά τους σπάνιες όσο και ιδιαίτερου κάλλους αγιογραφίες. Κορωνίδα όλων η Μονή του Αγ. Παντελεήμονα (προστάτη του νησιού) η οποία ιδρύθηκε το 1470 και δεσπόζει στις καταπράσινες βορειοδυτικές ακτές του. Καταπράσινες, και αυτό είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό του νησιού, γιατί σε πολλές περιοχές θα συναντήσεις πηγές με τρεχούμενο νερό αν και νησί, εξαιτίας του γεωμορφολογικού του εδάφους.

Σημαντικό επίσης είναι το γεγονός ότι κάτοικοί του ασχολούνται ακόμη με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και το ψάρεμα προμηθεύοντας στη μεγάλη πλειοψηφία τους τα εσπιατόρια του νησιού παρέχοντας στον επισκέπτη τη σιγουριά ότι τα εδέσματα που θα γευτεί θα είναι από αγνά φυσικά προϊόντα παραγωγής και συγκομιδής των ντόπιων.

Τον τελευταίο καιρό το νησί έχει στοχοποιηθεί από τους λαθρέμπορους διακινητές ανθρώπινων ψυχών. Σε τέτοιο σημείο όπου εν είδει

ανέκδοτου κυκλοφορεί ανάμεσα στους κατοίκους, ότι Τετάρτη στον Άγιο Σέργιο, Παρασκευή στη Σκάφη. Είναι οι εβδομαδιαίοι προορισμοί των λαθρεμπορικών που ξεφορτώνουν καραβιές παράνομων μεταναστών από τα κοντινά παράλια του Μαρμαρά. Όσο και αν τον τελευταίο καιρό οι κάτοικοι έδειξαν την αλληλεγγύη τους με τρόφιμα, ρούχα και φάρμακα σε αυτούς τους ανθρώπους, έντονος είναι ο προβληματισμός για το επόμενο χρονικό διάστημα. Ειδικά εν όψει του χειμώνα, εκφράζουν το φόβο τους ότι τα δρομολόγια θα πυκνώσουν με αποτέλεσμα αφενός τα σίγουρα σχεδόν ναυάγια των σαπιοκάραβων να οδηγήσουν στον πνιγμό αρκετούς από αυτούς, αλλά και αφετέρου ότι ο μεγάλος αριθμός αυτών δεν είναι διαχειρίσιμο μέγεθος από την τοπική κοινωνία.

Φύγαμε μετά τις ολιγοήμερες διακοπές μας κουβαλώντας στις αποσκευές μας το αγνό θυμαρίσιο ντόπιο μέλι, τις καλύτερες αναμνήσεις που θα μπορούσε να κουβαλήσει ένας φυσιολάτρης, αλλά και μια επιθυμία. Την επιθυμία να την επισκεφθούμε κάποια στιγμή καλύτερα και πιο ολοκληρωμένα στο μέλλον.

Θα κλείσουμε με τους στίχους την Ήριννας, της μικρής ποιήτριας του 4ου π.Χ. αι. του νησιού από το έργο της Ηλακίτη:

«Μα σε κλίνει ανδρός μόλις βρέθηκες,

τα λησμόνησες όλα που άκουγες τότε, παιδάκι μικρό, κουρνιασμένο στον κόρφο της μάνας του

Αχ Βαυκίδα, καλή μου, τη λήθη η θεά Αφροδίτη κρυφά στην καρδιά σου είχε βάλει.»

Εκδόσεις Γαβριηλίδη.

ΥΓ. Στο ταξίδι μας μας συντρόφευσαν σε πρώτη και δεύτερη ανάγνωση τα βιβλία *Ελληνική Ιδιαιτερότητα τ. 2ος* (Η πόλις και οι νόμοι) του Κ. Καστοριάδη Εκδόσεις Κριτική, *Μάζα και Ιστορία* του Κ. Παπαϊωάννου Εναλλακτικές Εκδόσεις (σε συμπλήρωση και ανυπαρβολή μεταξύ τους), *Εβραϊκή Ιστορία-Εβραϊκή Θρησκεία* του Ισραήλ Σαχάκ Εναλλακτικές Εκδόσεις, *Ουτοπία τ. 58* Αφιέρωμα στον Αραβικό Πολιτισμό, *Η Τοπική Αυτοδιοίκηση κατά την Οθωμανική Περίοδο* Εκδόσεις Γκούτεμπεργκ και *Η τριλογία της Μασσαλίας* του Ζαν Κλωντ Ιζζό Εκδόσεις Πόλις.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι κάτοικοι της Τήλου ασχολούνται ακόμη με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και το ψάρεμα.

Αποικιακά, πατερναλιστικά αναβιώματα

Του **Δημήτρη Μάρτου**

...με την επανένωση των δύο Γερμανιών αποκτήσαμε την ελευθερία που δεν είχαμε στην πρώην Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας... πολλοί άνθρωποι έζησαν μία δύσκολη περίοδο γιατί πάρα πολλά επαγγέλματα καταργήθηκαν... Τώρα όμως, σαν ενωμένη Γερμανία, έχουν ξεπεραστεί τα προβλήματα και είμαι πεπεισμένη ότι αυτό ακριβώς θα συμβεί και στην Ελλάδα...

Α. Μέρκελ, Αθήνα, Απρίλιος 2014

Η κ. Μέρκελ, απευθυνόμενη σε νέους Έλληνες επιχειρηματίες υπαγόρευσε τον τρόπο προσαρμογής της Ελλάδας στις στοχεύσεις της γερμανικής καγκελαρίας: την απώθηση της παλαιάς «ανελεύθερης» περιόδου του ανδρεοπαπανδρεϊκού κρατισμού, της «τελευταίας σοβιετίας», κατά τον πρωθυπουργό της χώρας, ο οποίος φαίνεται να έχει μετατραπεί σε τοποτηρητή της καγκελαρίας. Μόνο που στην Ελλάδα το πολιτικό-διοικητικό προσωπικό και οι παραιτηθέντες της πάλαι ποτέ «ελληνικής σοβιετίας» καλά κρατεί και μ' αυτό συγκροτεί τον νέο πατερναλισμό της η καγκελαρία

Μερικοί «νέοι επιχειρηματίες» κατήγγειλαν στην καγκελαρία το «ελληνικό κράτος», ότι δεν τους αφήνει να προσαρμοστούν στις ευ-

ρωγερμανικές υποδείξεις. Αυτή άδραξε την ευκαιρία για να τους παροτρύνει να «συζητήσουν» με τους αντιπάλους της, εννοώντας τους απροσάρμοστους, τους αντιμπεριαλιστές, και να τους διαμηνύσουν ότι τώρα «έχουμε ελευθερία».

Η καγκελάρια στοχεύει στη νέα γενιά. Οι παλιοί έχουν «αγκυλώσεις», δύσκολα προσαρμόζονται. Και όπως είπε ο τοποτηρητής της, «όσοι δεν προσαρμόζονται, πεθαίνουν». Και προσαρμογή σημαίνει αποδοχή της γερμανικής επιτροπείας, σημαίνει διαγραφή των παλαιών αντιμπεριαλιστικών «ιδεοληψιών». Το «η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες» θεωρείται μια χίμαιρα και, μάλιστα, επειδή αυτή υιοθετείται και από τους εγχώριους φασίστες, δείχνει την καταστροφική της προοπτική. Κατά την καγκελαρία, η Ελλάδα μπορεί να ανήκει στους Έλληνες μόνο μέσω των Γερμανών. Μας υπενθυμίζει πως, όταν την ξένη επιτροπεία την αντικαθιστούν κάποιες αυτόνομες τοπικές ηγεσίες, τότε επέρχεται εκτροχιασμός και τιμωρία.

Ο κόσμος της Δύσης, της καγκελαρίου και των τοποτηρητών τους, παρουσιάζεται σαν μια περιπερισμένη αυτοκρατορία, με σκληρούς κανόνες και θεσμούς, συγκρίσιμους μόνο με τα έξω της αυτοκρατορίας καθεστώτα, που ταυτίζονται με την αβεβαιότητα και τα τέρατα: τον Ανδρέα Παπανδρέου, τον Καντάφι, τον Σαντάμ, τους ταλιμπάν, τους κομμουνιστές, τους εθνικι-

στές κλπ.

Καλλιεργούν την αίσθηση της ανημποριάς για να μην μπορείς να απειλείς την αυτοκρατορία. Για να εισέλθεις στο κάστρο της θα πρέπει να αποβάλεις όλες εκείνες τις ιστορικές μνήμες που σε αποπροσανατόλισαν. Να θεωρήσεις ότι τα δικά σου λάθη οδήγησαν στον ξεπεσμό σου και όχι οι πατερναλιστικές σχέσεις. Να ανασυνθέσεις την ιστορία σου με νέα σημεία, πρόσωπα και γεγονότα, που προκρίνανε την εθελουσία.

Η «Νέα Ελλάδα» των πατερναλιστικών σχέσεων πρέπει να καθαριστεί από τις ακαθαρσίες της αντιμπεριαλιστικής/εθνικής παράδοσης και να επανασυνδεθεί με την παράδοση του Deutsche Hellenismus. Αυτός γίνεται ξανά η υποκαταστατική / ψευδεπίγραφη εθνική ταυτότητα, που σου επιτρέπει να κυκλοφορείς εντός των τειχών της αυτοκρατορίας

Η κυρία Μέρκελ ήρθε σαν σε μια γερμανική επαρχία, για να διακηρύξει την ανωτερότητα της δικής τους διαδρομής, του δικού τους ελληνισμού, ότι αυτός είναι γεμάτος με σοφία, μόχθο και έγνοια, ότι η Ελλάδα έχει υπόσταση λόγω της δικής τους παρέμβασης, ότι τα σπουδαία πράγματα τα κάνανε Γερμανοί και οι άλλοι Δυτικοί: το κράτος, την πρωτεύουσα, την εθνική γεωγραφία, την αισθητική. Ότι οι Έλληνες δεν φτιάχναν κάτι πιο ελληνικό / αρχαιοπρεπές αλλά πιο αξιοθρήνητο.

Η γερμανική καγκελαρία, που δολιεύθηκε τον ελληνικό λαό, με τις εταιρείες-σκάνδαλα και τους πολιτικούς μειωμένης εθνικής ευθύνης, δεν απέκτησε ποτέ μ' αυτόν μια σχέση ισομίας και συμπόρευσης. Το πρόβλημα του γερμανισμού ήταν ότι δεν κατανοούσε, παρ' όλο τον υπερδιακηρυγμένο αρχαιοελληνισμό του, την έννοια της φιλοξενίας. Διεκδικούσε μια είσοδο στους κόσμους του ελληνισμού ως κατακτητής. Αν δεν σου έπαιρνε το σπίτι, σε υποχρέωνε να το κατοικήσεις με τον τρόπο του «ξένου».

Τώρα, η αποικιοκρατική φαντασίωση της Γερμανίας επανέρχεται για να δημιουργήσει εξαρτημένα αντανάκλαστικά, έναν υπάκουο λαό. Έτσι νομίζει ότι θα αναχαιτίσει την αντιμπεριαλιστική «συνήθεια», που προκρίνει μποϊκοτάζ γερμανικών προϊόντων και αντίσταση στην αποικιοποίηση. Χρηματοδοτεί πολιτικά-μορφωτικά ιδρύματα («Αντινάουερ»-Χριστιανοδημοκρατών, «Εμπερτ»-Σοσιαλδημοκρατών, «Λούξεμπουργκ»-Αριστεράς), για να διευκολύνουν την ελληνική κοινωνία να εσωτερικεύσει τον «αγαθοεργό» ρόλο του γερμανικού ιμπεριαλισμού.

Η σημερινή σχέση Γερμανίας και Ελλάδας εντάσσεται σε μια γενικότερη τάση αναβίωσης παλαιών αποικιακών σχέσεων. Η βασίλισσα της Αγγλίας πήγε στην Ινδία, ο πρόεδρος της Γαλλίας στην Αλγερία και η καγκελάρια της Γερμανίας στην Ελλάδα.

Ο κόσμος ως φάντασμα

Του **Στράτου Μείντανόπουλου**

Με το κείμενο που ακολουθεί, ξεκινά το εκτενές δοκίμιο του Γκύντερ Άντερς, «Ο κόσμος ως φάντασμα και ως μήτρα» (1956), το οποίο περιλαμβάνεται στη συλλογή του με τίτλο «Ο άνθρωπος είναι ξεπερασμένος».

Όσοι έχουν δει την ταινία επιστημονικής φαντασίας Matrix («μήτρα»), η οποία δεν βρίθει μόνον ειδικών εφέ, αλλά και αναφορών στις ευρωπαϊκές θεωρίες περί αλλοτρίωσης, θα μαντέψουν εύκολα τι πραγματεύεται εδώ ο συγγραφέας: Πρόκειται για μια ριζοσπαστική κριτική του ραδιοφώνου και τηλεόρασης ως τεχνολογίας που υποβιβάζει τον άνθρωπο σε αντικείμενο.

Ο Γερμανοεβραϊός φιλόσοφος και συγγραφέας Άντερς (1902-1992) είναι ελάχιστα γνωστός εκτός γερμανόφωνου χώρου για την κριτική του στην τεχνολογία των λεγόμενων μέσων μαζικής ενημέρωσης. Είναι κάπως πιο γνωστός υπό την ιδιότητά του ως ανθρωπιστής ακαθιστής και συγκεκριμένα για την πολεμική του κατά των πυρηνι-

κών όπλων και για τον στοχασμό του πάνω στο Ολοκαύτωμα. Το ίδιο ισχύει και στην Ελλάδα, όπου έχουν εκδοθεί η δημόσια επιστολή του προς τον γιο του Αϊχμαν («Εμείς οι γιοι του Αϊχμαν», εκδ. Εστία) και ένα μάλλον πάρεργό του («Βία: Ναι ή Όχι», εκδ. Ελευθεριακή Κουλτούρα). Αντίθετα, «Ο κόσμος ως φάντασμα», εξ όσων γνωρίζω, δεν έχει μεταφραστεί. Πάντως κάποια αποσπάσματα του δοκιμίου έχουν δημοσιευθεί στη διαδικτυακή επιθεώρηση danger few, η οποία συχνά παρουσιάζει στο ελληνόφωνο κοινό ουσιώδη και καλογραμμένα ψήγματα της ευρωπαϊκής σκέψης (<http://dangerfew.blogspot.gr/2012/10/blog-post.html>) ο.μ.

Γκύντερ Άντερς

Κανένα μέσο δεν είναι απλώς και μόνο μέσο

Διαβάζοντας κανείς την κριτική που ασκώ στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση, η πρώτη αντίδραση είναι: Ας μη γενικεύσουμε – εξαρτάται πώς χρησιμοποιούμε αυτά τα μέσα και τι σκοπούς εξυπηρετούν: καλούς ή κακούς, ανθρωπιστικούς ή απάνθρωπους, κοινωνικούς ή αντικοινωνικούς.

Το γνωστό αυτό επιχείρημα (αν μπορεί ένα κλισέ να θεωρηθεί επι-

χείρημα) απηχεί την αισιοδοξία της πρώτης βιομηχανικής επανάστασης και εξακολουθεί να διατυπώνεται με την ίδια ελαφρότητα από όλες τις παρατάξεις. Είναι όμως αμφίβολος εγκυρότητας, διότι θέτει ως προϋπόθεση τη χρήση της τεχνολογίας κατά το δοκούν. Πράγματι, η πεποίθηση ότι στον κόσμο μας υπάρχουν απλώς «μέσα» προς εξυπηρέτηση οιασδήποτε «ευγενοῦς στόχου» είναι φενάκη. Τα εργαλεία είναι μορφές πραγματικότητας, οι οποίες μάλιστα έχουν τη δύναμη να μας διαπλάθουν. Και το γεγονός ότι μας διαπλάθουν, ανεξάρτητα από τους σκοπούς που τους βάζουμε να υπηρετήσουν, δεν παύει να ισχύει αν τα υποβιβάσουμε λεκτικά σε «μέσα». Στην πραγματικότητα, η χονδροειδής διαίρεση σε «μέσα» και «σκοπούς», την οποία προϋποθέτει το εν λόγω επιχείρημα, είναι ολότελα ψευδής. Δεν υπάρχουν πινακίδες που γράφουν «μέσα» και πινακίδες που γράφουν «σκοποί» στον χώρο του υπέρμετρα εκμηχανισμένου μας βίου. Αυτός ο διαχωρισμός έχει νόημα μόνο για μεμονωμένες πράξεις και μεμονωμένες μηχανικές διεργασίες. Όχι όμως όταν πρόκειται για το «όλον», είτε στην πολιτική είτε στη φιλοσοφία. Όποιος αντιλαμβάνεται τη

ζωή με βάση τη διάκριση «μέσων» και «σκοπών», την αντιλαμβάνεται ως τεχνική διεργασία, ως σύνολο σκοπών-πράξεων. Και έτσι διαπράττει την ίδια βαρβαρότητα εναντίον της οποίας καταφέρεται όταν αυτή λαμβάνει τη μορφή της φράσης «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Η απόρριψη της φράσης αυτής είναι εξίσου χονδροειδής με την (σπανίως ρητή εξέλλου) αποδοχή της. Διότι, όποιος την απορρίπτει, αποδέχεται σιωπηρά τη νομιμότητα του διαχωρισμού: αναγνωρίζει δηλαδή ότι μπορεί να ισχύει στη ζωή εν γένει. Ο ανθρωπισμός όμως αρχίζει στην πράξη εκεί που η εν λόγω διάκριση καθίσταται άνευ νοήματος. Εκεί που μέσα και σκοποί εμποτίζονται από τον τρόπο ζωής και τα ήθη με τρόπο που κανείς να μην μπορεί (ή να μην διανοείται καν) να διαχωρίσει μέσα και σκοπούς για συγκεκριμένα κομμάτια της ζωής ή του κόσμου. Εκεί όπου «το μονοπάτι για το πηγάδι έχει την ίδια γλύκα με το νερό».

Φυσικά, μπορούμε να δούμε τη θεία λειτουργία στην τηλεόραση. Είτε όμως το θέλουμε είτε όχι, αυτό που μας διαμορφώνει ή μας μεταμορφώνει εξίσου με τη θεία λειτουργία είναι το γεγονός ότι δεν συμμετέχουμε σε αυτήν, αλλά καταναλώνουμε απλώς

την εικόνα της. Τούτο, όχι μόνο διαφέρει, αλλά είναι και αντίθετο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Ό,τι χαράζεται μέσα μας ή οβήνει πράγματα από μέσα μας, ό,τι μας μορφώνει ή μας παραμορφώνει, δεν είναι το περιεχόμενο των μέσων, αλλά τα ίδια τα μέσα, οι συσκευές. Οι συσκευές δεν επιδέχονται απλώς διαφορετικές χρήσεις, αλλά, λόγω της σταθερής δομής και λειτουργίας τους, ορίζουν εκ των προτέρων τη χρήση τους και συνάμα τον τρόπο ενασχόλησής μας με αυτές και τον τρόπο ζωής μας – εν ολίγοις μας ορίζουν.

Οι αναγνώστες στους οποίους απευθύνομαι είναι οι καταναλωτές, δηλαδή οι ακροατές και οι θεατές. Έπονται οι φιλόσοφοι και οι άνθρωποι του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης: στους μεν είναι ξένο το αντικείμενο, στους δε ο τρόπος πραγμάτευσής του. Ουσιαστικά δεν απευθύνομαι σε όλους τους καταναλωτές, αλλά μόνον σε όσους, έστω και μία φορά, κατά τη διάρκεια μιας εκπομπής ή αμέσως μετά, αναρωτήθηκαν: «Μα, τι κάνω τώρα;», «Τι ακριβώς μου έκαναν τώρα;». Σε εκείνους λοιπόν οι οποίοι κάποιο αναρωτήθηκαν οφείλω, και θα δώσω, ορισμένες εξηγήσεις...

● | ΘΕΑΤΡΟ κριτική

Του Κώστα Σομάντη

Η διαχρονικότητα των Τρωάδων

ΤΡΩΑΔΕΣ σε σκηνοθεσία Θ. Μουμουλίδη

Η Μήλος υπήρξε μία από τις λίγες ναυτικές αποικίες των Λακεδαιμόνιων. Παρά το γεγονός αυτό, είχαν επιλέξει να κρατήσουν ουδέτερη στάση κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου. Το 416 π.Χ. οι Μήλιοι επέμεναν στην ουδετερότητα, παρά την αφόρητη πίεση των Αθηναίων να προσχωρήσουν στην Αθηναϊκή Συμμαχία. Μετά την επιμονή τους αυτή, οι Αθηναίοι κατέλαβαν ύστερα από πολιορκία τη Μήλο, σκότωσαν όλους τους άρρενες κατοίκους της και πούλησαν δούλους τα γυναικόπαιδα, βεβηλώνοντας ναούς και καταστρέφοντας οικίες. Αυτό ακριβώς το γεγονός θα λειτουργήσει ως αιτία για να γράψει ο Ευριπίδης τις Τρωάδες ένα χρόνο αργότερα, έργο για το οποίο πήρε το δεύτερο βραβείο στους Αγώνες των Μεγάλων Διονυσίων το 415 π.Χ.

Το συγκεκριμένο έργο, μαζί με τους Πέρσες του Αισχύλου και την Αντιγόνη του Σοφοκλή, θεωρείται η κορυφαία τριάδα των αρχαίων ελληνικών τραγωδιών. Αυτό που κάνει πολύ σημαντικό αυτό το έργο του Ευριπίδη είναι η εκφρασμένη δυνατότητα αμφισβήτησης της εξουσίας. Η Αθηναϊκή Δημοκρατία του παρέχει και του εγγυάται ταυτόχρονα το δικαίωμα να κριτικάρει σκληρά τη στάση των Αθηναίων απέναντι στους Μήλιους, στην καρδιά του Πελοποννησιακού Πολέμου. Αυτό ακριβώς το γεγονός είναι η αποθέωση της κατά τον Κώστα Παπαϊωάννου «Θεατροκρατίας» και αυτής της ιδίας της φύσης της Αθηναϊκής Δημοκρατίας.

Η υπόθεση του έργου διαδραματίζεται αμέσως μετά την άλωση της Τροίας. Οι Έλληνες έχουν προβεί ήδη στη λεηλασία και τον εξανδραποδισμό της πόλης. Αυτό που μένει είναι ο τελικός επιμερισμός των λαφύρων ανάμεσα στα οποία είναι και οι γυναίκες της Τροίας, οι Τρωάδες. Παρακολουθούμε λοιπόν τη μοίρα των επιφανών αυτών γυναικών, άλλες εκ των οποίων μοιράζονται ως σκλάβες και παλλακίδες και άλλες θυσιάζονται. Ακόμη και ο Αστυάνακτας, το μικρό παιδί του Έκτορα, δεν έχει καλύτερη τύχη. Προς αποφυγή αντεκδίκησης εκ μέρους του όταν ενηλικιωθεί, ρίχνεται από τα τείχη της Τροίας και θανατώνεται.

Στους διαλόγους γινόμαστε μάρ-

τυρες των δεινών των πητμένων από την υπερβολικά βίαιη, αλαζονική συμπεριφορά των νικητών έναντι των πητμένων, από την «ύβρη» απέναντι σε θεούς και ανθρώπους. Και είναι ακριβώς αυτή η υπέρβαση, ή ύβρις, που θα προκαλέσει τη μήνιν των θεών, οι οποίοι θα επιφυλάξουν για τους νικητές τα δεινά που θα αντιμετωπίσουν στα δέκα χρόνια της επιστροφής στην πατρίδα. Κορυφαία στιγμή η ανυπαράθεση Ελένης και Εκάβης με την πρώτη να επιρρίπτει τις ευθύνες του Τρωικού Πολέμου στους θεούς (στη Μοίρα) και τη δεύτερη να αναδεικνύει τις προσωπικές της ευθύνες (τη Βούληση).

Έχει πλέον καθιερωθεί ως θεσμός η παρουσίαση αρχαίων τραγωδιών το καλοκαίρι, κάπως σαν ένα είδος «υποχρέωσης». Κάποιες φορές, οι θεατρικές αυτές παραστάσεις ενέχουν, τον χαρακτήρα της αρπακτής, άλλες εκφράζουν τον ουσιαστικό προβληματισμό του σκηνοθέτη. Ένα έργο όμως δικαιώνεται όταν, μετά από τις δεκάδες επαναληπτικές παρουσιάσεις του, εμπεριέχει μια πρόταση και ένα Λόγο για την επιλογή αυτή, όταν ο σκηνοθέτης ή/και ο μεταφραστής παρουσιάζουν κάτι αξιοπρος θέαση. Ως εκ τούτου, υπάρχει πλέον μία επιφυλακτικότητα στις παραστάσεις αυτές, εκτός αν κάποιος θέλει απλώς να περάσει δύο ευχάριστες ώρες.

Ο Θέμης Μουμουλίδης, σε μία σύμπραξη του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ και της 5ης Εποχής / Τέχνης, ανέβασε το καλοκαίρι αυτό τις Τρωάδες, σε μία

αντιπολεμική πρόταση μεσούσης μιας περιόδου κατά την οποία τα τύμπανα του πολέμου ακούγονται ολοένα και πιο κοντά μας. Δεν είναι μόνο η αποιρόπαια επίθεση του Ισραήλ εναντίον της Γάζας. Είναι δυστυχώς η προέλαση των ακραίων φονταμενταλιστών του ισλαμικού κράτους στη Συρία και το Λεβάντε, αλλά και η αποκορύφωση του εμφυλίου πολέμου στην Ουκρανία, μία ακόμη τραγική διάψευση όσων είχαν ευαγγελι-

στεί το τέλος της ιστορίας.

Προσδίδει λοιπόν στην πρότασή του έντονο αντιπολεμικό χαρακτήρα, γεγονός που φαίνεται τόσο στο σκηνικό και τους ήχους που το πλαισιώνουν, όσο και στις ενδυμασίες των ηθοποιών. Για την ευόδωση του σκοπού του, έχει στη διάθεσή του πλήθος ικανών ηθοποιών, αρκετοί των οποίων είναι καθάριοι ηθοποιοί θεάτρου. Προτείνει τόσο μια καθόλα άρτια και επαγγελματική παράσταση, όσο όμως και μια άνιση τέτοια, μιας και δεν καταφέρνει να πάει την πρόταση αυτή ένα βήμα παραπέρα. Ο θεατής θα μείνει σε γενικές γραμμές ικανοποιημένος από την παράσταση που παρακολούθησε, είναι αμφίβολο όμως αν θα τη διατηρήσει στη μνήμη του ως κάτι το ιδιαίτερο και ξεχωριστό, πόσο μάλλον ως ρηξικέλευθο. Κατορθώνει και αποσπά πολύ καλές ερμηνείες από αρκετούς εκ των ηθοποιών όχι όμως από όλους. Μακράν των υπολοίπων, ξεχωρίζουν η Φιλάρετη Κομνηνού ως Εκάβη, με την τραγικότητα που χαρακτηρίζει την ηρωίδα, η οποία παραπαίει ανάμεσα στην αλλοφροσύνη που την κυριαρχεί εξαιτίας των δεινών που έχει προκαλέσει το άγος των κατακτιπών και της λογικής την οποία, ως βασίλισσα, οφείλει να διατηρήσει για την αντιμετώπισή τους. Εξίσου πολύ καλή η Ιωάννα Παππά, στο ρόλο της Κασσάνδρας, η οποία ως ιέρεια κυριαρχείται από την ένθεη μανία του υπερβατικού, την ίδια στιγμή που καλείται να διαχειριστεί την αμηχανία της απέναντι

στην απουσία του Θείου που δεν την προστατεύει.

Ο Στέλιος Μάινας ως Ταλθύβιος (ο διαπραγματευτής των Ελλήνων) κατορθώνει να ερμηνεύσει καλά τον ήρωα που υποδύεται και ο οποίος νιώθει ανήμπορος να ανιδράσει, αλλά και να υπερασπιστεί τα ανοσιουργήματα των οποίων γίνεται μάρτυρας, ενώ άνιση είναι η ερμηνεία του καλού ηθοποιού Αρη Λεμπεσόπουλου ως Ποσειδώνα και Μενέλαο, με την απόδοση του τελευταίου, ως καρικατούρα, να παρουσιάζει ενδιαφέρον.

Στα θετικά της παράστασης το πρόγραμμα, το οποίο έχει τη μετάφραση του Κ. Χ. Μύρνη, αλλά και κείμενα με μαρτυρίες για πυροβολισμούς αμάχων εν ψυχρώ στη Γάζα, κτηνώδεις δολοφονίες γυναικών κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, αλλά και απόσπασμα από τον Μακρυγιάννη για τον βιασμό παπαδιάς από Τούρκους, κάπου στο 1830.

Επανερχόμενοι η όλη παράσταση παρακολουθείται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δεν κατορθώνει όμως να περάσει στο επίπεδο της ξεχωριστής.

ΕΞ ΟΝΥΧΟΣ ΤΟΝ ΛΕΟΝΤΑ

Παρεμπιπτόντως, αξίζει να αναφέρουμε ότι, στο έβδομο βιβλίο της Παλατινής Ανθολογίας, τέσσερα από τα εννέα επιγράμματα, τα αφιερωμένα στον Ευριπίδη, αποδίδονται στον ιστορικό Θουκυδίδη, με το τετράστιχο που ακολουθεί να έχει τη σημασία του:

Μνᾶμα μὲν Ἑλλὰς ἅπας
Εὐριπίδου, ὅστέα δ' ἴσχει γῆ Μακεδών,
ἥπερ δέξατο τέρμα βίου.

πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλάς,
Ἀθῆναι• πλείστα δὲ Μούσαις
τέρψας ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

Μετάφραση:

Όλη η Ελλάδα μνήμα είναι του Ευριπίδη• κείται το σώμα εκεί που πέθανε, σε Μακεδόνων γη.

Κι είν' της Ελλάδας η καρδιά πατρίδα του, η Αθήνα. Πολλά έδωσε σαν ποιητής, παινεύτηκε πολύ.

Αφιερωμένο σε όσους ακόμη και τώρα αμφισβητούν την ελληνικότητα της Μακεδονίας.

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ

του Θέμη Μουμουλίδη

Μετάφραση: Κ.Χ. Μύρνης.

Επεξεργασία κειμένου: Παναγιώτα Πανταζή και Θέμης Μουμουλίδης
Σκηνοθέτης: Θέμης Μουμουλίδης
Ηθοποιοί: Φιλάρετη Κομνηνού, Στέλιος Μάινας, Άρης Λεμπεσόπουλος, Ζέτα Δούκα, Ιωάννα Παππά, Μαρία Πρωτόπαππα, Χρήστος Πλαϊνός, Λένα Παπαληγούρα, Μαρούσκα Παναγιωτοπούλου, Λουκία Μιχαλοπούλου, Τζωρτζίνα Παλαιθοδωρού, Ειρήνη Κυρμιζάκη, Ίρις Μάρα (κλαρινέτο), Ιω Κυριακίδη (ακορντεόν).

Σκηνικά: Γιώργος Πάτσας. Κοστούμια: Παναγιώτα Κοκκορού.

Μουσική: Θύμιος Παπαδόπουλος.

Μέχρι 10 Σεπτεμβρίου

Διάρκεια 120'

● | 30 ημέρες * Σχόλια για την πολιτική και τον πολιτισμό

Του Σπύρου Κουτρούλη
(www.koutroulis-spyros.blogspot.com)

«Όλα ή τίποτα»

Γιάννης Καλιόρης: *ΟΛΑ Ή ΤΙΠΟΤΑ, αντιεξουσιαστικός λόγος και συνείδηση των ορίων, εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2014.*

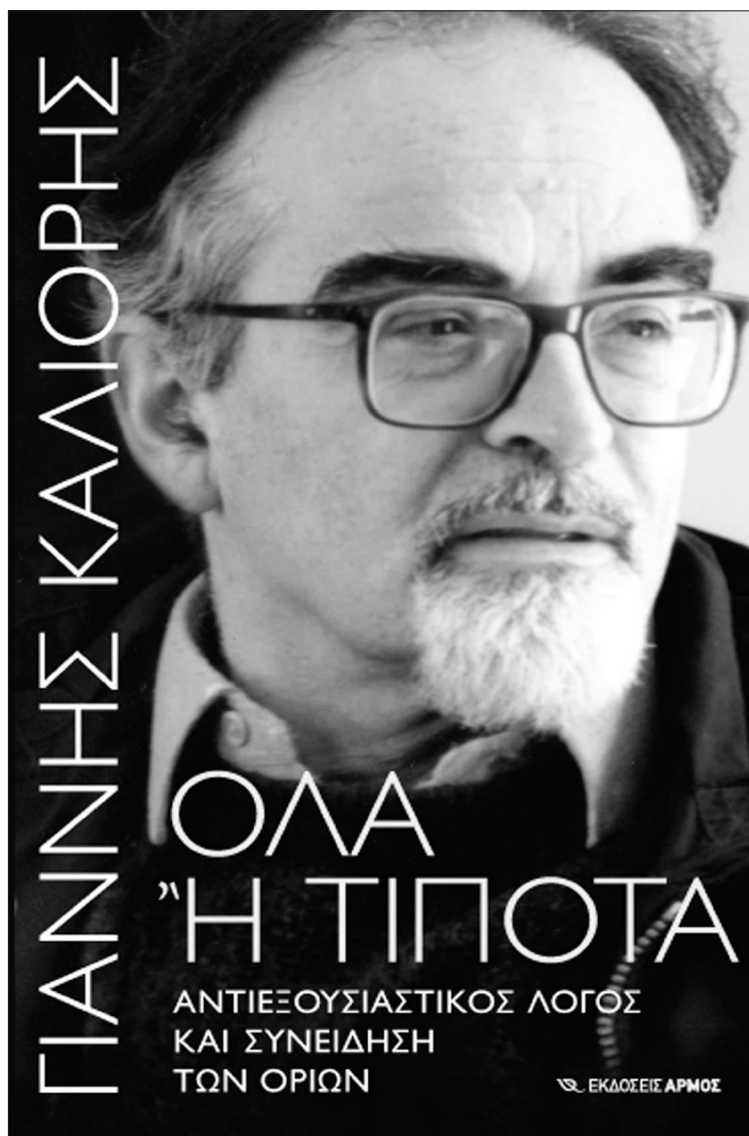
➤ Το νέο βιβλίο του Γ. Καλιόρη έχει ως αφιερώ τον διάλογο με έναν άλλο στοχαστή, τον Φώτη Τερζάκη. Ενώ ξεκινά για να υπερασπιστεί την αναγκαιότητα του κράτους, που ο τελευταίος αρνείται απόλυτα τη σκοπιμότητα της ύπαρξής του, αναγκαστικά θα επεκταθεί και σε άλλα καίρια θέματα.

Όπως κάθε βιβλίο του, έτσι και αυτό, έχει ορισμένα χαρακτηριστικά: Υποδειγματικό και άρτιο λόγο, που αν και χρησιμοποιεί μακροσκελείς προτάσεις καταφέρνει να ισορροπεί και να μην κουράζει τον αναγνώστη, πυκνά και σαφή νοήματα, που παρουσιάζουν με σαφήνεια και πειθώ τα επιχειρήματά του, δίχως εμπάθειες προς την άλλη άποψη, την οποία προσπαθεί με μετριοπάθεια να αναιρέσει. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι βέβαια αποτέλεσμα της βαθιάς γνώσης, από τον Γ. Καλιόρη, παλαιότερων και νεώτερων στοχαστών, αλλά και της αγάπης με την οποία στέκεται έναντι της ελληνικής γλώσσας. Όπως μπορούμε να κατανοήσουμε ήδη από τον τίτλο, ο συγγραφέας συμμαχίζεται την αριστοτελική μεσότητα, ενώ επιμένει ότι δεν μπορούμε να αγνοούμε τη συγκεκριμένη πραγματικότητα (την *vita active*, το πρόδοιο, όπως γράφει), στο όνομα των αξιών, του δέοντος, ή των επιθυμιών μας εν τέλει (τον «ουρανό των ιδεών», την πιπτική, όπως γράφει).

Ξεκινώντας από τον Θουκυδίδη από τους παλαιότερους και από τον Χομπς, από τους νεώτερους, αν δεν προηγηθεί η παραχώρηση από τους πολίτες, στον Κυρίαρχο, ενός μέρους των επιλογών τους, δηλαδή, αν δεν υπάρξει ένας βαθμός ετερονομίας, τότε δεν θα υπάρξει ο επίγειος παράδεισος και η αμοιβαία αγάπη, αλλά ο εμφύλιος πόλεμος και η αλληλεξόντωση, αφού τα αγαθά θα είναι επιθυμητά για όλους και όλοι θα χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο για να τα ιδιοποιηθούν. Ο ρόλος των κανόνων, υπό αυτή την οπτική, δεν είναι διόλου αμελητέος. Όπως γράφει ο Καλιόρης, «ο ελάχιστος νομιμοποιητικός όρος» της δικαϊκής ρύθμισης δεν είναι καθόλου ελάχιστος, αλλά κατ'εξοχήν μείζων και ουσιώδης, που αφορά γενικώς την ιεράρχηση των αντιθέτων από μια κεντρική αρχή προκειμένου να μην αλληλοεξοντωθούν»

(σ. 27). Μνημονεύοντας δε τον Βαλερύ, τον Μιραμπώ και τον Ντυρκάιμ, επαναλαμβάνει ότι κινδυνεύουμε τόσο από την πολλή τάξη, όσο και την πολλή αταξία. Ένα ανίσχυρο κράτος δεν μπορεί να επιβάλει κανόνες ούτε στην κοινωνία, ούτε στην αγορά ειδικότερα, ούτε βέβαια να επιτελέσει ορισμένες απαραίτητες λειτουργίες, όπως την παροχή παιδείας και υγείας, αλλά και την υπεράσπιση μιας συγκεκριμένης κοινωνίας έναντι τρίτων. Όμως ένα πανίσχυρο κράτος είναι βέβαιο ότι θα καταπνίξει την αντίθετη άποψη με βίαια ή και μη βίαια μέσα. Το ερώτημα είναι πώς στο νεωτερικό κράτος, σε πολλές περιπτώσεις, ενώ υπάρχουν όλες οι θεσμικές προϋποθέσεις του κράτους δικαίου και το «άτομο» εξυμνείται, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να είναι διαφορετικά και αντίθετα από τις επίμονα διακηρυγμένες προθέσεις. Η κοινωνία και τα συμφέροντα που υπάρχουν δεν αντανakλώνται σύμμετρα εντός του κράτους, ενώ το άτομο ποδηγετείται και εκτοπίζεται τελικά, στα πλαίσια της μαζικής δημοκρατίας. Προβλήματα τέτοιας έκτασης και βαρύτητας αναγκαία οδηγούν τον προβληματισμό όχι στην αναγκαιότητα της καταστροφής του κράτους, αλλά την ύπαρξη κοινοτήτων και τη βαθιά πνευματική καλλιέργεια και παιδεία, ώστε ο άνθρωπος να μπορεί τελικά να σταθεί στα πόδια του δίχως να παρασύρεται από την ορμή της εμπορευματικής ιδεολογίας.

Ο Καλιόρης επισημαίνει ότι το μεταπολεμικό κοινωνικό κράτος κατέρρευσε από το κύμα της παγκοσμιοποίησης και του νεοφιλελευθερισμού, που επέβαλαν τις αρχές τους «ως ενιαία παγκόσμια λογική» (σ. 71), με αποτέλεσμα πλεονάζουσα ρευστότητα, που τροφοδότησε ασύδοτα κερδοσκοπικά παιχνίδια και υπονόμωσε κράτη και θεσμούς. Οι φούσκες και το άυλο χρήμα εξοβέλισαν την πραγματική οικονομία. Γλαφυρά γράφει: «Υλιγγιώδεις κερδοσκοπικές κεφαλαιομάζες, πολλαπλάσιες του παγκόσμιου ΑΕΠ, μετεωρίζονται κερδοσκοπικά απ' άκρου εις άκρον του πλανήτη ως αρπακτικά σε αναζήτηση λείας επί σκοπώ ταχυτάτης κερδοφορίας» (σ. 72). Για να προσθέσω ότι ίσως για πρώτη φορά βρίσκει τέτοια απήχηση στην πραγματικότητα

Το νέο βιβλίο του Γ. Καλιόρη έχει ως αφιερώ τον διάλογο με έναν άλλο στοχαστή, τον Φώτη Τερζάκη.

η σκέψη του Σαρλ Πηγύ πως «για πρώτη φορά στην ιστορία του κόσμου το χρήμα είναι ο κύριος, χωρίς περιορισμό και μέτρο. Για πρώ-

τη φορά στην ιστορία του κόσμου το χρήμα βρίσκεται μόνο του, αντιμέτωπο με το πνεύμα. Και μάλιστα είναι μόνο του και απέναντι σε άλλες ύλες. Για πρώτη φορά στην ιστορία του κόσμου το χρήμα είναι μόνο του μπροστά στον Θεό».

Η έλλειψη ρυθμιστικών κανόνων στις αγορές οδήγησε στις χρεοκοπίες τραπεζών και ασφαλιστικών οργανισμών, αφού οι ζημιές διαχύθηκαν σαν χείμαρρος στην παγκόσμια οικονομία. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι τα κράτη ανέλαβαν όχι μόνο δραστήριο ρόλο και πάλι, αλλά και τα χρέη που δημιούργησαν οι ιδιώτες, ως μοναδικό μέσο για να ανακοπεί η πλήρης οικονομική καταστροφή.

Επανερχόμενος στον διάλογο με τον Φ. Τερζάκη, από τον οποίο ξεκίνησε, συμπεραίνει ότι δεν μπορούμε να εξαφανίζουμε το εθνικό ζήτημα και άλλα συναφή, όπως οι υπερ-

βολές στις μεταναστευτικές ροές, στο όνομα του ταξικού. Αν λάβουμε σοβαρά παρόμοιες θέσεις σαν του Τερζάκη, αντίθετα με τις διακηρύξεις του, καταλήγουμε σε μια Ελλάδα που καλείται να λειτουργήσει «σα νησίδα απομονωμένη μέσα στον παγκόσμιο καπιταλιστικό ωκεανό» (σ. 94), δηλαδή σαν Αλβανία του Χότζα. Βεβαίως κάτι τέτοιο, δηλαδή η ετερογονία των σκοπών, συμβαίνει όταν η ιδεολογία «επιδιώκει να συγκαλύψει την διάσταση ανάμεσα σ' αυτό που μπορώ να γνωρίσω πραγματικά και σ' αυτό που έχω ανάγκη να πιστεύω» (σ. 95). Αλλά ούτε η κριτική στην παγκοσμιοποίηση μπορεί να μας οδηγήσει στη σκέψη για την κατάργηση του χρήματος, διότι αυτό επιτελεί ορισμένες σημαντικές λειτουργίες, όπως το «εκφραστικό ισοδύναμο πραγμάτων ετερογενών», «μέσο κυκλοφορίας υλικών πραγμάτων» και «δυννητική κατοχή και αναβεβλημένη απόλαυση υλικών πραγμάτων» (σελ. 139).

Ο Καλιόρης θα εξετάσει και άλλα θέματα, όπως τη σχέση μονοθεϊσμού και πολυθεϊσμού, τις νέες γεωπολιτικές πραγματικότητες και τους κινδύνους που επισκωρεί η συνεχής, χωρίς κανόνες, λειτουργία του καπιταλισμού. Θα αναφερθεί με τα μελανότερα χρώματα στην Ελλάδα που διαμόρφωσαν τα μνημόνια. Όπως γράφει, πρόκειται για μια χώρα «νεόπτανη και γλισχρόβια», που «βυθίζει μεγάλα στρώματα του πληθυσμού στην εξαθλίωση, αποσυνθέτει τον κοινωνικό ιστό και συσκοτίζει το μέλλον αφαιρώντας την ελπίδα, ανοίγει, συν τοις άλλοις, ζοφερή προοπτική ακυβερνησίας και χάους, κατά το πνεύμα ενός διάχυτου μηδενισμού, που εκδηλώνεται με πρωτόγονο αντικοινοβουλευτισμό, αλλά και απαξίωση εδραίων συμβιωτικών αξιών...» (σ. 188).

Η προσεκτική ανάγνωση του νέου βιβλίου, θα μας κάνει κοινωνούς ενός προσφυούς δοκιμίου πολιτικής φιλοσοφίας, αλλά και μιας άρτιας, παραδειγματικής αποτύπωσης της ελληνικής γλώσσας.

Ο Καλιόρης θα εξετάσει και άλλα θέματα, όπως τη σχέση μονοθεϊσμού και πολυθεϊσμού, τις νέες γεωπολιτικές πραγματικότητες.

● | Ανεξορκιστές Ιστορίες

Του Κωνσταντίνου Μαυρίδου

Το αίνιγμα της Όλγας Τσέχοβα

Μία απίθανη ιστορία επιβίωσης στις πιο σκοτεινές δεκαετίες του 20ου αιώνα

Το βράδυ της 30ης Απριλίου 1945 και ενώ οι μάχες ακόμη μαίνονταν στο κέντρο της πόλης, ένα ρωσικό μεταγωγικό αεροπλάνο απογειωνόταν από το κατεστραμμένο Βερολίνο με κατεύθυνση τη Μόσχα.

Στο αεροπλάνο επέβαινε μια ομάδα ανώτερων αξιωματικών της σοβιετικής υπηρεσίας αντικατασκοπίας (SMERSH), μαζί με μια καλοντυμένη 47χρονη ηθοποιό της κινηματογραφικής βιομηχανίας του Γ' Ράιχ (UFA). Οι διαταγές υψηλής προτεραιότητας ανέφεραν ρητά πως έπρεπε η γυναίκα να παρουσιαστεί το συντομότερο δυνατόν ενώπιον του αρχηγού της SMERSH, υποστράτηγου Βίκτορα Αμπακούμοβ, για επείγουσα ανάκριση. Η μυστηριώδης γυναίκα, ο φάκελος της οποίας έφερε τη σημείωση να μην πειραχθεί, μιλούσε άπαιστα ρωσικά, ονομαζόταν Όλγα Τσέχοβα Κνίπερ και δεν ήταν άλλη από την ανιψιά του θεατρικού συγγραφέα Άντον Τσέχοβ. Η Τσέχοβα επέστρεφε σε μια Μόσχα την οποία είχε να δει είκοσι πέντε χρόνια και η συνάντησή της με τον σεξουαλικά διεστραμμένο διοικητή της SMERSH θα αποτελούσε ένα ακόμη δραματικό επεισόδιο μιας απίστευτης ιστορίας συμβίβασης και επιβίωσης μέσα από τη φωτιά της Οκτωβριανής Επανάστασης, του ρωσικού εμφυλίου, της ανόδου των ναζί στην εξουσία, της σταλινικής τρομοκρατίας και του Β'ΠΠ.

Η Όλγα Κνίπερ γεννήθηκε την 26η Απριλίου 1897 στην Αλεξανδρούπολη του νοτίου Καυκάσου, αν και τα αρχεία της NKVD αναφέρουν ως τόπο γέννησής της το Τσάρκογιε Σέλο, γενέτειρα του Πούσκιν. Οι γονείς της ήταν και οι δύο Γερμανοί και ο μηχανικός πατέρας της κατείχε υψηλόβαθμη θέση στο τσαρικό υπουργείο Συγκοινωνιών, παρά την καταγωγή του. Η οικογένειά είχε τρία παιδιά και την οικονομική άνεση να διαθέτει υπηρετικό προσωπικό και να παραθερίζει στην Κριμαία κάθε καλοκαίρι. Η θεία της Όλγας, επίσης Γερμανίδα, Όλια Κνίπερ, ήταν ιδρυτικό μέλος του Θεάτρου Τέχνης της Μόσχας, όπου γνώρισε τον θεατρικό συγγραφέα Άντον Τσέχοβ, τον οποίο έμελλε να παντρευτεί

το 1900. Ωστόσο, η Όλγα θα έπαιρνε το επίθετο Τσέχοβ μετά τον βραχύβιο γάμο της με τον χαρισματικό και, ταυτόχρονα, αυτοκαταστροφικό, ανιψιό του συγγραφέα, Μίσα Τσέχοβ, στα 1914, καρπός του οποίου υπήρξε μια κόρη, η Άντα. Ο γάμος της Όλγας πήρε γρήγορα τον κατήφορο και στα 1916 η οικογένειά της βρέθηκε αντιμέτωπη με στερήσεις σε βασικά είδη διατροφής και τον Μίσα να έχει υποστεί βαρύ νευρικό κλονισμό και να έχει στραφεί για παρηγοριά αποκλειστικά στη βότκα. Η Όλγα εγκατέλειψε, τελικά, τον σύζυγό της και μετακόμισε σε ένα μικροσκοπικό διαμερισμάκι όπου επέζησε του επαναστατικού χειμώνα του 1917-18 με τα λιγοστά χρήματα που της έστελνε η μητέρα της και πουλώντας πόνια σκακιού που σκάλιζε σε καυσόξυλα.

Παρ' όλα αυτά, μέσα στο χάος της περιόδου κατάφερε, ανάμεσα στις εξόδους προς αναζήτηση τροφής, να πάρει μέρος ως ηθοποιός σε δύο θεατρικά δρώμενα μιας ανεξάρτητης ομάδας ονόματι Σαρανταποδαρούσα και αποφάσισε να γίνει ηθοποιός, πράγμα που, κατά την ίδια, την κράτησε ζωντανή και με σώας τις φρένας, σε ένα περιβάλλον που τα πάντα γύρω της κατέρρεαν. Την άνοιξη του '20 έκανε αίτηση για ταξίδι έξι εβδομάδων στη Γερμανία, έχοντας πάρει την απόφαση να μην επιστρέψει στη Ρωσία πριν εκπληρώσει το όνειρό της. Θα άφηνε πίσω την κόρη της, που θα την φρόντιζε η αδελφή της μέχρι να σταθεί στα πόδια της, με την προοπτική να τις φέρει κοντά της το συντομότερο δυνατόν. Παραδόξως, η αίτηση έγινε δεκτή και, ντυμένη σαν αγρότισσα, με τον εμφύλιο στο ζενίθ του τον Αύγουστο του '20, πήρε το τρένο για το Βερολίνο. Έφτασε εκεί σχεδόν λιπόθυμη από την πείνα και με όλα τα υπάρχοντά της τυλιγμένα σε ένα κομμάτι χαλί. Στον σταθμό την περίμενε μια συμμαθήτριά της από την Αγ. Πετρούπολη που, στην κυριολεξία, τρόμαξε να την αναγνωρίσει. Οι δύο φίλες μπήκαν σε ένα ζαχαροπλαστείο για καφέ και γλυκό, αλλά το στομάχι της Τσέχοβα, αμάθης στην πλούσια τροφή από τα χρόνια των στερήσεων στη Ρωσία, «επαναστάτησε» και η άτυχη γυναίκα αναγκάστηκε να μείνει κλινήρης επί μέρες. Στο Βερολίνο

Ο Στάλιν είχε παθολογική εμμονή με τις συνήθειες του Χίτλερ, του Χίμλερ και των υπολοίπων ναζί και απαιτούσε μηνιαίες λεπτομερείς αναφορές για τα τεκταινόμενα στον ηγετικό κύκλο του Ράιχ.

η Τσέχοβα αρχικά έκανε διάφορες δουλειές του ποδαριού και γνωρίστηκε με την παροιμία των Ρώσων

Παρ' όλα αυτά, μέσα στο χάος της περιόδου κατάφερε, ανάμεσα στις εξόδους προς αναζήτηση τροφής, να πάρει μέρος ως ηθοποιός σε δύο θεατρικά δρώμενα μιας ανεξάρτητης ομάδας με τον τίτλο «σαρantaποδαρούσα».

εμιγκρέδων. Μέσω αυτών των επαφών, γνώρισε τον παραγωγό Έριχ Πόμπερ, ο οποίος θα γινόταν ο διευθυντής της UFA και έψαχνε για νέες, όμορφες κοπέλες, για τις ταινίες του. Η Τσέχοβα μπορεί να ήταν εκθαμβωτική στα είκοσι τρία της, αλλά τα γερμανικά της υπέφεραν. Ευτυχώς, η πρώτη της ταινία, σκηνοθετημένη από τον Φέλιξ Μούρναου, ήταν βουβή παραγωγή και πήρε πολύ καλές κριτικές. Ήταν η ευκαιρία που έψαχνε η Τσέχοβα και η εμφάνισή της, μαζί με το όνομά της, βοήθησαν στο να απογειωθεί γρήγορα η καριέρα της. Ταυτόχρονα, έπεσε με τα μούτρα στη μελέτη των γερμανικών και άρχισε τις εμφανίσεις στην κοσμική ζωή του Βερολίνου, όπου, διαφημίζοντας τον εαυτό της, ισχυριζόταν πως υπήρξε μέλος του Θεάτρου Τέχνης της Μόσχας (προφανώς, η συνωνυμία με τη θεία της αποδείχθηκε άκρως βολική). Από τα αρχεία της NKVD προκύπτει ότι, κάπου στα 1922, ο αδελφός της Όλγας, Λεβ Κνίπερ, αξιωματικός τότε της σοβιετικής αντικατασκοπίας, αν και 100% Γερμανός, επισκέφτηκε την αδελφή του στο Βερολίνο και τη στρατολόγησε, με την απλή υπό-

σχεση να επιπρατεί η μετανάστευση της αδελφής και της κόρης της στη Γερμανία. Φαίνεται πως, αν και η Όλγα δεν θεωρούνταν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ή γενικότερα, αξιόλογος πράκτορας, θα παρέμενε «εν υπνώσει» στο γερμανικό έδαφος για μελλοντικές επιχειρήσεις. Με την άνοδο των ναζί στην εξουσία και την καθιέρωση της Τσέχοβα ως μεγάλης κυρίας του γερμανικού κινηματογράφου, οι Ρώσοι είχαν έναν άνθρωπο κοντά στα μεγάλα κεφάλια του Γ' Ράιχ. Ο υπουργός Προπαγάνδας, Γκέμπελς, ήταν προσωπικός της φίλος και χρησιμοποιούσε το σπύι της Τσέχοβα για τα παράνομα ραντεβού του με την Τσέχα ερωμένη του, Λίντια Μπαρόβα. Ο δε Χίτλερ υπήρξε μεγάλος θαυμαστής της και το '36 της απένειμε προσωπικά τον τίτλο της «ηθοποιού του κράτους». Η Τσέχοβα ήταν πάντα καλεσμένη στις δεξιώσεις των ναζί που καλύπτονταν από τα ΜΜΕ της εποχής, καθώς είχαν διαγνώσει τη σχέση εξουσίας και θεάματος, αλλά ποτέ δεν ανήκε στον στενό κύκλο των 20-30 ατόμων που επισκέπτονταν το εξοχικό του Χίτλερ στις Άλπεις ή την καγκελαρία. Έτσι, παρά την για πάνω από είκοσι πέντε χρόνια παρουσία της στη Γερμανία, το μόνο που μπορούσε να προσφέρει στην NKVD ήταν πιπεράτα κουτσομπολιά για τους ισχυρούς άνδρες του Ράιχ. Παραδόξως, αυτά ακριβώς ενδιέφεραν τους Ρώσους. Ο Στάλιν είχε παθολογική εμμονή με τις συνήθειες του Χίτλερ, του Χίμλερ και των υπολοίπων ναζί και απαιτούσε μηνιαίες λεπτομερείς αναφορές για τα τεκταινόμενα στον ηγετικό κύκλο του Ράιχ, πολλές φορές αντιγράφοντας μέχρι κεραίας τα παρανοϊκά μέτρα ασφαλείας και το modus operandi του αντιπάλου του.

Ίσως αυτός ήταν και ο λόγος που η Όλγα Τσέχοβα επιβίωσε τόσων περιπετειών, για να πεθάνει πλήρης ημερών το 1980 στο Μόναχο. Αποτελεί δε έναν άνθρωπο που όχι μόνο έζησε για να διηγηθεί την ιστορία του, αλλά φέρει ημιπτικές διακρίσεις από το Γ' Ράιχ, την ΕΣΣΔ και τη μεταπολεμική Δυτική Γερμανία.

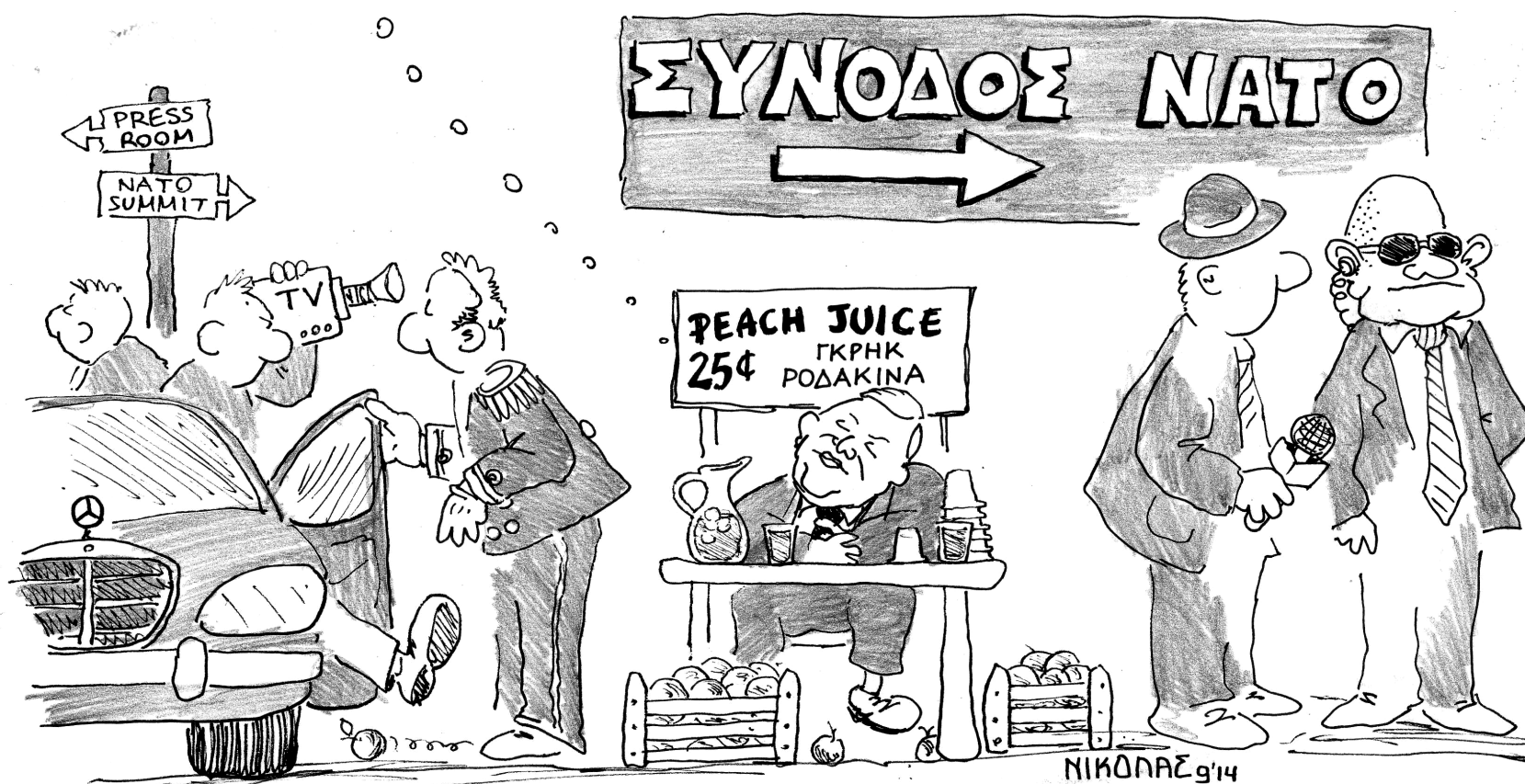
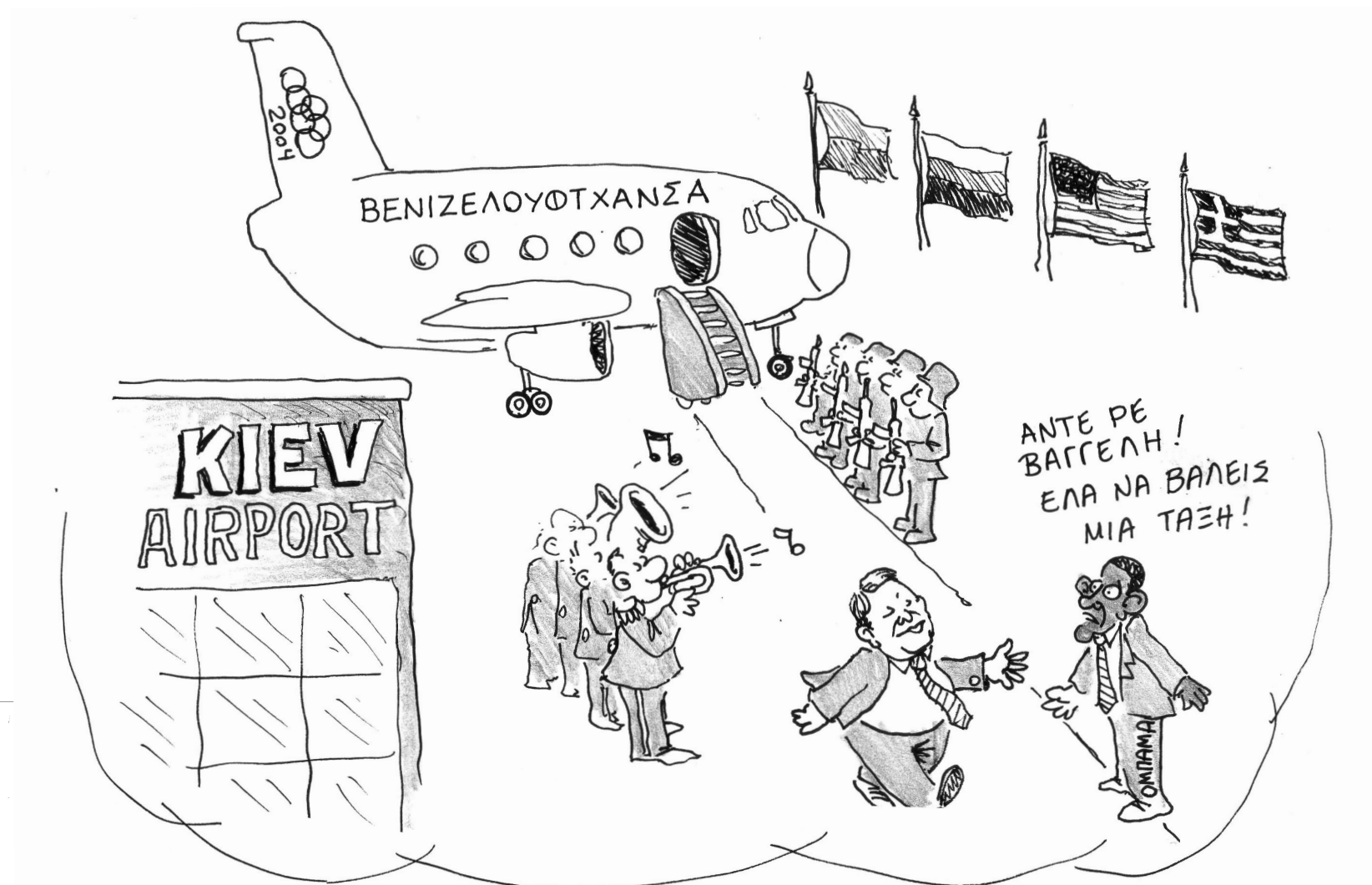
Βαγγέλης

© ΕΛΛΗΝ ΚΙΣΙΝΓΚΕΡ

Ο ΤΙΤΑΝΑΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

Ο ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ

Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΣ 9'14

● | CINEρήξη

Του Κωνσταντίνου Μπλάθρα

Ο No 1 καταζητούμενος

Μεγάλο λαυράκι πιστεύουν πως έχουν πιάσει οι γερμανικές μυστικές υπηρεσίες, όταν η ομάδα του Γκίντερ Μπάκμαν εντοπίζει, στο λιμάνι του Αμβούργου, τον Ίσα Καρπόφ, ένα νεαρό Ρωσοτσετσένο μουσουλμάνο, απελαθέντα εκ Ρωσίας ως τρομοκράτη.

Ο επικεφαλής της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας ζητά την άμεση σύλληψη του νεαρού, καθώς τον θεωρεί επικίνδυνο για διάπραξη βομβιστικής επίθεσης. Ο Μπάκμαν, που με την ομάδα του παρακολουθεί έναν ευηπόληπτο Άραβα επιχειρηματία, ύποπτο για τη χρηματοδότηση ιζιχαντιστών στη Μέση Ανατολή, βλέπει στον νεαρό ένα πρώτης τάξεως δόλωμα για να φτάσει στο μεγάλο ψάρι. Θα χρησιμοποιήσει κάθε μέσο για να τον παγιδεύσει, ακόμα και τη νεαρή ακτιβίστρια δικηγόρο του, όταν ο Καρπόφ, που ζητά πολιτικό άσυλο, θα προσπαθήσει να έρθει σε επαφή με έναν μεγαλοτραπεζίτη. Πλην όμως, τόσο ο Γερμανός επικεφαλής της αντιτρομοκρατικής, όσο και οι Αμερικανοί, που ενδιαφέρονται το ίδιο θερμά για την υπόθεση, είναι εξαιρετικά ανυπόμονοι...

Ναι, πρόκειται για μια ακόμα ιστορία του μαιτρ του είδους, **Τζων Λε Καρέ**, που εκδόθηκε το 2008. Πρόκειται για μια καλοφτιαγμένη κατασκοπική ταινία, σαν τον παλιό καλό καιρό, χωρίς τις θεαματικές υπερβολές του Τζέιμς Μπονι, με αρκετό παρ' όλα αυτά σασπένς, που σου κόβει την ανάσα με τις ανατροπές της, ιδιαίτερα στο φινάλε. Και που τραβά, πολύ λίγο έστω, την κουρτίνα μπροστά από έναν αθέατο πόλεμο μυστικών υπηρεσιών, ο οποίος μαίνεται στα παρασκήνια. Τον Ψυχρό Πόλεμο κατά των κομμουνιστών έχει αντικαταστήσει ο κηρυγμένος, αλλά αδηλος πόλεμος κατά της τρομοκρατίας. Κι αν θέλετε να έχετε μια συνάφεια με όσα γίνονται τον τελευταίο καιρό στο μέτωπο Δύσης-Ρωσίας, από την ταινία οι Ρώσοι απουσιάζουν παντελώς, πέραν του μακαρίτη στρατηγού Καρπόφ, πατέρα του Ίσα, ο οποίος ήταν, λέει, δολοφόνος, καθώς και των βασανιστηρίων στα οποία υποβλήθηκε, σύμφωνα με το σενάριο, ο απελαθείς Ίσα. Ή, για να το πω διαφορετικά, η ταινία μπορεί

να ιδωθεί ως ένα κινηματογραφικό απείκασμα του αμερικανογερμανικού αποκλεισμού κατά της Ρωσίας.

Αλλά ας αφήσουμε την πολιτική κι ας έρθουμε στην ίδια την ταινία, που την υπογράφει σκηνοθετικά ο Ολλανδός **Άντον Κόρμπιν**, με προϋπηρεσία στο είδος –έκανε το 2010 τον *Αμερικάνο*, με τον Τζωριζ Κλούνεϊ. Χρησιμοποιώντας μια καθαρή και απλή στη δομή της κινηματογραφική φόρμα, με συνεχή δράση και με μοντάζ που παίζει πολύ με τα ρακόρ, χωρίς να φλυαρεί, αλλά με μικρά σεναριακά ανοίγματα στην ψυχολογία-μελαγχολία των ηρώων και κάμποσο λεκτικό χιούμορ, ακολουθεί με συνέπεια τους κώδικες του είδους. Το πολύ επιτυχημένο κάστινγκ και οι εύστοχες ερμηνείες από όλους τους ηθοποιούς του βοηθούν την ταινία να ρέει γοργά και να μην κουράζει, παρά τη δίωρη διάρκειά της.

Κακά τα ψέματα όμως. Το μεγάλο ατού του έργου λέγεται **Φίλιπ Σέιμους Χόφμαν**, κι είναι ο βραβευμένος με Όσκαρ πρωταγωνιστής, ο οποίος πέθανε πρόωρα τον περασμένο Φεβρουάριο. Δεν ξέρω αν με επηρέασε ο πρόσφατος θάνατός του, αλλά μοιάζει τόσο ταυτισμένος με τον ρόλο του μελαγχολι-

κού αρχιπράκτορα Γκίντερ Μπάκμαν, ώστε το πλάνο στο τέλος, όταν ο ήρωας φεύγει μόνος του και χάνεται στους δρόμους του Αμβούργου, να μοιάζει με προφητεία και εικόνα του τέλους του ίδιου του ηθοποιού.

Ο Μπάκμαν είναι ένας μεσήλικας ειδικός στη δημιουργία δικτύων πρακτόρων, με δεκάδες πληροφοριοδότες, που τους χρησιμοποιεί για να φτάσει στον στόχο του. Έχει αποτύχει σε μια αντίστοιχη επιχείρηση στη Βηρυτό, χάνοντας όλο το δίκτυό του και η επιχείρηση παγίδευσης του Άραβα μεγιστάνα Αμπνουλάχ είναι ακριβώς η μεγάλη του ευκαιρία να επιστρέψει νικητής. Ένας μοναχικός λύκος,

που εμπιστεύεται μόνο τους πολύ δικούς του, έχει πλέον μάθει πως το παιχνίδι που παίζει είναι ένα παιχνίδι με πολλούς και πανίσχυρους παίκτες, που πολύ λίγο νοιάζονται για τους ανθρώπους του και για την επιτυχία των δικών του στόχων. Μοιάζει να ανήκει σε μια κάπως πιο παλιά και πιο στοχαστική γενιά πρακτόρων, που δρα περισσότερο <<χειρουργικά>> και που συγκρούεται με τη νέα λογική μιας πιο σκληρής-κυνικής «αντιτρομοκρατικής» τακτικής, που διψά για άμεσα, έστω και αμφίβολα, αποτελέσματα.

Αυτός είναι ο Μπάκμαν και ο Φίλιπ Σέιμους Χόφμαν έχει τόσο πολύ εγκολπωθεί τον ρόλο του, ώστε να κινείται με άνεση, ακόμα και στις στιγμές της αμήχανης μοναξιάς του. Πίνοντας και καπνίζοντας ασταμάτητα, μέσα σ' ένα γκρίζο περίκλειστο σκηνικό εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, γίνεται ο οδηγός της αφήγησης. Η ίδια του η παρουσία και οι ατάκες του δημιουργούν έναν ιδιότυπο εσωτερικό μονόλογο που θυμίζει φιλμ νουάρ. Η σωματικότητα της ερμηνείας του επιβάλλεται ακόμα και όταν μας έχει γυρισμένη την πλάτη, ή κι όταν βρίσκεται έξω από το κά-

δρο, με την παρουσία του πάντα να βαραίνει. Σίγουρα είναι μια από τις πιο καλές του ερμηνείες, κύκνειο άσμα ενός καλού ηθοποιού.

Η παραγωγή είναι αμερικανο-αγγλογερμανική και γύρω από τον Χόφμαν ένα διεθνές καστ ηθοποιών συμπληρώνει αρκετά πειστικά τους ρόλους: ο Σιβηριανός **Γκριγκόρι Ντομπρίτзин**, που είχε διακριθεί στο *Πώς τελείωσε αυτό το καλοκαίρι* (2010), παίζει τον Ίσα Καρπόφ, η Γερμανίδα **Νίνα Χος** (τη θυμάστε στη *Γιέλλα*;) είναι η πράκτορας βοηθός του Μπάκμαν, Ίρνα, η Καναδή **Ρέιτσελ Μακάνταμ**, στον ρόλο της δικηγόρου Άναμπελ Ρίχτερ, ο πολύς **Γουίλεμ Νταφ** (φυσικά να παίζει τον τραπεζίτη Τόμι Μπρου, η Αμερικανίδα **Ρόμπιν Ράιτ**, στον ρόλο της Αμερικανίδας πράκτορας Μάρθας Σάλιβαν και ο Ιρανός **Χουμαγιούν Ερσαντί** –αλήθεια, γιατί στα σημειώματα για την ταινία αναγράφονται μόνον οι Δυτικοί πρωταγωνιστές;– στον ρόλο του Άραβα Αμπνουλάχ.

Η μουσική είναι του Γερμανού συνθέτη **Χέρμπερτ Γκρονεμάγιερ** και δίνει το τέμπο στο μελαγχολικό χρώμα της ιστορίας. Εδώ η ταινία αναπαράγει πιστά το κλίμα των ιστοριών του Τζων Λε Καρέ, που τον έχουν κάνει ιδιαίτερα αγαπητό στους λάτρεις του είδους. Όλα αυτά, για να πω πολύ απλά: Μην περιμένετε χάπι εντ. Τέτοιες ιστορίες δεν βγάζουν συνήθως σε νίκες. Αλλιώς, τα θα είχαμε μια ψεύτικη ταινία.

Στον αντίποδα αυτού του παλιόμοδικο ανθρωπισμού του Άντον Κόρμπιν, σε λίγες μέρες θα έχουμε την επιδρομή της *Αμαρτωλής πόλης 2*, με ιστορίες από το κόμικς του **Φρανκ Μίλερ**, σε σκηνοθεσία του ίδιου του Μίλερ και του **Ρόμπερτ Ροντρίγκεζ**, *Sin City: Η κυρία θέλει φόνο*, είναι ο τίτλος του νέου αυτού (χάρτινου) κύματος από αίμα. Η απόλυτη εμμονή της εξουσίας για βρόμικο χρήμα και σεξ, σε ασπρόμαυρο βιντεογκέιμ! Εντυπωσιακό εκ πρώτης όψεως, πλην όμως, πέραν των ζωγραφιστών (κομπιουτερίστικων) εφέ, καταντά εν τέλει, συγγνώμη, δηλαδή, φασίζων γκοθο-χουλιγκανισμός. Κάτι σαν οι ιζιχαντιστές του I.S.I.S. να προσγειώθηκαν στο Μπρονξ.

Άντε, καλή χρονιά!

Κακά τα ψέματα όμως. Το μεγάλο ατού του έργου λέγεται Φίλιπ Σέιμους Χόφμαν.

Νέος Ερμής ο Λόγιος

Κυκλοφορεί την ερχόμενη εβδομάδα, σε περίπτερα και βιβλιοπωλεία, το νέο τεύχος του νέου Λόγιου Ερμή.

Στο δέκατο αυτό τεύχος περιλαμβάνεται το πρώτο μέρος ενός εκτεταμένου αφιερώματος στον Παναγιώτη Κονδύλη. Παρατίθενται μελέτες για τον βίο και το έργο του, αναλύονται σημαντικές πλευρές της σκέψης του και παρουσιάζεται ανέκδοτο υλικό από το προσωπικό του αρχείο.

Περιεχόμενα τεύχους:

Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, *Κατά κρημών: Γυναίκες των Ταόχων και γυναίκες του Κορδελιού*
Μιχάλης Πάτσος, *Το φιλολογικό - εκδοτικό έργο των πολιτικών προσφύγων στα ρωσικά*

Γιώργος Καραμπελιάς, *Φύση και Ιστορία*

Edgar Morin, *Ο χερσονήσιος άνθρωπος*

Σωτήρης Δημόπουλος, *Προσεγγίσεις και ερμηνείες του «εθνικού ζητήματος» στο έργο των Κ. Μαρξ και Φ. Ένγκελς*

Αφιέρωμα στον Παναγιώτη Κονδύλη

Μέρος Α'

Μελέτης Μελετόπουλος, *Σημειώσεις από τον βίο του Παναγιώτη Κονδύλη*

Ρεϋμόνδος Πετρίδης, *«Ισχύς» και «Εξουσία» στο όψιμο έργο του Π. Κονδύλη*

Σπύρος Κουτρούλης, *Ο Π. Κονδύλης, ο νέος ελληνισμός και το εθνικό ζήτημα*

Γιάννης Ταχόπουλος, Π. Κονδύλης-Κ.Καστοριάδης: μια σύγκριση

Φώτης Δημητρίου, Από το ανέκδοτο αρχείο του Παναγιώτη Κονδύλη

Χρήστος Κορκόβελος, *Το ιστορικό υπόβαθρο της 25ης Μαρτίου*

Μιχάλης Βαρβούνης, *Η συμβολή του Μακεδονικού Κομιτάτου στη λύση του Σαμιακού Ζητήματος (1908-1912)*

Έλενα Χατζόγλου, *Χαρακτηριστικά του θρησκευτικού ανθρωπισμού στον τουρκοκρατούμενο ελληνικό χώρο (16ος - μέσα 18ου αι.)*

Χάρης Αλεξάνδρου, *Το αόρατο χέρι του Άνταμ Σμιθ*

βιβλιοκριτικές

Ιωάννα Τσιβάκου, Γ. Καραμπελιά, *Μια υπονομευμένη Άνοιξη*

Μιχάλης Μερακλής, Χ. Μηνάογλου, *ο Αναστάσιος Μιχαήλ και ο Λόγος περί Ελληνισμού*

Σπύρος Κουτρούλης, Σ. Γουνελά, *Πρόταση λόγου και πολιτισμού*

βιβλιοπαρουσιάσεις

Χρίστος Δάλκος, *Διεισδύσεις διακοπαί: ένα Χρονικό*

Δημήτρης Μπαλτάς, Ernest Cassirer, *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού*

Δημήτρης Μπαλτάς, J. Moltmann, *Ο ερχόμενος Θεός. Χριστιανική εσχατολογία*

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΤΟΣ 4^ο * ΤΕΥΧΟΣ 10^ο * ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2014

Πανελλαδική συνάντηση τοπικών κινήσεων

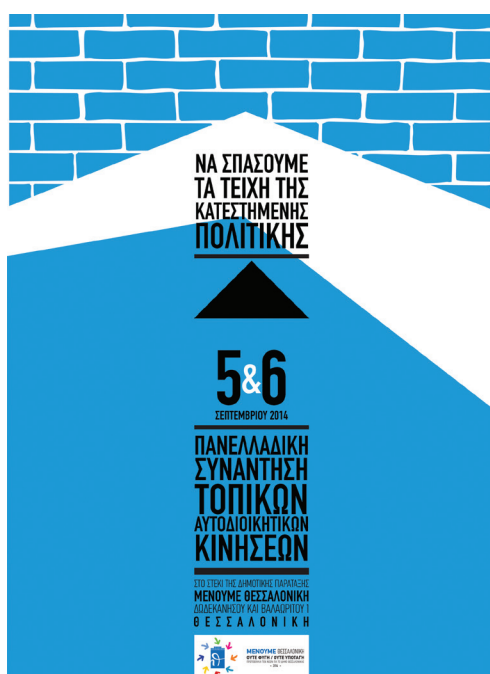
Θεσσαλονίκη, 5-6 Σεπτεμβρίου 2014

Οι εκλογές της 18ης Μαΐου 2014 δημιούργησαν μια νέα πολιτική κατάσταση στον τοπικό-αυτοδιοικητικό χάρτη της χώρας που συμβαδίζει πλήρως με την γενική πανεθνική τάση να μεταβληθεί η χώρα μας σε μια «αποικία χρέους» καθοδηγούμενη από ένα ληστρικό, εθνικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά καταστροφικό μοντέλο ανάπτυξης.

Η ρότα στην οποία έχει μπει η χώρα μας τα τελευταία πέντε ή έξι χρόνια σηματοδοτεί έναν «μεγάλο μετασχηματισμό» στο τοπίο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο της, η ελληνογερμανική συμφωνία για την 'επιστασία' των ελληνικών δήμων, η επαίσχυντη δραστηριότητα του ΤΑΙΠΕΔ, η γενικότερη βούληση της ελληνικής κυβέρνησης να ξεπουλήσει ό,τι είναι δυνατόν από την περιουσία του ελληνικού λαού -καθώς και η εμφάνιση νέων ολιγαρχών παρασθαλτικού τύπου, που σπένουν τα δικά τους ιδιωτικά πελατειακά δίκτυα και αξιώ-

νουν ρόλο διαμεσολάβησης στο μεγάλο ξεπούλημα- συστήνουν ένα σκληρό πανεθνικό σκληρό διάλυσης, αποσύνθεσης, και γενικευμένης λεηλασίας. Ούτως ή άλλως, το θεσμικό σκληρό που έπλεξαν οι Καλλικράτης Ι & ΙΙ, το οποίο υποβαθμίζει τους δήμους σε ρόλο απλής τοπικής διοίκησης ανοίγει τον δρόμο για να αντιμετωπιστεί κάθε ζήτημα που άπτεται της δικαιοδοσίας των ΟΤΑ στο πλαίσιο της πολιτικής ακραίας λιτότητας και καταϊγιστικών ιδιωτικοποιήσεων. Από την διαχείριση των απορριμμάτων, μέχρι τις ποικίλες «εργολαβίες» -καθώς πλέον, και μετά το κύμα απολύσεων που χτύπησαν του ΟΤΑ- ένα ελάχιστο μέρος από το έργο των δήμων αναλαμβάνεται από τις ίδιες τις υπηρεσίες τους. Στη δε Θράκη, η κατάρρευση των παλαιών πελατειακών δικτύων επέτρεψε για πρώτη φορά στα δίκτυα επιρροής του τουρκικού προξενείου να δράσουν σε καθεστώς ευρύτερης αυτονομίας, όπως έδειξαν οι ευρωεκλογές και το ΔΕΒ.

Ταυτόχρονα με τις αρνητικές εξελίξεις, όμως, η κρίση δημιουργεί προοπτικές. Ο παλιός πολιτικός κόσμος

πεθαίνει, οι εξαρτήσεις του οβήνουν, οι άνθρωποι έστω και αργά απελευθερώνονται από τις επίπλαστες πολιτικές διαιρέσεις της ύστερης μεταπολίτευσης.

Σε όλη την Ελλάδα συγκροτούνται μικρές, αλλά υπολογίσιμες, αδέσμευ-

τες πρωτοβουλίες πολιτών οι οποίες αξιώνουν μια άλλη πολιτική, που βαδίζει στον δρόμο της αντίστασης, της εθνικής και της κοινωνικής αξιοπρέπειας, που υπερασπίζεται τον τόπο, την εργαζόμενη πλειοψηφία, το περιβάλλον. Μερικές από αυτές κατέγραψαν αξιοσημείωτες επιτυχίες στις τελευταίες εκλογές. Άλλες επέλεξαν να μην συμμετάσχουν αλλά να διεκδικούν τις παρεμβάσεις τους πάνω σε τοπικά ζητήματα.

Η συγκυρία επιβάλλει όσο ποτέ άλλοτε σε αυτές τις δυνάμεις όχι μόνο να στερεωθούν ως εναλλακτική επιλογή για ευ-

ρύτερα λαϊκά στρώματα αλλά και να βρουν μορφές πανεθνικής συνεννόησης και συντονισμού. Ούτως ή άλλως, οι μεθοδεύσεις των ανιπάλων, η συστηματική διείσδυση των γερμανικών συμφερόντων στους δήμους, η ληστική δραστηριότητα του ΤΑΙΠΕΔ,

η συστηματική προσπάθεια του τουρκικού επεκτατισμού να εκμεταλλευτεί την κρίση συνοχής του ελληνικού πολιτικού συστήματος για να εγκαθιδρύσει μια σφαίρα επιρροής σ' ολόκληρη την Βόρειο Ελλάδα μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης (βλέπε τι συμβαίνει στην Θεσσαλονίκη, την Καβάλα -και βέβαια στην Θράκη), καθώς και η εμφάνιση των «νέων ολιγαρχών» σε ολόκληρη τη χώρα αποτελούν ζητήματα που θέτουν από μόνα τους μια κοινή πανεθνική αιζέντα γι' αυτές τις δυνάμεις.

Υπό αυτές τις περιστάσεις, καλούμε όλες τις τοπικές πρωτοβουλίες, τους φίλους και τις φίλες που αναγνωρίζουν τον εαυτό τους σ' ένα πρόταγμα εθνικής ανεξαρτησίας, κοινωνικής δικαιοσύνης, οικολογικής ευαισθησίας και άμεσης δημοκρατίας, σε μια πρώτη πανελλαδική συνάντηση τοπικών-αυτοδιοικητικών κινήσεων. Στόχος, η ανταλλαγή εμπειριών, μια συστηματική αποτίμηση της νέας κατάστασης, καθώς και η ανίχνευση των όρων για μια εναλλακτική αντιστασιακή πολιτική στο πεδίο της τοπικής αυτοδιοίκησης.